

45 - 46

47 - 48 - 49

Handelingen 50 - 51 - 52 - 53

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1989 - 1990

Vergaderingen van juni 1990

ACTUELE INTERPELLATIES
ACTUELE VRAGEN
BASISEDUCATIE
BEGROTING 1989
BEGROTING 1990
BUITENLANDS BELEID
GOM's
INTERPELLATIES
KLEIN CHEMISCH AFVAL
LIEFKENSHOEKTUNNEL
MINA-FONDS
NOTA MIGRANTENBELEID
POLITIEK VERLOF PERSONEEL VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VLAAMS GEWEST
VASTE NATIONALE CULTUURPACTCOMMISSIE
VASTE OEVERVERBINDING WESTERSCHELDE
VLAAMS FONDS SOCIALE INTEGRATIE PERSONEN MET HANDICAP
VOEREN
WATERZUIVERING

Inhoud

Nr. 45 **Dinsdag 12 juni 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1661

Samenstelling van een Commissie, blz. 1661

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— 9-I-A (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989
— 9-II-A (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— 9-II-B (1989-1990) — Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking, blz. 1661
Sprekers : de heren P. Deprez, verslaggever, J. De Bremaeker, verslaggever, A. Denys, R. Van Hooland, Minister G. Geens

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— 9-I-A (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1670

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989
— 9-II-A (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1671

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— 9-II-B (1989-1990) — Nrs. 1 tot 5

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1672

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer J. De Roo tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de interpretatie van het MER-besluit van de Vlaamse Executieve voor grote infrastructuurwerken, blz. 1677
Sprekers : de heer J. De Roo, Minister L. Walt Niel

Interpellatie van de heer M. Van Peel tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, over het uitblijven van verplichte taallessen voor migranten, blz. 1680

Sprekers : de heer M. Van Peel, mevrouw M. Vogels, mevrouw M. De Meyer, Minister R. De Wulf, de heer E. Beysen

Interpellatie van de heer L. Peeters tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de huisvuilverwer-

king in Vlaams Brabant, blz. 1686
Sprekers : de heren L. Peeters, W. Cortois, Minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1691

Nr. 46 **Dinsdag 12 juni 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1693

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer H. Candries, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over de positie van de Vlaamse milieu-industrie.

Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over de toepassing van de principes van de vrije-markteconomie en objectieve gunning van opdrachten in verband met het bouwen van Vlaamse waterzuiveringsinstallaties, blz. 1693

Sprekers : de heren H. Candries, A. Denys, J. Timmermans, Minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 1699

Actuele interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over het uitblijven van een decreetale basis voor het MINA-Fonds, blz. 1699

Sprekers : de heren J. Cuyvers, J. Timmermans, Minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 1700

Actuele interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de afwezigheid van de Minister van Cultuur op de jongste bijeenkomsten van de organen van de Taalunie en het gebrek aan ernst van de Vlaamse Regering in de betrekkingen met Nederland, blz. 1700

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, Minister G. Geens

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer P. Dumez tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over een mogelijke aansluiting Liefkenshoektunnel - E 17, blz. 1702

Sprekers : de heren P. Dumez, E. Beysen, mevrouw N. Maes, de heren J. De Seranno, H. Van Dienderen, Minister J. Sauwens

Motie van aanbeveling, blz. 1707

Interpellatie van de heer M. Didden tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het uitblijven van een advies in ver-

band met het STAR 21-plan van de NMBS, blz. 1707

Sprekers : de heren M. Didden, J. Ansoms, Minister J. Sauwens

Interpellatie van de heer P. Breyne tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting en de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de financieringsmiddelen voor sociale huisvesting en meer bepaald de financiële problemen van het Vlaams Woningfonds, blz. 1712

Sprekers : de heren P. Breyne, H. De Loor, Minister G. Geens, de heer J. De Seranno

Actuele interpellatie (Regl. art. 77) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de afwezigheid van de Minister van Cultuur op de jongste bijeenkomsten van de organen van de Taalunie en het gebrek aan ernst van de Vlaamse Regering en de betrekkingen met Nederland
Motie van aanbeveling, blz. 1717

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het nemen van concrete initiatieven ter versterking van het Vlaams karakter van Voeren, blz. 1717

Sprekers : mevrouw F. Brepoels, Minister G. Geens

Motie van aanbeveling, blz. 1721

Interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de betrokkenheid van de Vlaamse Executieve bij het crimineel beleid, blz. 1721

Sprekers : de heren H. Coveliers, R. Van Hooland, Minister G. Geens, de heer J. De Seranno

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1723

Nr. 47 **Woensdag 13 juni 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1725

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1725

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1725

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1725

Motie van de Vlaamse Raad

Indiening, blz. 1725

Rapport van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1726

Verslagen

Indiening, blz. 1726

Moties

Indiening en overzending, blz. 1727

Mededelingen van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1727

Adviezen van de Vlaamse Mediaraad

Indiening, blz. 1727

Arrest van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1728

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1728

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1728

Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap — 318 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 1728

Sprekers : de heren A. Deneir, verslaggever, J. Devolder, A. Denys, Minister J. Lenssens, mevrouwen A. Duroi-Vanhelmont, M. Vogels, T. Merckx-Van Goey, de heren M. Didten, W. Peeters

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1750

Motie van orde

Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 1763

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1763

Actuele vraag van de heer H. Lauwers tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over onregelmatigheden bij AROLDienst Stedebouw te Antwerpen, blz. 1767

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling en de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over het niet uitbetalen van de IBF-loonsubsidie voor tewerkgestelden in de opvangcentra voor daklozen, blz. 1767

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het opeisen van een vetsmelterij en beenmaaldierij in Rillaar, blz. 1768

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de in uitzicht gestelde oprichting van een MINA-Raad, blz. 1769

Actuele vraag van de heer R. Van Hooiland tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de herstructurering van VMZ en OVAM, blz. 1770

Actuele vragen van de heer R. Van Hooiland tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de bedrijfszekerheid en mogelijke privatisering van de TMVW en van de heer R. Van Hooiland tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de organisatie en het beheer van de TMVW, blz. 1771

Motie van orde

Afwezigheid Minister, blz. 1773

Sprekers : de heren A. Denys, H. De Cr00

Actuele vragen (Regl. art. 75) (Voortzetting)

Actuele vraag van de heer E. Van Vaeerenbergh tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de samenroeping van een Conferentie van Mandatarissen van Vlaams Brabant, blz. 1773

Actuele vragen van de heer E. Beysen tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het al of niet behouden van de Scheldeveren en de heer H. Van Dienderen tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de toekomst van de veerdiensten op de Schelde, blz. 1774

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 november 1988 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de instellingen van openbaar nut die van de Vlaamse Gemeenschap afhangen

— 322 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 november 1988 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de instellingen van openbaar nut die van het Vlaamse Gewest afhangen

— 333 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1776

Sprekers : de heer J. Van Eetvelt, verslaggever, Minister L. Van den Bossche

Vaste Nationale Cultuurpactcommissie

Benoeming van 2 vaste en 4 plaatsvervangende Nederlandstalige leden, blz. 1776

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990

— 9-I-A (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1777

Sprekers : de heren J. Pede, R. Deswaene, A. Denys

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989

— 9-II-A (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 1779

Spreker : de heer J. Geysels

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990

— 9-II-B (1989-1990) — Nrs. 1 tot 5

Hoofdelijke stemming, blz. 1780

Voorstel van motie van overeenstemming

Hoofdelijke stemming, blz. 1782

Spreker : de heer A. Denys

Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap

— 318 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 7

Aangehouden stemmings, blz. 1783

Hoofdelijke stemming, blz. 1784

Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heer J. Devolder, mevrouwen T. Merckx-Van Goey, A. Duroi-Vanhelmont, de heer W. Peeters

Motie van aanbeveling van de heer L. Hancké C.S. tot besluit van de op 29 mei 1990 behandelde nota Migrantenbeleid van de Vlaamse Executieve

— 193 (1989-1990) — Nr. 4

Hoofdelijke stemming, blz. 1787

Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heren E. Beysen, W. Peeters, M. Van Peel, F. Dewinter, L. Hancké, A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer W. De Vlieghere C.S. tot besluit van de op 29 mei 1990 behandelde nota Migrantenbeleid van de Vlaamse Executieve

— 193 (1989-1990) — Nr. 5

Hoofdelijke stemming, blz. 1790

Berichten van verhindering, blz. 1765

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de openbaarheid die aan de MER's inzake het SST-dossier wordt gegeven, blz. 1765

Actuele vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de nieuwe aanvraag van Center Parcs voor de aanleg van een bungalowpark in Maasmechelen, blz. 1766

Motie van aanbeveling van de heer G. Annemans c.s. tot besluit van de op 29 mei 1990 behandelde nota Migrantenbeleid van de Vlaamse Executieve — 193 (1989-1990) — Nr. 6

Hoofdelijke stemming, blz. 1791
Spreker : de heer A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys c.s. tot besluit van de op 29 mei 1990 behandelde nota Migrantenbeleid van de Vlaamse Executieve — 193 (1989-1990) — Nr. 7

Hoofdelijke stemming, blz. 1792

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys tot besluit van de op 30 mei 1990 door de heer A. Denys gehouden actuele interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het voorstel van de Franse Gemeenschap om haar onderwijsstekort te financieren via nieuwe middelen — 351 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1793
Sprekers : de heren J. De Seranno, A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer J. Cuyvers tot besluit van de op 30 mei 1990 door de heer J. Caudron gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het aangekondigde plan tot ophaling en verwerking van het klein chemisch huisafval — 352 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1794
Sprekers : de heren J. Cuyvers, A. Denys, J. De Seranno

Hoofdelijke stemming (herhaling), blz. 1796

Motie van aanbeveling van de heer E. Flamant c.s. tot besluit van de op 30 mei 1990 door de heer J. De Bremaeker gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de vaste oeververbinding over de Westerschelde en de gevolgen ervan voor Vlaanderen en Gent — 353 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1797
Spreker : de heer E. Flamant

Verdaging, blz. 1799
Spreker : de heer A. Denys

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1799

Nr. 49 **Dinsdag 26 juni 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1801

Samenstelling van een commissie

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 1801

Beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur — 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs — 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting — 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat, blz. 1801
Sprekers : mevrouw M.-P. Kestelijn-Sierens, verslaggever, de heren J. De Bremaeker, verslaggever, D. Van der Maelen, verslaggever, A. Denys, Minister N. De Batselier

Motie van aanbeveling, blz. 1808

Motie van orde
Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1808
Spreker : de heer A. Denys

Beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur — 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs — 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting — 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat (Voortzetting), blz. 1808
Spreker : de heer D. Van der Maelen

Motie van orde
Afwezigheid Ministers, blz. 1809

Sprekers : de heren A. Kempinaire, Minister D. Coens, A. Denys, Minister G. Geens

Beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur — 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs — 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting — 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat (Voortzetting), blz. 1809
Sprekers : de heren D. Van der Maelen, A. Denys, A. Kempinaire, E. Bockstal, Minister N. De Batselier, J. De Bremaeker, J. Laverge, A. De Beul

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1820

Nr. 50 **Dinsdag 26 juni 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1821

Beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur — 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs — 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting — 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat (Voortzetting), blz. 1821
Sprekers : de heren P. Van Grembergen, A. Denys, R. Daems, Minister G. Geens, A. Kempinaire, W. Luyten, L. Dierickx, Minister P. Dewael, H. Suykerbuyk, E. Bockstal, Minister G. Geens, J. De Bremaeker

Moties van aanbeveling, blz. 1847

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1847

Nr. 51 **Woensdag 27 juni 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1849

Ontwerp van decreet houdende de regeling voor de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen — 356 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van de heren J. Geysels en H. Lauwers C.S. houdende organisatie van de basiseducatie voor volwassenen in Vlaanderen — 142 (BZ 1988) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1849
Sprekers : de heren W. Seeuws, A. Schellens, verslaggever, R. Deswaene, Jos Bosmans, H. Lauwers, M. Van Peel, Minister D. Coens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1863

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1866

Nr. 52 **Woensdag 27 juni 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1867

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1867

Ontwerp van decreet houdende organisatie van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen — 348 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer J. Laverge C.S. houdende wijziging van artikel 15 van de kaderwet van 15 juli 1970 houdende organisatie van de planning en de economische decentralisatie — 299 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1867

Sprekers : de heren C. Lisabeth, verslaggever, J. Laverge, F. Aerts, mevrouwen M. Vogels, M. De Meyer, de heren H. Candries, J. De Roo, C. Moors, J. De Roo, Minister N. De Batselier, de heer R. Van Hooland

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1883

Interpellatie (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer M. Schoeters tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het investeringsbeleid inzake de Antwerpse haven en meer bepaald het Vijfde Havendok — Amerikadok

Verdaging, blz. 1888
Sprekers : Minister J. Sauwens, de heer M. Schoeters

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1889

Nr. 53 **Donderdag 28 juni 1990**

Berichten van verhindering, blz. 1891

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1891

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1891
Intrekking, blz. 1891

Voorstel tot wijziging van het Reglement

Indiening en verwijzing, blz. 1892

Motie van de Vlaamse Raad

Intrekking, blz. 1892

Adviezen van de Raad van State

Indiening en verwijzing, blz. 1892

Adviezen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Indiening en verwijzing, blz. 1892

Adviezen van de Vlaamse Mediaraad

Indiening en verwijzing, blz. 1892

Verslagen

Indiening, blz. 1893

Jaarverslag

Indiening, blz. 1893

Motie

Indiening en verwijzing, blz. 1893

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1893

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1893

Samenstelling van een Commissie

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 1893

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer H. Van Rompaey tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het toegankelijk houden van het patrimonium van kunstschilder Albert Van Dijck, blz. 1894

Actuele vraag van de heer F. Vermeiren tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het verlenen van een vergunning aan bepaalde intercommunales met betrekking tot de verbrandingsoven in Grimbergen, blz. 1895

Motie van orde

Agenda, blz. 1896

Sprekers : de heren A. Denys, F. Vermeiren

Actuele vragen (Regl. art. 75) (Voortzetting)

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over contracten tussen gemeenten en glasophalers, blz. 1897

Actuele vraag van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de toepassing van het cultuurpact op de samenstelling van de afvaardiging van de Hoge Raad voor Volksontwikkeling in het Vlaams Ondersteuningscentrum voor Basiseducatie, blz. 1898

Actuele vraag van de heer H. Van Dierden tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de toepassing van een EG-richtlijn voor de beperking van vliegtuiglawai door de regionale luchthavens, blz. 1899

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de omlegging van de N 42 te Herzele-Sint-Lievens-Esse, blz. 1900

Actuele vraag van de heer L. Dierickx tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het standpunt van de Europese Commissie inzake het subsidiëren van de restauratie van historische gebouwen door de Vlaamse Gemeenschap, blz. 1901

Actuele vraag van de heer A. Denys tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de evaluatiestudie met betrekking tot FTI, blz. 1901

Actuele vraag van de heer R. Daems tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het aanwijzen van een kredietinstelling als kassier van de Vlaamse Gemeenschap

Actuele vraag van mevrouw A. Duroi-Vanhelmont tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de uitbouw van een eigen Vlaamse thesaurie, blz. 1902

Actuele vraag van de heer H. De Loor tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het ontwerp van besluit houdende het algemeen reglement tot erkenning van sociale-bouwmaatschappijen, blz. 1905

Voorstel van resolutie van mevrouw A.M. Neyts-Uyttebroeck c.s. betreffende het uitstellen van de herstructurering van het kunstonderwijs met beperkt leerplan en het lichten uit het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs-11 van de hoofdstukken die onder Titel V - Deeltijds kunstonderwijs ressorteren — 371 (1989-1990) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1906
Sprekers : mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heer C. Moors, mevrouw N. Maes, de heer F. Vermeiren

Voorstel van resolutie van de heer L. Vanhorenbeek betreffende de oprichting van een begeleidings- en evaluatiecommissie inzake de herstructurering van het deeltijds kunstonderwijs — 374 (1989-1990) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1907
Sprekers : de heer L. Vanhorenbeek, mevrouw M. Vogels, de heer C. Moors, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heer E. Baldewijns, Minister D. Coens

Intrekking, blz. 1908
Spreker : mevrouw N. Maes

Ontwerp van decreet houdende de regeling van de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen — 356 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmingen, blz. 1909
Spreker : de heer J. Pedé

Hoofdelijke stemming, blz. 1910
Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heren H. Lauwers, R. Deswaene, E. Baldewijns, M. Van Peel

Ontwerp van decreet houdende organisatie van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen — 348 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 4

Aangehouden stemmingen, blz. 1912

Hoofdelijke stemming, blz. 1915
Sprekers : de heer J. Laverge, mevrouw A. Vogels, de heer H. Candries

Motie van aanbeveling van de heer E. Flamant c.s. tot besluit van de op 30 mei 1990 door de heer J. De Bremaeker gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de vaste oeververbinding over de Westerschelde en de gevolgen ervan voor Vlaanderen en Gent — 353 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1917

Motie van aanbeveling van de heer J. Cuyvers tot besluit van de op 12 juni 1990 door de heer J. Cuyvers gehouden actuele interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het uitbliven van een decretale basis voor het MINA-Fonds

Hoofdelijke stemming, blz. 1918
Sprekers : de heren J. Cuyvers, F. Aerts

Motie van aanbeveling van mevrouw F. Brepoels c.s. tot besluit van de op 12 juni 1990 door de heer P. Van Grembergen gehouden actuele interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de afwezigheid van de Minister van Cultuur op de jongste bijeenkomsten van de organen van de Taalunie en het gebrek aan ernst van de Vlaamse Regering in de betrekkingen met Nederland — 361 (1989-1990) — Nr. 1

Intrekking, blz. 1920
Sprekers : Minister P. Dewael, de heren J. De Seranno, P. Van Grembergen, mevrouw M. Vogels

Motie van aanbeveling van de heer H. Van Dienderen tot besluit van de op 12 juni 1990 door de heer P. Dumez gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over een mogelijke aansluiting Liefkenshoektunnel - E 17 — 362 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1921
Sprekers : de heren H. Van Dienderen, E. Beysen

Motie van aanbeveling van de heer J. De Seranno c.s. tot besluit van de op 12 juni 1990 door de heer P. Dumez gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over een mogelijke aansluiting Liefkenshoektunnel - E 17

Hoofdelijke stemming, blz. 1922

Motie van aanbeveling van de heer R. Deswaene tot besluit van de op 12 juni

1990 door de heer A. Denys gehouden actuele interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de toepassing van de principes van de vrije-marktconcurrentie en objectieve gunning van opdrachten in verband met het bouwen van Vlaamse waterzuiveringsinstallaties — 366 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1923

Motie van aanbeveling van de heer P. Van Grembergen c.s. tot besluit van de op 12 juni 1990 door mevrouw F. Brepoels gehouden interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het nemen van concrete initiatieven ter versterking van het Vlaamse karakter van Voeren — 367 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1924

Motie van orde
Agenda, blz. 1925

Sprekers : de heren A. Denys, J. De Seranno, mevrouw M. Vogels, de heren P. Van Grembergen, L. Hancké, J. Timmermans

Interpellatie (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer M. Schoeters tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het investeringsbeleid inzake de Antwerpse haven en meer bepaald het Vijfde Havendok-Amerikadok, blz. 1928

Sprekers : de heer M. Schoeters, Minister J. Sauwens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1930

VOORZI'M'ER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

L. Nelis-Van Liedekerke, V. Peuskens, W. Van Renterghem, G. Verhaegen ; gezondheidsredenen.

M. Bartholomeeussen, F. Cauwenberghs, M. Olivier, L. Van den Brande ; buitenslands.

P. Berben, J. Gabriels, J. Laverge, O. Lefeber, H. Suykerbuyk, J. Van Eetvelt, P. Van Gansbeke, D. Van Mechelen ; ambtsverplichtingen.

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet tot herinrichting van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid

— 350 (1989-1990) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling.

- Ontwerp van decreet houdende de regeling voor de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen — 356 (1989-1990) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs en Vorming.

- Ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Vervoermaatschappij — 357 (1989-1990) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Openbare Werken en Vervoer.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer A. Schellens c.s. houdende oprichting van een Vlaamse Hoge Raad voor Lichamelijke Opvoeding, de Sport en het Openluchtlevens — 354 (1989-1990) — Nr. 1.
- Voorstel van decreet van de heer J. Laverge houdende regeling van het taalgebruik inzake verkeersborden — 355 (1989-1990) — 1.

Verwezen naar de Commissie voor Cultuur.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende voorstel van resolutie werd ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer A. Laridon betreffende het uitstellen van de herstructurering van het kunstonderwijs met beperkt leerplan en het lichten uit het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs-11 van de hoofdstukken ressorterend onder Titel V — Deeltijds kunstonderwijs — 358 (1989-1990) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs en Vorming.

MOTIE VAN DE VLAAMSE RAAD

Indiening

De Voorzitter : De volgende motie werd ingediend :

- Motie van de heer A. Laridon tot oprichting van een Commissie van onderzoek over de herstructurering van het kunstonderwijs met

Voorzitter

beperkt leerplan
— 359 (1989-1990) — Nr. 1.

RAPPORT VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende rapport van het Rekenhof werd ingediend :

- Rapport van het Rekenhof over de begroting van de Vlaamse Gemeenschap over het jaar 1983 — 16-B (1989-1990) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
-
-

VERSLAGEN

Indiening

De Voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- door mevrouw M.P. Kestelijn-Sierens namens de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling over het voorstel van resolutie van de heer H. Candries betreffende het exportbeleid in Vlaanderen — 205 (1989-1990) — Nr. 2.
- door de heer R. Vanlerberghe namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, uitgebracht aan de Commissie voor Financiën en Begroting, over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990 — 9-II-B (1989-1990) — Nr. 4-A.
- door de heer H. Van Wambeke namens de Commissie voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden, uitgebracht aan de

Commissie voor Financiën en Begroting, over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990 — 9-II-B (1989-1990) — Nr. 4-B.

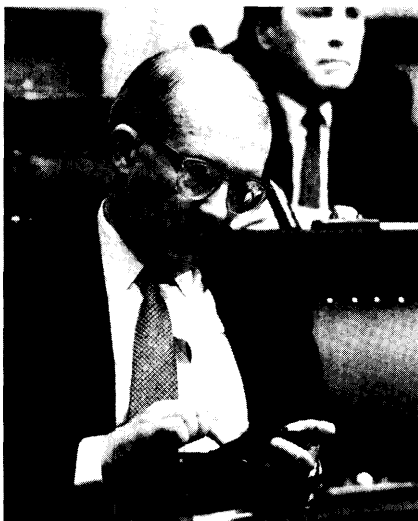
- door de heer L. Peeters namens de Commissie voor Cultuur, uitgebracht aan de Commissie voor Financiën en Begroting, over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990 — 9-II-B (1989-1990) — Nr. 4-C.
- door mevrouw M. De Meyer namens de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling, uitgebracht aan de Commissie voor Financiën en Begroting, over het :
 - ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989
 - ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990 — 9-II-A (1989-1990) — Nr. 2-A.
 - 9-II-B (1989-1990) — Nr. 4-D.
- door mevrouw F. Brepoels namens de Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting, uitgebracht aan de Commissie voor Financiën en Begroting, over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990 — 9-II-B (1989-1990) — Nr. 4-E.
- door de heer M. Capoen namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud, uitgebracht aan de Commissie voor Financiën en Begroting, over het :
 - ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989
 - ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uit-

gavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990 — 9-II-A (1989-1990) — Nr. 2-B.

- 9-II-B (1989-1990) — Nr. 4-F.

- door mevrouw A. Leysen namens de Commissie voor Onderwijs en Vorming, uitgebracht aan de Commissie voor Financiën en Begroting, over het :
 - ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989
 - ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990 — 9-II-A (1989-1990) — Nr. 2-C.
 - 9-II-B (1989-1990) — Nr. 4-G.
- door de heer W. Content namens de Commissie voor Openbare Werken en Vervoer, uitgebracht aan de Commissie voor Financiën en Begroting, over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990 — 9-II-B (1989-1990) — Nr. 4-H.
- door mevrouw A. Duroi-Vanhelmont namens de Commissie voor Welzijn en Gezondheid, uitgebracht aan de Commissie voor Financiën en Begroting, over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990 — 9-II-B (1989-1990) — Nr. 4-1.
- door de heren J. De Bremaeker en P. Deprez namens de Commissie voor Financiën en Begroting over het :
 - ontwerp van decreet houdende aanpassing van de **middelen**begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
 - ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989

Voorzitter

Namens de PVV-fractie noemde de heer J. Devolder het ontwerp van decreet sociale integratie gehandicapten „gedeeltelijk het ontwerp-decreet van de gemiste kans”

- ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
 - 9-II-A (1989-1990) — Nr. 2.
 - 9-II-A (1989-1990) — Nr. 3.
 - 9-II-B (1989-1990) — Nr. 5.
- door de heer J. Van Eetvelt namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt over het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 november 1988 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de instellingen van openbaar nut die van de Vlaamse Gemeenschap afhangen
 - 332 (1989-1990) — Nr. 2.
- door de heer J. Van Eetvelt namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt over het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 november 1988 tot instelling van het politiek verlof

voor de personeelsleden van de instellingen van openbaar nut die van het Vlaamse Gewest afhangen.

- 333 (1989-1990) — Nr. 2.

- door de heer L. Peeters namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt over het ontwerp van decreet tot instelling van een Gemeentefonds

- 329 (1989-1990) — Nr. 5.

MOTIES

Indiening en verzending

De Voorzitter : De volgende moties werden ingediend :

- Motie van de Gemeenteraad van Overijse betreffende „Meer autonomie, betere democratie”. Overgezonden aan de Fractievoorzitters.
- Motie van de Gemeenteraad van Lennik betreffende de onmiddellijke overheveling van alle Vlaamse gemeenten van het tweetalig gerechtelijk arrondissement Brussel naar een eentalig Vlaams gerechtelijk arrondissement Halle-Vilvoorde.
Verwezen naar de Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften.
- Motie van de Gemeenteraad van Kapelle-op-den-Bos betreffende de 6-mei-betoging te Brussel.
Overgezonden aan de Fractievoorzitters.

MEDEDELINGEN VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende mededelingen van het Rekenhof werden ingediend :

- Mededeling van het Rekenhof van een brief aan de Voorzitter van de Vlaamse Executieve en Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting in verband met de uitvoeringsrekening van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap over het jaar 1983, alsmede van het voorontwerp van decreet ter zake.
- Mededeling van het Rekenhof van een brief aan de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting in verband met de overeenkomst van 20 december 1989, gesloten tussen het Vlaamse Gewest en de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen inzake het opstarten van een GIMV-dochtermaatschappij gespecialiseerd inzake leefmilieu (Milieuholding).

Verwezen naar de subcommissie voor Financiën en Begroting.

ADVIEZEN VAN DE VLAAMSE MEDIARAAD

Indiening

De Voorzitter : De volgende adviezen van de Vlaamse Mediaraad werden ingediend :

- Advies van de Vlaamse Mediaraad over de verdeling van het Children's Channel programma - 90/3.
- Advies van de Vlaamse Mediaraad over de verdeling van het Super Channel Programma. Uitzending in het Duits en in het Nederlands - 90/4.
- Advies van de Vlaamse Mediaraad over de verdeling van het Eurosport programma. Uitzending in het Nederlands en het Duits - 90/5.
- Advies van de Vlaamse Mediaraad over Canal+. Aanvraag om

Voorzitter

erkenning als niet-openbare televisievereniging die betaalomroep verzorgt
- 90/6.

Advies van de Vlaamse Media-raad over de lokale en regionale niet-openbare televisieverenigingen
- 90/7.

Advies van de Vlaamse Media-raad over de Christelijke Vlaamse Omroep
- 90/8.

Deze adviezen liggen ter inzage bij het secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering.

ARREST VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De Voorzitter : Het volgende arrest van het Arbitragehof werd ingediend :

- Arrest van het Arbitragehof van 31 mei 1990 inzake de vordering tot schorsing van de artikelen 272 tot 275 van de programmawet van 22 december 1989, ingesteld door de Beroepsvereniging der Belgische en Buitenlandse Verzekeringsondernemingen Werkzaam in België (BVVO)
- Arrest nr. 19/90.
Dit arrest ligt ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering.

KENNISGEVING VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De Voorzitter : De volgende kennisgeving van het Arbitragehof werd ingediend :

- Kennisgeving van het Arbitragehof betreffende de prejudiciële vraag gesteld door de Raad van State bij arrest van 24 april 1990 in de zaak van de gemeente Lanaken tegen de Vlaamse Gemeenschap
- Rolnummer 192
Deze kennisgeving ligt ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

(Regl. art. 74)

Indiening

De Voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

- de heren G. Annemans, E. Bockstal, Jos Bosmans, W. Cortois, A. De Beul, E. De Groot, H. De Loor, R. Deswaene, F. Dewinter, E. Gryp, G. Janzegers, W. Kuijpers, A. Laridon, J. Loones, mevrouw N. Maes, de heren L. Peeters, H. Suykerbuyk, J. Timmermans, J. Valkeniers, E. Vandembosch, H. Van Dienderen, W. Van Durme, J. Van Eetvelt, R. Van Steenkiste, F. Vermeiren.

ONTWERP VAN DECREET houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap — 318 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Deneir, verslaggever, heeft het woord.

De heer A. Deneir, verslaggever (*op*

de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, zo de Vlaamse Gemeenschap een beleid ten aanzien van personen met een handicap wil uittekenen, moet ze daartoe bevoegd zijn. Dat spreekt vanzelf. Die bevoegdheid was als basisgegeven reeds toebedeeld in 1980. Ze werd in 1984 en 1988 op punt gezet. Omdat er dan eindelijk een ontwerp van decreet, houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap werd ingediend en mede om de inhoud van het ontwerp, werd de Minister van meerdere zijden gefeliciteerd.

De bevoegdheidsverdeling tussen nationaal en gemeenschapsniveau is vrij duidelijk inzake het toekennen van tegemoetkomingen. Er was enige onduidelijkheid ten aanzien van toelagen die worden verleend aan werkgevers die personen met een handicap tewerkstellen. Daarom is verduidelijkt dat het nationale niveau enkel bevoegd is voor het opzetten van het rechtstreekse subsidiëren van bedoelde werkgevers zoals dat in de CAO-26 werd geregeld. Een toelage voor de aanpassing van het arbeidsloon behoort tot de bevoegdheid van de Gemeenschap.

Een specifiek probleem rees ten aanzien van personen die in Brussel-Hoofdstad bij het Vlaams Fonds terecht willen. De Vlaamse Gemeenschap is slechts bevoegd voor en over instellingen. Daarom is een even specifieke oplossing gevonden. In Brussel-Hoofdstad moet de persoon die beroep wil doen op het Vlaams Fonds zich met het oog hierop wenden tot een instelling of voorziening die tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoort.

Op grond van die bevoegdheid kan Vlaanderen een eigen beleid opzetten dat — om de Minister te citeren — „als uitgangspunt heeft het volwaardig lidmaatschap van onze gemeenschap van de personen met een handicap. Zij hebben recht op maximale zelfbeschikking en op eerbied voor hun menselijke waardigheid”. Tot zover het citaat dat in feite door de ganse Commissie werd onderschreven.

Deneir

Hoe moet het beleid nu gestalte krijgen? Het beleid dat de Vlaamse Gemeenschap wil ontwikkelen werd en wordt tot op heden door twee instellingen uitgevoerd. Enerzijds is er het Rijksfonds voor de Sociale Reclasseering voor de Mindervaliden. Dit Fonds, meestal Rijksfonds genoemd, heeft als taak te zorgen voor de begeleiding bij de sociale reclasseering en tussen te komen in de kosten van functionele revalidatie, beroepsoriëntering, beroepsopleiding, plaatsing in gewone of beschermde arbeid. Anderzijds is er het Fonds voor Medische Sociale en Pedagogische Zorg voor Gehandicapten, meestal het Fonds-81 genoemd. Deze instelling draagt de kosten voor huisvesting, onderhoud, behandeling en opvoeding van personen met een handicap die opgenomen zijn in internaten, semi-internaten, tehuizen of pleeggezinnen.

De Vlaamse Gemeenschap opteert voor één instelling, het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap. Er moet worden onderstreept dat de sociale integratie niet beperkt is tot reclasserbaarheid in het arbeidsmiddelen. Het gaat om de globale integratie in de maatschappij. De éne instelling zal de daar even genoemde bevoegdheden overnemen. Er komt een Raad van Bestuur die uiteraard pluralistisch is en is samengesteld uit vertegenwoordigers van de diverse sectoren, diensten en organisaties die bij het gehandicaptenbeleid zijn betrokken. Naast die Raad komen er adviescommissies die de mogelijkheden van participatie moeten uitbreiden. De omschrijving van de diverse opdrachten werd gewijzigd om een grote nadruk te leggen op de informatieopdracht die het Fonds heeft, uiteraard dan ten aanzien van de aanvragers, van rechthebbenden en van hun vertegenwoordigers.

Er zal nog slechts één toegangspoort zijn met één dossier. Deze werkwijze houdt een grote vereenvoudiging in, die vooral de betrokkenen ten goede komen. In iedere provincie zal een afdeling worden opgericht en ook dit vergroot de toegankelijkheid.

De evaluatie van de handicap zal gebeuren door een evaluatiecommissie, die eveneens per provincie zal functioneren. Deze commissie wordt multidisciplinair samengesteld en werkt op basis van een eveneens multidisciplinair verslag dat haar door de erkende centra of diensten wordt toegezonden. Deze commissies stellen een integratieprotocol op. Dit protocol wordt aan het Fonds voorgelegd, dat de inhoud ervan uiteraard niet kan wijzigen, maar wel beslist over de telastening.

Tegen ieder element van de beslissing — het evaluatieprotocol en de beslissing van de telastening — kan beroep worden aangezet.

Aangezien de Vlaamse Gemeenschap het gerechtelijk wetboek niet kan wijzigen, zal het beroep behandeld worden door een op te richten beroepscommissie. De Commissie van de Raad gaf eerder de voorkeur aan een behandeling door de arbeidsrechtbank. Ook de Executieve had liever deze lijn gevolgd. Iedereen wil immers vermijden dat we opnieuw vervallen in het euvel van vóór het bestaan van de arbeidsrechtbanken, namelijk dat allerlei commissies van beroep worden opgericht. In deze aangelegenheid moeten we echter van de nood een deugd maken. Tijdens de hele procedure van de behandeling van het dossier kan de belanghebbende of zijn vertegenwoordiger gehoord worden. De evaluatiecommissie kan desgewenst een aanvullend onderzoek bevelen.

De behandeling van de aanvraag door de commissie en door het Fonds moet binnen drie maanden na de aanvraag afgerond zijn. Dit is een aanzienlijke verbetering ten opzichte van de toestand die wij nu kennen. Wij hopen allen dat dit ook kan worden gerealiseerd. Het is in deze aangelegenheid immers niet altijd gemakkelijk werkelijk te realiseren wat men zich voorneemt. Wanneer daartoe elementen voorhanden zijn, zal de genomen beslissing ook kunnen worden herzien.

Ik kom nu even tot de notie handicap. In het ontwerp is gepoogd de doelgroep te omschrijven. Daartoe werd de notie handicap als volgt om-

schreven: „Elke langdurige en belangrijke beperking van de kans tot sociale integratie van een persoon ten gevolge van een aantasting van de mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke mogelijkheden”. De toevoeging van het element psychisch gebeurde na een gedachtenwisseling in de Commissie. Deze omschrijving wil vooral de mogelijkheid openlaten om iedere situatie zo individueel mogelijk te benaderen.

Wie een beroep doet op het Fonds mag tegelijkertijd geen sociale bijstand van een andere Gemeenschap ontvangen. Men kan tot de leeftijd van 65 jaar op het Fonds een beroep doen. Wie er op die leeftijd een tegemoetkoming van ontvangt, kan dit blijven doen.

Het hoeft geen betoog dat het pluralisme dat te vinden is in de Raad van Bestuur, ook bij de aanvragers voorkomt. Vandaar dat met nadruk is bepaald dat de instellingen en voorzieningen de opvattingen en overtuigingen van de personen die op hen een beroep doen, moeten respecteren. Het Fonds zal werken met instellingen, centra of diensten die actief zijn op één of meerdere domeinen die in zake gehandicaptenbeleid tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoren en als zodanig zijn erkend. Er is in het decreet duidelijk bepaald dat erkenning gebeurt binnen een programmatie die kan verschillen naargelang de aard van de voorzieningen. De betrokken instellingen, diensten en centra staan uiteraard ook onder toezicht en controle van het Fonds en kunnen eventueel worden gesanctioneerd, wanneer zou blijken dat ze niet beantwoorden aan de opdracht die ze hebben gekregen.

Om vernieuwing, aanpassing en vooruitgang mogelijk te maken zal het Fonds ook pilootprojecten en experimenten kunnen subsidiëren. Deze activiteiten zijn dan niet gebonden aan een programmatie.

Belangrijk is nog de verhouding tussen het Fonds en de Executieve te onderstrepen. Onder de controle van de Executieve, maar met een maximale autonomie en verantwoordelijkheid zal het Fonds voorafgaande vergunningen of akkoorden voor

Deneir

bouw of verbouwingen verlenen of overgaan tot erkenningen van voorzieningen, maar altijd binnen de opgelegde programmatie. De Executieve zal de beslissingen nemen over de begroting van het Fonds, over de programmatie van de erkende voorzieningen en over de erkenningsvoorwaarden.

Mijnheer de Voorzitter, tot zover een bondig overzicht van de inhoud van het ontwerp.

Ik wens nog de personen te danken die hun medewerking hebben verleend aan het tot stand komen van dit verslag. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Devolder heeft het woord.

De heer J. Devolder (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, in de eerste plaats wens ik de verslaggever te feliciteren voor zijn degelijk werk, waarvoor talrijke aanwezigheden in de Commissie noodzakelijk waren.

Van het belang van het ontwerp dat wij vandaag bespreken hoeft niemand te worden overtuigd. In het gehandicaptenbeleid wordt immers de volwassenheid van de maatschappij gereflecteerd en kan men als het ware aflezen hoe de overheid haar relatie met de burgers organiseert.

Mijnheer de Minister, het uitgangspunt dat u in uw inleidende uiteenzetting voorstelt is toch wel typerend voor de wijze waarop de CVP de gehandicaptenzorg benadert. U stelt voor dat de solidariteit van de maatschappij met de gehandicapte tot uiting komt in de diensten en voorzieningen die de gemeenschap hem ter beschikking stelt en waardoor zij hem bijstaat in zijn inspanningen tot sociale integratie.

Het treft mij als liberaal dat er nergens sprake is van enige vrije keuze van de gehandicapte. Het accent ligt op de diensten en instellingen en niet op de betrokkene, de gehandicapte zelf. Wij zijn er het allen mee eens dat aan de gehandicapte maximale ontplooiingskansen dienen te worden geboden. Als liberalen zijn wij echter

van mening dat de solidariteit van de maatschappij met de gehandicapte tot uiting komt in de mogelijkheden die de gemeenschap biedt om — en dat is zeer belangrijk — naar eigen vrije keuze gebruik te maken van de dienstverleningen die hem en zijn familie worden geboden. Er dient een beleid te worden opgebouwd waarbij de gehandicapte zelf centraal wordt gesteld en waarbij hem alle garanties worden geboden voor een vrije keuze.

Mijnheer de Minister, wij vrezen dat met onderhavig ontwerp van decreet eerder aan instellingszorg wordt gedaan. Om dit te illustreren citeer ik enkele passages uit de memorie van toelichting. Ik zal mij beperken tot de meest frappante passages, volgens ons althans. Ik citeer : „Het is de opdracht van het Fonds alle soorten voorzieningen die personen met een handicap en hun gezinsleven opvangen en begeleiden, te betoelagen”. Iets verder lezen wij : „Deze nieuwe Vlaamse instelling zal haar werking toespitsen op alle ondersteunende voorzieningen en diensten”. Ten slotte en dit is misschien het meest uitgesproken en frappante voorbeeld : „De essentiële rol van het nieuwe Fonds bestaat in het scheppen en het betoelagen van voorzieningen”.

Collega's, ik denk dat deze passages aan duidelijkheid niets te wensen overlaten. We vinden het schrijnend te moeten vaststellen dat de gehandicapte nergens centraal staat. Altijd opnieuw wordt ervoor gezorgd dat het de instellingen zijn die van de toelagen zullen genieten en de subsidies zullen opstrijken. U voelt uiteraard aan dat deze discussie rond het uitgangspunt nauw verband houdt met het Vlaamse verzuilingssyndroom en met de manier waarop daarvoor naar oplossingen moet worden gezocht. Over deze problematiek zullen wij echter nog de kans krijgen uitgebreid te debatteren in de Vlaamse Raad eens de werkzaamheden van de speciale werkgroep zullen zijn beëindigd.

Ik kom tot een volgend-punt van kritiek, met name het feit dat dit ontwerp van decreet niet kadert in een ruimer perspectief. De samensmel-

ting van de twee vroegere Fondsen, het Fonds-81 en het Rijksfonds voor Sociale Reclassering van Minder-Validen, is inderdaad een belangrijke beleidsingreep en op zich een goede zaak, maar dit kadert spijtig genoeg niet in een globale visie op het Vlaams gehandicaptenbeleid.

Op die manier is het moeilijk, zo niet onmogelijk, enig zicht te krijgen op de te voeren politiek op middellange termijn en op de wijze waarop het gehandicaptenbeleid zal worden geïntegreerd in het algemeen beleid van de Vlaamse Executieve. Mijnheer de Minister, het is alsof u een schot voor een bepaalde boeg wil lossen zonder een specifiek doel of een eigen inzicht voor ogen te hebben. Het ontbreken van een globale beleidsnota, die de mogelijkheid zou creëren om een fundamenteel debat te houden over het te voeren gehandicaptenbeleid en die de kans zou bieden dit beleid essentieel te herdenken en opnieuw te oriënteren, is er de oorzaak van dat door dit decreet in feite bestaande toestanden worden bestendigd.

Voor de betrokkenen zelf zal er niet veel veranderen. De provinciale evaluatiecommissies treden in de plaats van de gouverneur in het kader van het Fonds-81 en in de plaats van de provinciale bureaus van het oude Rijksfonds. Zij krijgen de sleutelrol toebedeeld om een individueel integratieprotocol op te stellen waarin het soort opvang en begeleiding wordt aangegeven dat voor sociale integratie van de persoon met een handicap kan worden aangewend, dit met een vermelding van de duur en de intensiteit.

Het is voor iedereen duidelijk dat hierin het sluitstuk ligt van het hele ontwerp van decreet. De samenstelling van deze commissie en de voorwaarden van de erkenning van de instanties die deze commissies zullen moeten bijstaan zijn van uitzonderlijk belang voor de concrete uitvoering van het decreet. Mijnheer de Minister, ook aan u is het belang van deze organen blijkbaar niet ontgaan, want u zal deze zaken via besluiten van de Executieve regelen. Is de ware reden voor de regeling wel, zoals u tij-

Devolder

dens de commissievergaderingen heeft verklaard, het feit dat u niet wenste een onnodig omvangrijk decreet op te stellen, geen dinosaurus-decreet in de welzijnssector ?

Of is de ware reden van deze werkwijze misschien dat dit u de handen vrijlaat om via besluiten van de Executieve de samenstelling en erkenning van deze organen te regelen in het belang van bepaalde groepen, zuilen en instellingen, zoals in het verleden ? Op dat vlak zie ik niet welke vernieuwingen met dit decreet zullen worden gerealiseerd. Evenmin meen ik dat de financiële situatie van de gehandicapten zal verbeteren. Dit ontwerp zet er niet toe aan bepaalde discriminaties uit de wereld te helpen.

Een voorbeeld van dergelijke discriminaties wordt in de Vrije Tribune van De Standaard van 22 mei op cijfermatige wijze weergegeven en u gaat toch niet beweren dat De Standaard slechte voorbeelden geeft. Het gaat over een elektronisch gehandicaptenwagentje van 450.000 frank. Wanneer een volwassen zwaar gehandicapte, voor zijn verplaatsing daarop is aangewezen, en feitelijk thuis verblijft of in een Focus-project is opgenomen, krijgt hij ongeveer 50.000 frank vergoeding voor de aankoop. Wanneer dezelfde gehandicapte toevallig — maar ook misschien noodgedwongen — in een bezigheidshome verblijft, krijgt hij de volledige kostprijs terugbetaald. Wanneer die gehandicapte thuis verblijft, maar werkt of een opleiding volgt dan krijgt hij vanwege het RIZIV 150.000 frank uitgekeerd en wordt het verschil voor 80 procent ten laste genomen door het Rijksfonds voor Sociale Reclassering van Minder-Validen. Dit voorbeeld toont aan tot welke scheeftrekkingen een dergelijk beleid kan leiden.

Minister J. Lenssens : Mijnheer Devolder, u verwacht de nationale bevoegdheid inzake gehandicaptenzorg met de gemeenschapsbevoegdheden. Wat de tegemoetkomingen van het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering betreft, dit be-

hoort tot de sociale zekerheid en is derhalve nationale bevoegdheid. Hetzelfde geldt voor de integratietermijnbesluitingen. Wat vroeger behoorde tot het Rijksfonds voor Reclassering van Minder-Validen en tot het Fonds-81 wordt nu geïntegreerd. De uitvoeringsbesluiten van de Executieve en de verordeningen van de Raad van Bestuur van het nieuwe Vlaamse Fonds zullen de harmonisatie moeten verzekeren. Dat is één van de doelstellingen van het ontwerp van decreet en dat weet u zeer goed.

De heer J. Devolder : Mijnheer de Minister, het is een feit dat het geheel van de hervorming steeds een warboel zal blijven.

Ik wil mij even begeven op het nationale vlak. Vorige week hebben wij het ontwerp van wet over de ziekenfondsen besproken. De ziekenfondsen blijven nationaal georganiseerde instellingen. De ziekenfondsen komen in de regio ook tussenbeide met allerlei soorten activiteiten voor zaken die met het psychisch, fysisch en sociaal welzijn te maken hebben. Wij zullen op die zaken nooit een klare kijk krijgen. Er zullen altijd grijze zones blijven bestaan waarop men zowel vanuit het nationaal niveau als vanuit de Gemeenschap actief kan zijn.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, tot slot wens ik nog even in te gaan op een amendement op artikel 15 en dat werd verdedigd door de eminente verslaggever, collega Deneir .

Tijdens de werkzaamheden in de Commissie werden door diverse fracties verschillende amendementen ingediend, die — wanneer ze van de oppositie afkomstig waren - stevast het lot van de meerderheid tegen de minderheid moesten ondergaan. Het stoot daarom dan ook tegen de borst dat door de CVP via amenderingen werd bekomen dat de top van deze nieuwe Vlaamse instelling wordt uitgebreid met één adjunct'-leidend ambtenaar. Op een moment dat de kans wordt geboden om het Vlaams gehandicaptenbeleid op een andere leest te schoeien — en dat dit noodzakelijk is denk ik voldoende te heb-

ben aangetoond in mijn uiteenzetting — op dat moment is een voorname bevoegdheid van de CVP het aantal adjuncten waarover de leidend ambtenaar van het Vlaams Fonds kan beschikken.

Minister J. Lenssens : Mijn collega's van de PW in de Vlaamse Executieve hebben mee hun goedkeuring gehecht aan het standpunt van de Executieve ten aanzien van dit amendement. Wij waren dus akkoord met het voorstel van amendement dat uit de meerderheidsfracties is gekomen.

De heer J. Devolder : Mijnheer de Minister, ik kan niet uit de biecht spreken want ik behoor niet tot dat kringetje van excellenties. Het is evenwel ons recht daarover een andere visie te hebben.

De heer A. Denys : Mijnheer de Minister, u brengt dit steeds ter sprake.

Minister J. Lenssens : Mijnheer Denys, het gaat over een amendement van de Commissie, niet over een amendement van de Executieve. De Executieve, met inbegrip van de PW-ministers, heeft beslist zich daar niet tegen te verzetten.

De heer J. Devolder : Mijnheer de Minister, met dergelijke amendementen heeft u, samen met uw vrienden, bewezen dat het behouden van een machtsstructuur even belangrijk voor u is als het voeren van een degelijk gehandicaptenbeleid.

Voor ons is het ontwerp-decreet — jammer genoeg — gedeeltelijk het ontwerp-decreet van de gemiste kans. (*Applaus bij de PW*)

De Voorzitter : Mevrouw Duroi-Vanhelmont heeft het woord.

Mevrouw A. Duroi-Vanhelmont (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, in de eerste plaats dank ik de verslaggever voor zijn overzichtelijk en zorgvuldig verslag.

Reeds in 1980 had de bijzondere wet van 8 augustus 1980 de bevoegdheid inzake gehandicaptenzorg overgedragen aan de Gemeenschappen. Die wet voorzag evenwel in uitzonderingen : één, de regeling betreffende de

Duroi-Vanhelmont

financiering van de toelagen aan de minder-validen, met inbegrip van de individuele dossiers en twee, de regeling betreffende de financiële tegemoetkoming voor de tewerkstelling van minder-valide werknemers die wordt toegekend aan de werkgevers die minder-valide personen tewerkstellen.

Deze beruchte uitzonderingen vormen de definitieve hinderpaal tot het verwezenlijken van het zo geprezen enig dossier van de minder-validen. Bovendien maken ze de overheveling van instellingen en diensten, die in aanmerking kwamen voor **communitariserings**, niet gemakkelijker. Voor sommige diensten kon de overdracht onmiddellijk en zonder problemen gebeuren. Dit was het geval voor de diensten die van het departement van Volksgezondheid afhingen, namelijk het Fonds-81.

Voor het Fonds voor Sociale Reclashering van de minder-validen lagen de zaken veel ingewikkelder. Sedert 1980 heeft men gepoogd dit Fonds op te delen naar de onderscheiden Gemeenschappen toe, met de bijkomende moeilijkheden voor de **bicommunitaire** instellingen uit het Brusselse Gewest. Het werd een moeilijke bevalling.

De wet van 28 december 1984 schafte het Rijksfonds af, de datum van de inwerkingtreding zou worden bepaald bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit. Dit voorspelde geen spoedige oplossing. In 1986 werd in het Sint-Annaplan de spoedige herstructurering in het vooruitzicht gesteld. Telkenjare, bij de bespreking van de Vlaamse Begroting werden door de collega's vragen gesteld, over de vordering van de procedure inzake herstructurering van het Rijksfonds.

Thans moet de wet betreffende sommige openbare instellingen of instellingen van openbaar nut en andere overheidsdiensten, die onder meer de wet van 28 december 1984 wijzigt, een definitieve oplossing brengen voor de overdracht van de bevoegdheden inzake functionele revalidatie en de overdracht en de verdeling van

de ontvangsten uit de verzekeringsmaatschappijen die worden toegekend aan het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering. Ook deze wet is nog niet goedgekeurd. Zij treedt in werking de dag van de publikatie in het Belgisch Staatsblad.

Theoretisch bespoedigt ze thans de verdeling van de financiële middelen, bepaald in de wet van 16 april 1963. De praktijk is echter anders. Anderzijds moet ook de wetgeving betreffende de ziekte en invaliditeitsverzekering nog worden aangepast.

De overdracht van personeel en goederen blijft een moeilijk te nemen hindernis. De Minister heeft aangekondigd dat in de praktijk de herstructurering van het Rijksfonds in verschillende fasen zal gebeuren.

Een eerste stap zou de afzondering worden van taken, personeel en goederen. Dat blijft nationaal. In een tweede fase kan de overheveling naar de Gemeenschappen gebeuren.

De Minister oordeelt dat het ontbreken van een opvangstructuur in de andere Gemeenschappen — de Franse, de Duitse en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel — geen vertraging zal veroorzaken voor die overheveling. Persoonlijk durf ik zulks te betwijfelen.

Overhevelen van personeel uit een parastatale B naar bijvoorbeeld het Ministerie van de Gemeenschap verloopt niet eenvoudig omdat de rechten niet gelijklopend zijn. Het kan nog heel wat tijd in beslag nemen.

Ik denk dan ook dat een regeling voor het geheel — dus voor al de Gemeenschappen — klaar moet zijn en dat men niet gedifferentieerd kan werken per Gemeenschap.

De datum van inwerkingtreding van onderhavig decreet wordt bepaald door de Vlaamse Executieve. In artikel 80 wordt bepaald dat de datum van inwerkingtreding verschillend zal zijn voor enerzijds het Fonds voor Medische, Sociale en Pedagogische Zorg voor Gehandicapten en het gedeelte van het Rijksfonds voor Sociale Reclashering van de **Minder-Validen**, dat zal worden overgedragen.

Dit alles, mijnheer de Minister, plaatst een domper op het heuglijk feit dat we vandaag, nadat reeds in 1986 een ontwerp van decreet door de Vlaamse Executieve werd goedgekeurd, de oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een handicap goedkeuren. Ik kan me niet ontdoen van de indruk dat we vandaag niet veel verder staan dan in 1986. Dat het getalm nefast is voor de instelling, bewijzen de besluiteloosheid en het gebrek aan visie en dynamisme van het huidige Rijksfonds.

Ondertussen werd de nationale overheid veroordeeld een bedrag van 869 miljoen plus interesten te betalen aan het Rijksfonds wegens het niet nakomen van haar verplichtingen voor 1986 en 1987 van de wettelijke voorziene financiering van het **Rijksfonds**. Omdat de Staat zijn eigen verzekeraar is, was immers voorzien dat hij een gelijk bedrag aan premies zou storten aan het Rijksfonds. De som van 869 miljoen is nog steeds hangend omdat de Minister van Tewerkstelling en Arbeid beroep heeft ingesteld tegen de rechterlijke uitspraak.

Betreffende de verdeling van de reserves van het Rijksfonds hebt u anderzijds in de Commissie verklaard dat het niet betwiste deel van de over te hevelen reserves 500 miljoen bedraagt. In de Parlementaire Handelingen van de Senaat van 15 maart 1990 las ik echter dat Minister Van den Brande duidelijker gegevens mededeelde op de mondelinge vraag van senator Taminiaux. Volgens hem bedroegen de reserves einde 1988 1,633 miljard waarvan 289 miljoen onroerende goederen en provisie voor twijfelachtige debiteurs. Hij verwees ook naar een betwist bedrag van 500 miljoen voor de schulden uit het verleden. Aldus zou het niet betwiste deel van de reserves niet 500 miljoen maar 844 miljoen bedragen. De Vlaamse Gemeenschap heeft recht op 48,84 ten honderd, terwijl Minister Van den Brande voor 1989 nog telkens 200 miljoen boni, respectievelijk de Vlaamse en Franse Gemeenschap, vooropstelde.

Ik denk, mijnheer de Minister, dat het belangrijk is dat ook de Vlaamse

Duroi-Vanhelmont

Executieve nauwkeurig op de hoogte zou zijn van de juiste toestand van de reserves, dit opdat zij van de Vlaamse Gemeenschap het deel zou kunnen opeisen. Mijn vraag is dan ook wat er zal gebeuren indien de rechter in beroep het vonnis bevestigt met de 869 miljoen die de nationale overheid nog schuldig is. Is die geheel of gedeeltelijk bestemd voor de gemeenschappen ?

Betreffende de financiering en de budgettaire controle voert dit ontwerp van decreet eigen regels in. De wet van 16 maart 1954 op de instellingen van openbaar nut is niet van toepassing, maar de voornaamste bepalingen inzake begroting en controle worden opgenomen in het decreet. Uit de vergelijking van de bepalingen van het ontwerp-decreet en de wet van 16 maart 1954 kunnen we afleiden dat het Vlaams Fonds de vorm heeft van een instelling van categorie B, zonder dat zulks evenwel uitdrukkelijk wordt vermeld. We vinden dat het behoud van de categorieën instellingen uit de wet van 16 maart 1954 voor meer duidelijkheid zou hebben gezorgd. Er dient ook onverwijld een regeling getroffen om de beschikkingen uit het uitvoeringsbesluit van 7 april 1954 toepasselijk te maken op het Vlaams Fonds. Het betreft in hoofdzaak de reglementering van de begroting en de comptabiliteit. Zoniet kan het Vlaams Fonds boekhoudkundig niet starten. Wij dringen erop aan dat dit vlug in orde wordt gebracht.

Minister J. Lenssens : Ik bevestig wat ik in de Commissie heb gezegd, namelijk dat dit tot de eerste uitvoeringsbesluiten zal behoren die door de Vlaamse Executieve zullen worden getroffen alvorens het Fonds operationeel kan worden.

Mevrouw A. Duroi-Vanhelmont : In verband met de opmerkingen van de Inspectie van Financiën, die we in het verslag vinden, ben ik het eens dat we omzichtig moeten omspringen met de subsidieregeling overgenomen uit de wet van 23 december 1963 en het decreet van 1 juni 1983 betreffende het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen.

Ook ik heb kritiek op de bijkomende debudgettering die zal voortvloeien uit de financieringswijze die tot op heden was voorbehouden aan de ziekenhuizen en de rustoorden.

De leningsmachtiging, tot op heden voorbehouden voor de financiering van subsidies van de openbare ziekenhuizen en rustoorden, de tegemoetkoming in de financiële lasten van de leningen, het verlenen van de waarborg zijn belangrijke debudgetteringsmechanismen die bovendien de duidelijkheid van elke begroting hypothekeren.

De Vlaamse Executieve, die onder impuls van de Voorzitter van de Executieve, terecht de debudgettering poogt af te bouwen, wordt door dit ontwerp-decreet, dat volgens de Inspectie van Financiën vele bepalingen heeft overgenomen „zonder enige kritische reflexie met betrekking tot hun werking in de praktijk”, wel zwaar op de proef gesteld. Ik hoop dan ook dat de voormelde leningsmogelijkheden tot de theoretische mogelijkheden blijven behoren en vraag met aandrang dat de Vlaamse Executieve in dit opzicht haar begrotingsvisie getrouw blijft.

Naar het gehandicaptenbeleid toe heb ik nog enkele bedenkingen. Eerst wil ik terugkomen op de notie enig dossier. Wegens de staatsvorming van 1980, respectievelijk 1988, is de mogelijkheid op de vorming van één dossier voor het individu thans definitief uitgesloten. Een historische kans gaat hier verloren.

Want een belangrijke materie, de dossiers op de tegemoetkomingen en de individuele prestaties, wordt immers opgesplitst en zal niet tot de bevoegdheid behoren van het Vlaams Fonds. Het samenvoegen in één dossier van zowel de tegemoetkomingen, de prestaties als de voorzieningen waarvan de minder-valide gebruik kan maken had aan de overheid belangrijke signalen en impulsen kunnen leveren inzake het te voeren gehandicaptenbeleid.

Nu moeten we ons tevreden stellen met het samenbrengen van alle mo-

gelijke voorzieningen onder één beleidsorgaan. Dit zal ontegensprekelijk het beleid naar de instellingen toe, vereenvoudigen en doorzichtiger maken.

In het verleden was het zo dat de instellingen zich nu eens moesten richten tot het Ministerie van Volksgezondheid, dan weer tot het Fonds voor de Bouw van de ziekenhuizen, dan weer tot het Rijksfonds of het Ministerie van Onderwijs. In de toekomst zal dit sterk worden vermindert door de oprichting van het Vlaams Fonds.

Hier wil ik er dan sterk voor pleiten dat bij het uitvaardigen van de uitvoeringsmaatregelen de nodige aandacht zou worden besteed aan het tegengaan van dubbele subsidiëring van de instellingen, dit zowel op het gebied van de werkingstoelagen als op het terrein van de bouwtoelagen. Een mogelijkheid om dubbele subsidiëring uit te sluiten was thans reeds voorzien voor de oprichtingskosten van de revalidatiecentra.

Gelet op de beperktheid van de budgettaire middelen moet die mogelijkheid ook ingevoerd worden voor de werkingskosten en de oprichtingskosten van alle voorzieningen. Elk onterechte dubbele subsidiëring beperkt immers de mogelijkheden voor andere instellingen.

In de Commissie werden heel veel vragen gesteld over de nieuwe definitie van de handicap, het verlaten van het systeem van de percentages ongeschiktheid. De nieuwe definitie zal enerzijds voorzeker zorgen voor minder categorische uitsluiting, maar kan anderzijds ook leiden tot onverantwoorde afwijzing.

Hier is het belangrijk te verwijzen naar de bijkomende uitleg die de Minister verstrekte bij de bespreking van artikel 2 en zeer volledig in het verslag is opgenomen (pagina 20 tot en met 23). Deze tekst zal waarschijnlijk heel vaak worden geraadpleegd.

Hierbij werd ook een amendement aanvaardt dat ertoe strekt de patiënten, waarvan de psychische mogelijkheden aangetast zijn en thans reeds

Duroi-Vanhelmont

onder het toepassingsgebied van het Rijksfonds vallen, eveneens in aanmerking te laten komen door het Vlaams Fonds. Het is echter niet de bedoeling dat het Vlaams Fonds de talrijke voorzieningen voor psychiatrische patiënten zou overnemen die thans bestaan binnen de gezondheidszorg. Het is duidelijk dat waar dergelijke voorzieningen bestaan in het kader van de ziekteverzekering en de gezondheidsvoorzieningen, de patiënt er naar toe zal worden verwezen, dit op grond van artikel 6 van het decreet.

Een ander amendement werd aangevaard op artikel 5 waar wordt benadrukt dat de instellingen die toelagen ontvangen, ertoe gehouden zijn de ideologische, filosofische en godsdienstige overtuiging te eerbiedigen van de personen waartoe ze zich richten. De ontwerp tekst voorzag het pluralisme enkel voor het Fonds, terwijl voor de instellingen volgens artikel 47 de Executieve regels inzake pluralisme moet opleggen. Het amendement legt de nadruk op de noodzaak, op elk niveau, het pluralisme te eerbiedigen.

Inzake de erkenningsvoorwaarden die ingevolge artikel 47 moeten worden vastgesteld door de Executieve, in het bijzonder deze met betrekking tot het beheer van de goederen en gelden van de personen met handicap, drongen meerdere leden erop aan dat noch de voorzieningen, noch de personen verbonden aan een voorziening, gelden van de gehandicapte mogen beheren.

Hiervoor dient een passende regeling te worden getroffen, die zoveel mogelijk onafhankelijke personen, onderworpen aan geregelde controle, belast met het beheer der gelden. Vooral in het geval van volwassenen, zwaar en ernstig mentaal gehandicapten, die niet in staat van verlengde minderjarigheid zijn geplaatst, moet beroep kunnen worden gedaan op de vrederechter die kan optreden om in het voordeel van de gehandicapte een minnelijke schikking te treffen.

Tot slot, mijnheer de Minister, wordt door het decreet een zeer belangrijke

bevoegdheid toebedeeld aan de Executieve. Talrijke uitvoeringsbesluiten zullen moeten worden uitgevaardigd. In de Commissie heb ik aangedrongen om de uitvoeringsbesluiten voorafgaandelijk voor te leggen aan de Vlaamse Hoge Raad voor Minder-Valide Personen.

Mijnheer de Minister, u hebt toegezegd dat zulks het geval zal zijn. Ik hoop dat dit wordt bewaarheid.

De Vlaamse socialisten hopen dat de Executieve daarbij in de eerste plaats zal bekommerd zijn om het belang van de minder-validen, dat een rechtvaardige subsidieregeling zal worden uitgebouwd voor de instellingen, waarbij zekere misbruiken worden uitgesloten, zodat het Vlaams Fonds niet zou uitgroeien tot een instelling waar, naar goedbelieven, onbeperkt kan worden uitgeput. Zuinig en efficiënt beheer moet de leidraad worden. De Vlaamse Socialisten zullen dit ontwerp-decreet met overtuiging goedkeuren. **(Applaus)**

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de publieke opinie heeft wel eens de indruk dat wetten en decreten eindeloos langzaam tot stand komen. Vaak wordt dan met de vinger gewezen naar het Parlement dat te traag zou werken. Ik ben meer en meer overtuigd van het tegenovergestelde. De weg tussen voorontwerp en ontwerp is inderdaad vaak lang en loopt over lange bochtige wegen, via adviesorganen, de Raad van State, lobbying, netwerken enzovoort. Wanneer een ontwerp echter bij het Parlement wordt ingediend gaat alles snel, naar mijn mening soms te snel, te weinig diepgaand en te weinig doordacht.

Ik heb de indruk dat dit scenario ook toepasselijk is voor het decreet over de oprichting van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap. Zes jaar geleden, op 6 december 1984 — Sinterklaasdag bovendien — verraste uw voorganger mevrouw Steyaert alle betrokkenen in de gehandicaptensector met een nota die sindsdien de ge-

schiedenis inging als het EPOS voor een nieuw Vlaams gehandicaptenbeleid. EPOS stond voor Emancipatorisch, Participatief, Optioneel Systeem : „what's in a word” ?

Mijnheer de Minister, dagenlang werd erover gedebateerd of dit EPOS de basis zou vormen van het toekomstig gehandicaptenbeleid voor de Vlaamse Hoge Raad voor Mindervaliden, voor gehandicaptenorganisaties, verenigingen en alternatieve opvangvormen. Van dit werk kan ten minste worden gezegd dat het discussiestof leverde voor een zeer brede kring, omdat het EPOS niet alleen een structureel kader schiep maar ook een beleidsvisie rond integratie, minst beperkende opvang en ook nieuwe perspectieven opende voor alternatieve projecten, Focus-projecten, begeleid wonen, vroeg- en thuisbegeleiding enzovoort.

De discussie bloeide echter dood. Het in theorie ook al sinds 1984 geregionaliseerde Rijksfonds werd niet gesplitst. De Raad van State kijkt in die omstandigheden blijkbaar de kat uit de boom en had jaren nodig alvorens een advies uit te brengen. Intussen is ook een andere Minister voor deze materie bevoegd. Ik heb heel de discussie rond het EPOS van zeer nabij gevolgd en het is raar te moeten vaststellen dat die hele discussie nu uitmondt in een stuk papier, het ontwerp-decreet Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap waarvoor niet dezelfde geestdrift meer bestaat dan destijds en dat eigenlijk ook niet meer kadert in een globaal beleidsplan zoals de SERV in haar advies terecht opmerkt. Het wordt aan een TGV-snelheid door de Vlaamse Raad gejaagd. Drie jaar voorbereidende discussie, drie jaar Raad van State en drie maanden Vlaamse Raad.

Het is niet zo dat de Commissie Welzijn dit decreet niet ernstig heeft behandeld, maar een minder gejaagd tempo had een aantal onopgeloste problemen misschien wel kunnen oplossen.

De heer M. Didden : Kunt u daarvan enkele voorbeelden geven ?

Mevrouw M. Vogels : Eén van de voorbeelden betreft de overgangsregeling. Wat gebeurt er met de beschutte werkplaatsen die rond de taalgrens zijn gevestigd, waar 20 ten honderd van de betrokkenen afkomstig zijn uit Wallonië en waarvoor eigenlijk een samenwerkingsovereenkomst moet worden gesloten met de Waalse Gemeenschap ? Aan dit probleem is in de overgangsbepaling te weinig aandacht besteed. Ik kan nog meer voorbeelden geven.

Minister J. Lenssens : De tekst van artikel 75 van het ontwerp-decreet laat perfect toe, bij overgangsmaatregel de mensen van een andere taalstreek tot het Fonds toe te laten, wat niet belet dat wij naar een samenwerkingsakkoord met de Waalse Gemeenschap moeten streven. Maar indien wij in de Commissie twee of drie vergaderingen meer aan dit ontwerp hadden besteed, zou dit probleem ook niet zijn opgelost omdat het op het niveau ligt van de Executieven.

Mevrouw M. Vogels : Ik heb nog steeds de indruk, mijnheer de Minister, dat alles zeer snel is moeten gaan en dat een aantal punten konden worden uitgediept. Dat is mijn persoonlijke overtuiging en ik heb toch het recht dit hier te zeggen. Inderdaad, indien men nagaat welke weg het Vlaams Fonds heeft afgelegd, dan heeft de Vlaamse Raad aan dit ontwerp in verhouding weinig tijd besteed. Ik vind het spijtig en ik kom daarop later nog terug.

Ik voeg hieraan toe dat het wel de expliciete bedoeling was van de Voorzitter van de Commissie om dit decreet grondig te behandelen. Ik heb zijn aanpak zeer gewaardeerd. Weliswaar op informele wijze heeft hij de commissieleden samengebracht met de vertegenwoordigers van de gehandicaptenorganisaties in het overigens zeer gastvrije Sterrenhuis te Brasschaat, gewoonweg om te luisteren naar hun visie op dit Vlaams Fonds.

Dit is een belangrijke en interessante werkwijze omdat parlementsleden geen kabinetmedewerkers-specialisten hebben, maar wel de zware verantwoordelijkheid om goede wetten

en decreten te maken. De enige manier om dit te doen is volgens mij nu en dan eens af te dalen uit onze ivoeren toren naar het werkveld om te kijken voor wie en wat je eigenlijk wetten maakt.

Ondanks de echt gewaardeerde initiatieven van onze Voorzitter ben ik niet erg gelukkig met het resultaat. Het ware bijvoorbeeld interessant geweest dit ontwerp te leggen naast het oorspronkelijke EPOS, naast de uitgebreide adviezen van de Vlaamse Hoge Raad voor Minder-validen. Dan wordt duidelijk dat in zes jaar nogal wat werd gewijzigd. Ten kwade ? Niet altijd maar het zou minstens interessant zijn te weten waarom een optie werd verlaten en een andere in de plaats kwam.

De discussie werd destijds opgehangen aan vier grote principes, die terug te vinden zijn in het vier-letterwoord EPOS. Ik wil met de laatste letter beginnen, met name de S van systeem. Het Vlaams Fonds zou eindelijk eenheid brengen in het voorzieningspakket. Tot nu toe zijn er twee administraties, namelijk, deze van het Rijksfonds en deze van het Fonds-81, elk met hun eigen toegangspoort. Als gehandicapte moet je, wil je gebruik maken van een voorziening van het Fonds-81 en een voorziening van het Rijksfonds, bijvoorbeeld in een tehuis voor werkenden wonen — Fonds-81 — en werken in een beschutte werkplaats, de administratieve molen twee maal passeren. Dit is vernederend, verwarrend, inconsistent. Het kan best dat je als gerechtigde binnen het Rijksfonds een invaliditeit hebt van 80 ten honderd en dat je gecatalogeerd wordt als licht mentaal gehandicapte voor het Fonds-81.

De ene toegangspoort is een roep, die sinds jaren vanuit de gehandicaptenorganisaties opstijgt. Dit decreet is de realisatie ervan, alhoewel er het kleine achterpoortje blijft. Indien men beroep wil doen op functionele revalidatie is het zinloos via de grote poort te passeren. Politieke touwtrekkerij haalde het hier op de belangen van de gehandicapten.

De autonome revalidatie blijft natio-

naal en voortaan moet je voor deze revalidatie niet meer terecht bij het Rijksfonds maar bij de RIZIV. De mutualiteiten, die daarmee via hun adviserende geneesheren en gedekt door de vorige week op nationaal vlak goedgekeurde ziekenfondswet, doen formeel hun intrede in het systeem. Een spijtig schoonheidsfoutje ? Ja, maar met verregaande gevolgen. De revalidatiecentra zullen voortaan voor hun prestaties afhangen van het RIZIV waar momenteel alles nog zeer onduidelijk is : zal men per prestatie werken of met forfaits ? Zal de revalidatie al dan niet in tijd worden beperkt. Hoe zal men de liquiditeitsproblemen oplossen ?

Voor hun onderhouds- en uitrustings-toelage, zullen de centra afhangen van de Vlaamse Gemeenschap en zal die investeren in een voorziening die buiten haar beleidsbevoegdheid valt ?

De ene toegangspoort zal dan gerealiseerd zijn en elke gehandicapte zal voortaan nog één dossier hebben, gebaseerd op een multidisciplinair onderzoek en dat een totale evaluatie beoogt. Dit onderzoek zal gebeuren of worden gecoördineerd door een provinciale evaluatiecommissie, die voor iedereen, die nood heeft aan bijstand, een individueel integratieprotocol opstelt.

Dit brengt ons bij het tweede principe, dus bij de volgende letter, de E van emancipatorisch. In het oorspronkelijke EPOS werd niet gesproken van een integratieprotocol maar van een handelingsplan. Het was de bedoeling de gehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger van meetaf aan inzicht en dan ook inspraak, desnoods via de beroepsprocedure te verstrekken, in wat de gemeenschap met hem voorheeft.

Destijds rezen meer vragen dan er antwoorden waren over hoe dit moest functioneren. Het huidige decreet biedt hier evenmin antwoord. Wat is het statuut van dit integratieprotocol. Moet dit worden gezien als een contract tussen het Fonds en de gehandicapte, die desnoods de inhoud ervan kan aanvechten of is dit alleen een toegangsticket voor de voorzieningen en zo ja, welke verant-

Vogels

woordelijkheid draagt deze instelling in verband met het protocol ? Kan de gehandicapte een vordering instellen tegen een instelling die zich niet houdt aan dit integratieprotocol en zo ja waar kan hij terecht ? Beroep tegen beslissingen van de evaluatiecommissie moet worden ingediend binnen de 30 dagen na het opstellen van het protocol. Wanneer later blijkt dat dit protocol niet wordt uitgevoerd staan de gehandicapten volgens dit decreet in feite machteloos.

Ander belangrijk onderdeel van dit emancipatorisch aspect was ongetwijfeld het hele luik dat het EPOS voorzorg voor minder beperkende opvangvormen, die in embryonale vorm en vooral naar buitenlands model aanwezig waren en hun effectiviteit hadden bewezen, maar binnen het oude Fonds-81 geen wettelijke subsidiëeringsbasis vonden.

EPOS betekende de formele erkenning van deze werkvormen en stelde tegelijkertijd de decretale inpassing in het voorzieningsaanbod voorop. Aan de kleine bestaande projecten, die vaak via lucratieve bezigheden het hoofd boven water hielden, werd voorgehouden dat het einde van de tunnel in zicht was. Nu zes jaar later wordt met dit decreet aan deze projecten geen enkele garantie gegeven en alles wordt nog maar eens verschoven naar programmatie en planning.

In het kader van de planning zullen we kunnen nagaan hoe de Focus-projecten worden uitgebouwd. Ter zake verwijs ik naar de interpellatie die de heer Lauwers enige tijd geleden inzake de Focus-projecten heeft gehouden.

Wij weten zeer goed dat die planning niet onmiddellijk zal worden gerealiseerd. Die instellingen zullen bijgevolg wat hun kader betreft nog een aantal jaren moeten wachten vooraleer zij op een ernstige wijze zullen worden uitgebouwd.

Minister J. Lenssens : Ik bevestig thans wat ik in antwoord op de interpellatie van collega Lauwers heb geantwoord, met name dat aan de Executieve vóór het zomerreces een reglementering van de subsidiëring

van de Focus-projecten zal worden voorgelegd en ik hoop dat de Executieve deze ook zal goedkeuren. Wij zullen dus niet wachten tot het Fonds operationeel is met deze reglementering.

Mevrouw M. Vogels : Dat is een stap vooruit. Maar het aanbod in de ambulante woonvormen blijft experimenteel. Ook de erkenning en de subsidiëring van de besluiten kaderen niet in een globaal beleid. Het wordt de hoogste tijd een planning op te stellen voor dergelijke projecten.

Wat ten slotte de E van het emancipatorische luik betreft, is het essentieel dat de betrokken gehandicapte niet alleen in theorie maar ook in de feiten de mogelijkheid behoudt zijn eigen leven zo autonoom mogelijk in te richten, ook als hij noodgedwongen in een instelling verblijft. Tijdens de debatten over het EPOS werd vooral gereageerd tegen de all-in opvang van de grootschalige instellingen die de gehandicapte alles aanbieden, tot en met de gemeenschappelijke kapper, maar elk persoonlijk accent beletten. Een andere visie ter zake vraagt niet alleen een minder beperkende opvang, maar vereist ook dat de gehandicapte zelf voldoende middelen heeft om een zo zelfstandig mogelijk leven uit te bouwen.

De heer Devolder verwees daarnet naar een artikel in De Standaard in verband met de tegemoetkomingen. Die zijn inderdaad grotendeels een nationale materie. Het is echter ook zo dat het inkomen van de gehandicapte wordt afgeroomd door de Vlaamse Gemeenschap via de persoonlijke bijdrage voor de voorzieningen van het Vlaams Fonds.

Gehandicaptenorganisaties en de overheid hebben steeds het principe onderschreven dat kosten voortvloeiend uit de handicap, gemeenschapskosten zijn. Het lijkt ons dan ook zinvol dat de decreetgever dit principe opneemt in het ontwerp zelf. Dat is de reden waarom wij het amendement op artikel 52 opnieuw in plenaire vergadering hebben ingediend, precies met het oog op het respecteren van voormeld principe.

Dit amendement zal vanmiddag ter stemming worden voorgelegd. Wij hopen dat de meerderheid de goedkeuring ervan nogmaals overweegt, omdat het een belangrijk principe betreft en dat de decreetgever de eventuele goedkeuring niet zal laten afhangen van partijpolitieke argumenten.

Ik kom dan tot het derde gedeelte : de P van participatief. De participatie had — als wij teruggaan naar wat het EPOS destijds vermeldde — in eerste instantie betrekking op de samenstelling van de Raad van Bestuur van het Vlaams Fonds. Het EPOS zag de Raad van het oorspronkelijke Fonds bestaan uit 25 leden : 7 leden gekozen uit de sector voorzieningen, 7 uit de gehandicaptenorganisaties, 4 uit de SERV, 3 deskundigen uit de universiteiten en 3 ambtenaren die tegelijk voorzitters van de technische adviescomités waren.

Het huidige decreet brengt het aantal van de leden van de Raad van Bestuur terug op 18. Zij worden bovendien zeer vaag omschreven. Volgens het huidige decreet moeten 12 leden worden gekozen uit personen actief in of bevoegd inzake de werking van de voorzieningen die op het vlak van de opdrachten van het Fonds werkzaam zijn en uit personen actief in of bevoegd inzake de werking van verenigingen die personen met een handicap of hun gezinnen vertegenwoordigen en 6 leden uit de organisaties vertegenwoordigd in de SERV.

De Minister gaf als motivatie dat een dergelijke samenstelling zou bijdragen tot een soepele en efficiënte werking.

Is de samenstelling wel zo onschuldig ? Een van de grote discussiepunten destijds in de Vlaamse Hoge Raad voor Minder-Validen was immers de participatie van gehandicapten in de structuren waarbij de instellingsafgevaardigden steeds duidelijk stelden dat het Vlaams Fonds moest worden beheerd door deskundigen en niet door betrokkenen. De huidige tekst laat de vrijheid aan de Minister. Maar welke kaart zal hij trekken ? Hadden wij als decreetgever niet beter duidelijker geweest.

Vogels

Hetzelfde conflict vertaalt zich trouwens op het niveau van de instelling. Het oorspronkelijke EPOS stelde dienaangaande dat de vormgeving van de participatie in de eerste plaats een aangelegenheid is van instellingen en gehandicapten, maar dat minstens een bewonersraad moest worden opgericht in elke voorziening. Het huidige decreet spreekt enkel nog over de inspraak van de personen met een handicap of van hun wettelijke vertegenwoordiger. Misschien zagen de instellingsverantwoordelijken al dat formalisme van een bewonersraad niet zitten ?

De Minister verklaart het niet-inschrijven in het decreet van de bewonersraad als te complex, gezien de verschillende structuren van de voorzieningen. Wat bijvoorbeeld met de ambulante voorzieningen en — aldus nog de Minister — dit kan nog altijd worden ingebouwd via de uitvoeringsbesluiten voor de residentiële voorzieningen.

De gevoeligheden in de sector kennende zou het ook hier beter geweest zijn dat de decreetgever zijn verantwoordelijkheid had opgenomen. Nu zijn een aantal eerder vage principes omschreven in artikel 47 dat de minimale erkenningsvoorwaarden regelt voor instellingen binnen het Vlaams Fonds en die in feite zoals de tekst nu is geen enkele garantie biedt voor participatie en inspraak noch van de cliënt van de voorziening noch voor het betrokken personeel.

Zo wordt wel bepaald dat er in de voorziening een procedure voor behandeling van klachten van de gebruiker moet zijn maar ter zake is er geen enkele omschrijving over hoe dit moet verlopen. Trouwens, waar kan de gehandicapte terecht als er aan zijn klacht in de instelling geen gevolg wordt gegeven ? Welke rechtszekerheid heeft hij ter zake ?

Om deze ons inziens essentiële lacune in te vullen hebben wij dan ook een amendement ingediend dat ertoe strekt een nieuw artikel in het decreet in te schrijven dat voorziet in de instelling van een ombudsfunctie binnen het Fonds.

Gehandicapten of hun wettelijke vertegenwoordiger zijn vaak erg afhankelijk van de voorziening waar ze verblijven en durven inbreuken op hun privacy, onregelmatigheden enzovoort niet aanklagen uit schrik uit de instelling te worden verwijderd, terwijl ze — gezien het gebrek aan opvang vooral voor volwassenen — vaak geen alternatief hebben. Een ombudsman die onafhankelijk en los van de instelling optreedt is dan ook noodzakelijk opdat gehandicapten hun rechten kunnen verdedigen en desnoods afdwingen. De functie van ombudsman heeft bovendien het voordeel dat een eventuele klacht niet onmiddellijk een formele aanklacht tegen de instelling moet betekenen maar eerst op haar terechtheid kan worden onderzocht en waaraan vervolgens eventueel via bemiddeling kan worden verholpen.

Het is zinloos om zoals de Minister in antwoord op dit amendement formuleerde te verwachten dat de Raad van Bestuur van het Fonds zich met eventuele individuele klachten zou bezighouden. Daartoe is hij noch uitgerust en ook niet ingesteld. Boven-

dien maakt een rechtstreekse klacht aan het Fonds bemiddeling onmogelijk wat vanuit een constructieve visie op kwaliteitsbewaking van de instelling absoluut noodzakelijk is.

Deze ombudsfunctie zou worden toegewezen aan een ambtenaar die expliciet als taak krijgt toegewezen, ten eerste, het onderzoek en het behandelen van klachten van gebruikers van door het Fonds erkende voorzieningen of van hun wettelijke vertegenwoordigers en ten tweede, het onderzoek en het behandelen van vragen en klachten van erkende voorzieningen.

Voor het vervullen van zijn taak kan hij zich alle nodige inlichtingen laten verstrekken door de in artikel 65 bedoelde ambtenaren en deze laatsten opdracht geven om een onderzoek of enquête in te stellen in door het Fonds erkende voorzieningen. Hij kan vanuit zijn functie optreden als bemiddelaar en hiertoe de nodige partijen rond de tafel roepen. Structurele tekorten die hij ondervindt bij de uitvoering van zijn opdracht worden overgemaakt aan de Raad van

De heer J. Lenssens (CVP), Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, was het eens met Commissievoorzitter W. Peeters (VU) wanneer deze verklaarde dat het ontwerp-decreet sociale integratie gehandicapten als het ware het instrument creëert om tot een eenduidig Vlaams beleid te komen

Vogels

Bestuur van het Fonds. Hij maakt jaarlijks een rapport op ten behoeve van de Raad van Bestuur van het Fonds.

Door de tweede taak van deze ombudsman, het onderzoek en behandelen van klachten van erkende instellingen willen wij tegemoet komen aan het gevoel dat momenteel bij erkende voorzieningen leeft met name dat zij met vragen over erkenningsvoorwaarden, functioneren en visie van het huidige Fonds-81 en het Rij ksfonds, nergens terecht kunnen.

Bepaalde opmerkingen en vragen van de voorzieningen kunnen nochtans helpen de concrete moeilijkheden van het werkveld beter te vertalen in het beheer van het Fonds, het uitwerken van criteria en het komen tot een dynamische gehandicapten-sector. Het is de taak van de ombudsman deze vragen en opmerkingen te behandelen en eventuele tekorten door te geven aan de beheerders van het Fonds.

Een ombudsfunctie zoals opgezet in dit amendement — ik wens die te beklemtonen — wil dan ook vanuit een opbouwende visie de band leggen tussen het werkveld en het Fonds en hiermee de nodige dynamiek inbouwen, al te veel bureaucratie voorkomen en elementen van rechtszekerheid inbouwen voor de betrokken cliënten en voorzieningen.

Ook wat de inspraak van het personeel betreft vertoont dit decreet tekorten. Nergens krijgt het in de instelling werkende personeel in feite een functie in het Vlaams Fonds. In de Raad van Bestuur van het Fonds wordt hierbij nog al eens verwezen naar de vertegenwoordigers van de SERV die in deze Raad zullen zeten. De vraag is echter hoe deze vertegenwoordigers beleidsmatig de accenten zullen verwoorden van het personeel van de opvoedinginstellingen, wetende dat het personeel van de non profit-sector niet vertegenwoordigd is in de SERV.

Dezelfde vraag stelt zich op het niveau van de instelling. Zelfs in het pakket van vage erkenningsvoorwaarden is niets voorzien in verband met inspraak van het personeel.

Daarom dienden wij een amendement in dat ertoe strekt bij deze erkenningsvoorwaarden onder ten 6°, lid 2 de inspraak van het personeel op te nemen. De Minister stelde in zijn antwoord op dit amendement dat dit reeds onderwerp is van het arbeidsrecht waar de inspraak via de ondernemingsraad of vakbondsafvaardiging voorzien is. Het is er mij bij dit amendement niet om te doen de werknemer-werkgever verhouding te regelen maar wel om het personeel dat uiteindelijk de pedagogische opties moet realiseren van de voorziening te betrekken bij de uitwerking van het pedagogisch beleid.

Momenteel is de situatie inderdaad al te vaak zo — ik verwijs hierbij onder meer naar het recente conflict in de samenstelling Borgerstein — dat door raden van beheer van instellingen pedagogische opties worden genomen door uitbreiding of herschikking van leefgroepen bijvoorbeeld, zonder dat hierbij degenen die de opties moeten realiseren worden gehoord of betrokken.

Ten slotte kom ik tot het belangrijke vierde deel van mijn uiteenzetting opgehangen aan de 0 van optioneel. Dit principe moet garanderen dat de betrokken gehandicapte voldoende keuzevrijheid heeft zowel wat de aard en plaats van de opvang betreft, als wat de filosofische of ideologische overtuiging betreft van waaruit de opvang georganiseerd wordt.

Dit laatste element kan onmogelijk hard worden gemaakt in de traditionele zin. Het zou onzinnig zijn dit principe hard te maken door voor elke opvangvorm per filosofische godsdienstige of religieuze overtuiging voorzieningen op te richten.

Bovendien is de welzijnssector en dit is historisch zo gegroeid bijna helemaal in handen van zeg maar één zuil. Nagenoeg alle gemeenschapsgeld gaat dus naar de voorzieningen van die zuil, terwijl de samenstelling van de gebruikers parallel met de algemene evolutie in onze samenleving meer en meer pluralistisch wordt. Wil men dus de keuzevrijheid van de cliënt garanderen dan is de enige oplossing werken naar een intern plura-

lisme van de bestaande instellingen.

Dit decreet voorziet trouwens in haar erkenningsvoorwaarden onder punt 2 van artikel 47 : „de vrijheid van de in de voorziening verblijvende personen en de eerbiediging van hun ideologische, filosofische of godsdienstige overtuiging”. En het is logisch dat elke door de Executieve erkende voorziening openstaat voor elke voorzieningsbehoefte ongeacht zijn persoonlijke overtuiging.

Hiermee is echter op geen enkele wijze gegarandeerd dat ook de opvang zelf in een sfeer van pluralisme verloopt en ook dit is essentieel, maar niet zo gemakkelijk te realiseren. Daarom dat wij als eerste stap naar het realiseren van dit intern pluralisme via een amendement voorstellen het principe dat geldt voor de gebruiker, ook toe te passen op het in de voorziening tewerkgesteld personeel.

Dus concreet wordt aan punt 2 artikel 47 toegevoegd : . . . de vrijheid van het in de voorziening tewerkgestelde personeel en de eerbiediging van hun ideologische filosofische of godsdienstige overtuiging. Dit is een minimale voorwaarde om ook aan de cliënt een pluralistische begeleiding te garanderen. Dit amendement is van uitzonderlijk belang tegen de achtergrond van het grote ontzuilingsdebat dat momenteel in deze Raad wordt gevoerd.

Met dit amendement krijgt de Raad de kans om duidelijk te maken dat de ontzuiling voor hem een reële wens is en geen vaag debat. De goedkeuring van dit amendement betekent immers dat zuilgebonden instellingen die functioneren met gemeenschapsgelden afzien van extra aanwervingsvoorwaarden die de zuilgebondenheid van het personeelslid moeten garanderen. Dit betekent dat je wordt aangeworven in een instelling omdat je een goed opvoeder bent, in een mutualiteit omdat je een goede bediende bent ook als je geen lid bent van de juiste vakbond, kerk enzovoort. De stemming over dit amendement zien we dan ook met interesse tegemoet zeker tegen de achtergrond van de verklaringen van de tenoren van alle partijen.

Vogels

Het tweede gedeelte van dit optioneel hoofdstuk heeft te maken met de keuzevrijheid van de gehandicapte op grond van het principe van de minst beperkende opvang. Momenteel is er een enorm tekort aan opvangmogelijkheden voor volwassen gehandicapten in het algemeen en aan ambulante vormen als Focus-wonen, begeleid wonen enzovoort in het bijzonder.

Het is een voordeel dat dit decreet voorziet in een principe van planning gebaseerd op reële noden. Eindelijk zou ik zeggen, de vragen blijven echter talrijker dan de antwoorden. Wie zal deze planning opstellen? Op basis van welke parameters? Wat zal de rol zijn van de PWC?

De kans is groot dat het effectieve plan nog een hele tijd op zich zal laten wachten, terwijl juist voor de nieuwe ambulante voorzieningen naar deze planning wordt verwezen. Men kan zich afvragen waarom de Executieve de jaren die verloren gingen als gevolg van het late advies van de Raad van State bijvoorbeeld niet gebruikt heeft om reeds een planning op te maken.

Tot slot nog dit. Dit decreet dat de hele gehandicaptensector onderbrengt in één Vlaams Fonds biedt heel wat mogelijkheden voor een gedifferentieerde opvang. Vooral wat de relatie wonen, werken en de opvang van arbeid voor gehandicapten betreft is een differentiatie nodig. De breuk tussen de beschutte werkplaats waar de gehandicapte werkt en verdient en het dagcentrum waar de gehandicapte werkt en moet betalen om te mogen werken op dit moment is te groot. Ook moet er een soepeler overgang mogelijk zijn tussen dagcentrum en beschutte werkplaats via systemen als proefperiode, deeltijds werken.

Dit decreet waar de sector al lang op wacht biedt een aantal perspectieven, maar blijft te vaag en laat te veel vragen onbeantwoord om ons enthousiast te maken. Onze uiteindelijke houding bij de stemming zal afhangen van de reactie van de Raad

op onze amendementen die niet talrijk zijn, maar wel essentieel.

De Voorzitter : Mevrouw Merckx-Van Goey heeft het woord.

Mevrouw T. Merckx-Van Goey (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, zoals de voorgaande sprekers wil ik collega Deneir feliciteren voor het verslag van de besprekingen in onze Commissie Welzijn en Gezondheid. De Commissie heeft de jongste maanden grondig verschillende projecten besproken. De Voorzitter van de Commissie heeft daarbij een belangrijke rol vervuld en alle collega's hebben actief meegewerkt. Vele verbeteringen konden aan de teksten worden aangebracht.

Namens de CVP-fractie wil ik ook de Gemeenschapsminister feliciteren met zijn ontwerp waarmee tegemoet wordt gekomen aan verscheidene reeds lang bestaande rechtmatige verzuchtingen van de diverse betrokkenen, althans in Vlaanderen.

Het ontwerp kent een belangrijke voorgeschiedenis. De wetten tot hervorming van de instellingen, de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en de wet van 8 augustus 1988, verlenen een ruime bevoegdheid aan de Gemeenschappen met betrekking tot het beleid ten behoeve van personen met een handicap. Op 14 februari 1989 werd door de Vlaamse Executieve in haar regeringsverklaring een spoedige invulling van die verruimde bevoegdheid in het vooruitzicht gesteld.

Al jaren bestaat ook de wens tot administratieve vereenvoudiging en tot een duidelijke beleidsontwikkeling.

De CVP-fractie heeft in de loop van de voorbije maanden en jaren herhaaldelijk het belang en de noodzaak van een gecoördineerd **gehandicaptenbeleid** in Vlaanderen onderstreept. Door onze fractie werd verscheidene malen aangedrongen op een spoedige realisatie van een **geregionaliseerd** beleid.

Behoudens een zeer fundamentele bedenking waaraan werd tegemoet gekomen door een amendement bij artikel 2, kon de CVP-fractie reeds

van bij de aanvang van de besprekingen ten volle de vooropgestelde krachtlijnen, basis waarop het toekomstig Vlaams Fonds zal werken, ondersteunen. Fundamenteel staat hierbij het terecht centraal stellen van de volwaardige integratie van personen met een handicap in onze Vlaamse Gemeenschap. Participatie en emancipatie van de gehandicapten zijn essentieel. Alle betrokkenen moeten kunnen participeren, de vereenvoudiging van de structuren moet worden gegarandeerd, de globale multidisciplinaire benadering van de handicap moet worden beoogd en de toegankelijkheid moet worden verzekerd.

Voortaan moet het Vlaams Fonds de werking van alle voorzieningen voor gehandicapten subsidiëren. Daarvoor moet nog slechts één aanvraag worden ingediend en één dossier worden aangelegd.

Mijnheer de Minister, uit uw algemene toelichting en ook uit de besprekingen in de Commissie, blijkt duidelijk dat het ontwerp de mogelijkheden alsook de noodzakelijke waarborgen bevat om deze centrale beleidsdoelstelling op een dynamische wijze te realiseren. Het beleid is niet alleen gericht op de nabije toekomst maar ook op lange termijn. Belangrijk hierbij is dat het ontwerp niet alleen naar de letter, maar evenzeer naar de geest zal worden uitgevoerd. Een volwaardige hulpverlening gericht op de persoon van de gehandicapte in zijn relatie tot de maatschappij, vereist een solidariteit van de gemeenschap. Deze solidariteit mag niet omwille van budgettaire overwegingen worden uitgehouden.

Elke gehandicapte heeft recht op bijstand. Het ontwerp-decreet beoogt op een gecoördineerde wijze dit recht op opvang, verzorging, opvoeding en tewerkstelling te concretiseren. Daar de vraag om hulp in de toekomst gestaag zal groeien — denken wij maar aan de groep van ouder wordende mentaal-gehandicapten — alsook de vraag naar hulpverlening in het thuismilieu, in jonge gezinnen, in gezinnen van oudere personen, zullen wij een permanente waakzaamheid moeten opbrengen teneinde op **kwalita-**

Merckx-Van Goey

tieve wijze de noden te blijven lenigen. Dit dient te gebeuren binnen redelijke termijnvoorwaarden : de hulp naar vraag via een voldoende gespreiden gedifferentieerd aanbod van voorzieningen.

De integratie van het huidig Fonds voor Medische, Sociale en Pedagogische Zorg voor Gehandicapten — het Fonds-81 — en de aan de Vlaamse Gemeenschap overgedragen taken van het Rijksfonds voor Sociale Re-classering van Minder-Validen, zal integreren in één Vlaams Fonds. Dit moet op een vlotte wijze kunnen gebeuren. De personen met een handicap die nu ressorteren onder één van beide voormelde regelingen moeten in het Vlaams Fonds verder kunnen worden opgevangen. De amendering van de notie handicap in artikel 2, waarbij deze door de Commissie werd verruimd, was dan ook essentieel.

De CVP-fractie onderschrijft uitdrukkelijk dat alle betrokkenen maximaal moeten kunnen participeren aan het beheer, het bestuur, de uitbouw van voorzieningen en de wijze waarop de hulpverlening wordt georganiseerd. De samenstelling van de Raad van Bestuur is hiervan reeds een bewijs. Er wordt uitdrukkelijk gegarandeerd dat twaalf personen worden gekozen uit personen actief in of bevoegd inzake de werking van voorzieningen die op het vlak van de opdrachten van het Fonds werkzaam zijn en ook uit personen actief in of bevoegd inzake de werking van verenigingen die de personen met een handicap of hun gezinnen vertegenwoordigen. Het is heel belangrijk dat naast de vertegenwoordigers van de SERV, ook voor personen met een handicap of personen die deze beide groepen vertegenwoordigen, wordt gegarandeerd dat zij in het hoogste orgaan van het Fonds aanwezig zijn.

Bovendien werd decretaal het adviesrecht van de sector via onder andere de Raad van Bestuur, maar evenzeer via de Adviescomités van het Vlaams Fonds en de Hoge Raad van Personen met een Handicap gegarandeerd. Ook tijdens de besprekingen in de

Commissie hebben wij van de Minister de bevestiging gekregen dat het niet alleen de bedoeling is de uitvoeringsbesluiten uit te voeren. Het is volgens hem ook de bedoeling dat inzake een gecoördineerd gehandicaptenbeleid de verschillende raden, die in de sector aanwezig zijn en er een emanatie van zijn, erbij zullen worden betrokken.

Mijnheer de Voorzitter, sta mij toe nog twee sleutels uit het ontwerp-decreet ter sprake te brengen. Het is niet mijn bedoeling de gehele bespreking, noch de belangrijkste elementen die onze fractie tijdens de bespreking heeft ingebracht, naar voren te brengen. Ik verwijs hiervoor naar het verslag. Toch wens ik twee elementen hiervan ter sprake te brengen.

Ten eerste, er is de omschrijving van de notie handicap. Deze is van essentieel belang, vervult een motorfunctie en bepaalt wie de doelgroep is. Bij de oorspronkelijke tekst over artikel 2 rezen verscheidene vragen, vooral bij het punt waar de handicap werd omschreven. Uit de commentaren bij de artikelen blijkt dat bijvoorbeeld kansarmen of volwassen psychiatrische patiënten worden uitgesloten, terwijl daarentegen kinderen met een psychische stoornis wel tot de doelgroep behoren. Het lijkt ons dan ook noodzakelijk dat een meer adequate formulering zou worden opgesteld.

Een eerste reden is de volgende. Reeds van bij het ontstaan van de beschutte werkplaatsen in Vlaanderen is gebleken dat personen met een psychische aandoening, personen die zwak begaafd zijn, maatschappelijk zwak staan of lijden aan een verslaving een belangrijk deel van de populatie vormen. Dit werd overigens door wetenschappelijk onderzoek bevestigd. Het kan toch niet de bedoeling zijn deze mensen uit de beschutte werkplaatsen te verwijderen, te meer daar met hun aanwezigheid rekening werd gehouden bij de berekening van het huidig overgedragen budget. Hetzelfde geldt ongetwijfeld voor de door het Rijksfonds gesubsidieerde opleidingscentra voor minder-validen, hoewel wij hiervoor niet over preciese onderzoeksgegevens beschikken.

Een tweede argument is dat in de huidige voorzieningen voor gehandicapte volwassenen in het kader van het Fonds-81, vooral in tehuizen voor werkenden en in gezinsplaatsingen, personen voorkomen die zwak begaafd zijn, maatschappelijk zwak staan, gedragsgestoord zijn, lijden aan een verslaving, een psychose of een andere psychische aandoening. Meerdere elementen kunnen gecombineerd voorkomen en het aantal van deze personen loopt op tot 10 ten honderd. Het kan toch niet de bedoeling zijn deze personen uit de voorzieningen te verwijderen, te meer daar met hun aanwezigheid budgettair rekening werd gehouden.

Ten derde rijst de vraag of met kinderen met een psychische stoornis ook kinderen en jongeren worden bedoeld met een ernstige leerstoornis die in een belangrijke mate in de MPI's voorkomen. Ook met hun aanwezigheid werd budgettair rekening gehouden.

Een vierde belangrijke doelgroep zijn de moeilijk te plaatsen werklozen, die 10 ten honderd van de personen in de beschutte werkplaatsen uitmaken en van wie de subsidiëring van de lonen niet op het budget van het Rijksfonds, maar op het budget van de RVA wordt ingeschreven.

Mijnheer de Minister, wij hebben de vraag gesteld of het met de oorspronkelijke tekst van het ontwerp de bedoeling was al deze personen geen toegang meer te geven tot de voorzieningen. De bespreking in de Commissie ter zake was zeer vruchtbaar en er werden twee alternatieven voorgesteld. De ene oplossing bestond in een nieuwe formulering waarbij het woord mentaal zou worden vervangen door geestelijk en psychisch. Daarmee zou de tekst in overeenstemming zijn met de Europese terminologie, zoals die bijvoorbeeld voorkomt in de aanbeveling van de Raad van de EG van 24 juli 1986. Een ander alternatief was het overnemen van de terminologie van de Wereldgezondheidsorganisatie.

Na de besprekingen in de Commissie werd geen van beide formuleringen gevolgd, hoewel wij daaraan de voorkeur gaven, vooral omdat op die wij-

Merckx-Van Goey

ze een meer sluitend antwoord op onze vragen werd gegeven. Wij hebben evenwel vrede genomen met de uiteindelijk voorgestelde amendering, waarbij het woord fysisch werd ingeschakeld. Op die manier wordt immers nog maar eens duidelijk gemaakt welke de grondslagen van de evaluatie en beoordeling zijn. Het gaat niet om één precieze handicap op zich, zoals bepaald in artikel 2, maar evenzeer om de gevolgen van deze handicap voor de integratie, zowel op sociaal, economisch als cultureel vlak. Ons inziens is de uiteindelijke formulering toch voldoende.

Ten tweede, wil ik wijzen op de belangrijke en delicate opdracht van de provinciale evaluatiecommissie. Zij moet de geest van het ontwerp in de praktijk doen naleven. Haar wordt enkel een beoordelingscriterium gegeven, geen strakke omschrijving van de doelgroep. De Commissie dient multidisciplinair te worden samengesteld. Zulks werd uitdrukkelijk geëist tijdens de besprekingen in de Commissie en werd dan ook geconcretiseerd in de tekst.

Mijnheer de Voorzitter, de tekst van het ontwerp heeft de CVP voldoening geschonken en wij zullen hem dan ook goedkeuren. Wij zien daarin de realisering van heel wat bekommelingen, nieuwe garanties, een grotere betrokkenheid van de sector zelf alsmede een belangrijke vereenvoudiging van de procedure. Met deze benadering van het gehandicaptenbeleid bewijzen wij dat wij, vermits wij het zelf doen, het ook daadwerkelijk beter doen. Uiteraard zullen nog heel wat uitvoeringsbesluiten onze verwachtingen moeten concretiseren, maar de Minister heeft hiervoor reeds heel wat garanties gegeven. *(Applaus)*

De Voorzitter : de heer Didden heeft het woord.

De heer M. Didden (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, is sluit mij aan bij de woorden van lof en dank aan het adres van de verslaggever en de commissieleden.

Dit verslag zal ook voor de toekomst een belangrijk document zijn. Wij hebben immers te maken met de creatie van de eerste Vlaamse instellingen die ingevolge de wet van 1988 tot stand is gekomen. De mogelijkheid bestond reeds na de wetten van 1980, maar het is zeker niet te wijten aan de huidige Minister dat dit slechts in 1990 gebeurt. De oprichting van dit Vlaamse Fonds voor Gehandicapten is een van de grote verdiensten van Minister Lenssens. Het gaat hier om een oude verzuchting, die reeds een hele lijdensweg heeft gekend. Wij kunnen de Minister alleen maar feliciteren omdat hij deze lijdensweg heeft beëindigd.

Ik deel geenszins de mening van een van de vorige sprekers, mevrouw Vogels, die verklaarde dat wij hier overijld en met de zweep hebben moeten werken. Zij die deze aangelegenheid van nabij wilden volgen, konden dit reeds doen vanaf het ogenblik dat de SERV zijn advies had uitgebracht, in januari van dit jaar. Wij beschikten dus toch nog over een half jaar om ons parlementair werk te verrichten, weliswaar niet in de Commissie, waar uiteindelijk toch een hele reeks werkzaamheden worden omgezet in concrete teksten.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, het is niet mijn bedoeling in extenso het hele ontwerp van decreet hier te bespreken. Ik wil mij onder meer beperken tot het laatste punt aangehaald door mevrouw Merckx : de definitie vervat in artikel 2. Het is belangrijk dat wij mekaar inzake terminologie goed begrijpen. Wanneer wij het hebben over de definitie van een handicap kan het volgens mij niet dat wij zouden afwijken van de terminologie gebruikt in internationale organismen.

Zoals mevrouw Merckx reeds heeft vermeld hebben de Europese Gemeenschap en de Wereld Gezondheidsorganisatie dienaangaande een duidelijke definitie gegeven. Naar aanleiding van de bespreking in de Commissie en de amendering door de Executieve is men tot de definitie gekomen dat gehandicapt is degene die mentaal, psychisch, zintuiglijk en lichamelijk aan een aandoening lijdt.

Bovendien mag de aandoening niet van tijdelijke aard zijn, maar langdurig. Dit laatste element vinden wij als dusdanig niet terug in de definities die de beide internationale instanties geven. Ook wordt in de Europese Raad het woord geestelijk gebruikt in plaats van mentaal. Ik hoop dat wij mekaar in de toekomst desbetreffend niet verkeerd gaan begrijpen.

Tevens wil ik even een institutionele benadering maken. Wij richten een Fonds op en verwijzen een belangrijke materie, naar een parastatale, niet naar de administratie. Dat is volgens mij een belangrijke institutionele beslissing. Ik meen dat wij deze instelling moeten inschrijven in de wet van 1954. Na de besprekingen in de Commissie en het opstellen van het verslag blijft het voor mij evenwel nog steeds enigszins vaag welke soort parastatale wij nu oprichten. Wel is het vrij duidelijk dat het niet een parastatale A is, ook niet de nieuwe parastatale E.

Minister J. Lenssens : Het is een parastatale B maar niet in de legistische juridische betekenis van het woord. Gans het controlemechanisme vanuit de Vlaamse overheid heeft de kenmerken van wat wij in de nationale context een parastatale van het type B noemen.

De heer W. Peeters : Het is een gefederaliseerde parastatale B.

De heer M. Didden : Als ik het goed begrepen heb is dit een nieuwe legistische benadering van onze parastatalen.

Mijnheer de Minister, belangrijk is de inschrijving in de wetgeving van 1954 op de parastatalen. Dat betekent voor het personeelsbeleid en het functioneren dat men strikt gebonden is aan wel bepaalde regels. Niet alleen is het van belang te weten waarmee wij te doen hebben maar ook dat het beheer en de leiding voldoende autonomie hebben.

Een luik waarmee wij steeds zullen worden geconfronteerd zijn de financiële middelen. Het volstaat niet een instelling als deze op te richten. De Vlaamse Executieve moet ook oog hebben voor het functioneren ervan

Didden

in de toekomst. Ik zou dus de verantwoordelijke Minister willen vragen de onafhankelijkheid van deze instellingen te garanderen door het toekennen van de nodige financiële middelen.

De bespreking van vandaag biedt ons ook de gelegenheid de Minister erop te wijzen dat het niet volstaat een instelling op te richten opdat er niets meer moet worden gewijzigd aan het gehandicaptenbeleid. Mijnheer de Minister, wij verwachten derhalve van u dat u ons in de loop van volgende maanden — en u moet niet overhaast **tewerk** gaan — een inzicht geeft in uw uiteindelijke **beleidsvissies**. Het gaat hier om een zeer belangrijke groep. De onzekerheid die eventueel rijst door dit decreet moet worden weggenomen. Ik moet spijtig genoeg vaststellen dat in deze Raad vaak op een oppervlakkige manier wordt gepraat over de instellingen van de gehandicaptensector. Gelukkig gaven velen in het land de afgelopen decennia zin en inhoud aan de gehandicaptensector. Ik zou het betreuren mocht men vanuit de Vlaamse Raad geen waardering opbrengen voor deze personen. Dit zou immers betekenen dat wij de niet-lucratieve, maar reële inzet en edelmoedigheid van **heelwat** personen miskennen.

Mijnheer de Minister, tijdens de afgelopen periode heeft u een aantal principiële toezeggingen gedaan onder meer met betrekking tot de uitbreiding, nieuwbouw of verbouwing van bestaande instellingen. Ik denk bijvoorbeeld aan **medisch-pedagogische** instellingen voor gehandicapten. Vaak gaat het om bouw dossiers waarvoor de indieners veel inspanningen hebben moeten leveren of om engagementen van vrije of officieel gesubsidieerde instellingen die risico's hebben moeten nemen en verbintenissen hebben aangegaan om tot een concreet ontwerp te komen. Het kan toch niet zo zijn dat deze bouw dossiers, die door u of door uw voorganger principiële werden goedgekeurd en die van A tot Z een administratieve weg hebben afgelegd, op het einde van die lijdensweg zouden vervallen door het onderhavige decreet.

Hierover mag geen onzekerheid blijven bestaan. Mijnheer de Minister, u zal toch de principiële goedkeuring niet in het gedrang laten komen? U zal met andere woorden de rechtszekerheid en de beslissingen of toezeggingen die de overheid doet toch garanderen voor de toekomst, afgezien van het feit of wij vandaag een nieuwe instelling creëren. Dat mag hieraan geen afbreuk doen.

Wij mogen nieuwe instellingen niet minoriseren, maar ze ook niet zodanig concipiëren dat erdoor bepaalde beslissingen uit het verleden kunnen worden uitgewist. Dit zou er immers kunnen toe leiden dat sommige toezeggingen op rechtmatige manier door een Minister gedaan, zouden vervallen.

Minister J. Lenssens : Mijnheer Didden, als het Vlaams Fonds operationeel wordt en het neemt de bevoegdheden over van de Executieve inzake, bijvoorbeeld de principiële belofte van toelage voor de aankoop, de verbouwing of de nieuwbouw van één of andere voorziening, dan zullen al de dossiers daarover worden overgeheveld op het punt van de procedure waarop zij zich bevinden met behoud van eerder gedane toezeggingen, zij het principiële beloften, zij het goedgekeurde voorontwerpen of definitieve ontwerpen.

De heer M. Didden : Mijnheer de Minister, het verheugt mij dit te vernemen.

Ik kan hierbij mijn uiteenzetting besluiten. Het slot van mijn overwegingen was een kritische beschouwing, maar onze taak is toch de voorstellen grondig bekijken. Mijn beschouwingen doen geen enkele afbreuk aan de verdienste die u hebt bij de totstandkoming van dit decreet ten voordele van de gehandicapten. Derhalve zullen wij dit ontwerp van decreet met veel overtuiging goedkeuren (**Applaus bij de meerderheid**)

De Voorzitter : De heer Walter Peeters heeft het woord.

De heer W. Peeters (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de bespreking van dit ontwerp-decreet liet

lang op zich wachten. Vorige sprekers hebben de lijdensweg van dit decreet voldoende benadrukt, ik hoef dit niet te herhalen. Er moest bijna vier jaar worden gewacht op het advies van de Raad van State.

Dit decreet dat in belangrijke mate — en vooral op langere termijn — de toekomst van het gehandicaptenbeleid in Vlaanderen zal bepalen, is nochtans intussen een dringende noodzaak geworden.

Indien mevrouw Vogels aanwezig was, zou ik haar zeggen dat wij het gehandicaptenbeleid niet met hetzelfde odium mogen beladen als het migrantenbeleid, namelijk dat wij veel bestuderen, maar weinig structurele maatregelen nemen om op het terrein actief te worden. Een structurele organisatie van de gehandicaptensector is immers dringend noodzakelijk.

De afgelopen 25 jaar stelde ik als huisarts een diepgaande mutatie vast op het vlak van het gehandicaptenbeleid. De demedicalisering en de socialisering zorgen immers voor een grondige en versnelde wijziging van het gehandicaptenbeleid. De bezorgdheid voor de medemens met een handicap is zo oud als de mensheid zelf. De georganiseerde vorm van gehandicaptenzorg is echter een meer recent gegeven. Van persoonlijk caritas evolueerde de gehandicaptenzorg naar gemeenschapszorg, de taak en de inzet van velen dus. Van iedere zorgenverstrekker wordt bovendien meer en meer niet alleen een invoelende persoonlijkheid en volgehouden engagement, maar tevens een steeds grotere professionele bekwaamheid verwacht.

Onder invloed van een aantal maatschappelijke factoren evolueerde de gehandicaptenzorg naar een meer geprofessionaliseerde, maar vooral gemeenschapszorg. Dat betekent dat de gemeenschap de verantwoordelijkheid heeft daartoe mensen en middelen ter beschikking te stellen. Ik ben het eens met de heer Devolder dat niet alleen de voorzieningen de aandacht moeten trekken.

De pijlers waarop de huidige gehandicaptenzorg werd uitgebouwd zijn

W. Peeters

bijna een kwarteeuw oud. Het Fonds-81, het Rijksfonds en de Wet op het Buitengewoon Onderwijs kwamen tot stand in de zogenaamde gouden jaren zestig, toen de middelen nog ruim voorhanden waren om iedereen te laten delen in de toenmalige welvaart.

Een tweede opvallend kenmerk van de wijze waarop de gehandicaptenzorg zich in België gedurende deze vijftig jaren ontwikkelde is dat zij tot stand kwam vanuit meerdere groeipolen en aldus beleidsmatig verspreid kwam te liggen over een hele reeks ministeriële departementen. Van zodra het middelenpakket steeds schaarser en de besparingsdruk steeds groter werden, werd het gebrek aan coördinatie tussen de verschillende beleidsgeledingen dan ook steeds scherper aangevoeld.

De financiering van de welzijnszorg werd bovendien bij komend bemoeilijkt door de hybride bevoegdheidsverdeling van de staatshervorming van 1980, waarbij het globale welzijnsbeleid niet als een homogeen bevoegdheidspakket aan de Gemeenschappen werd overgedragen.

Zowel de verslaggever, de heer Deneir, als de heer Devolder, mevrouw Duroi en mevrouw Vogels hebben vanuit verschillende invalshoeken dit probleem belicht.

Deze hybride bevoegdheidsverdeling blijkt immers tot gevolg te hebben dat de financiële middelen tussen de Gemeenschappen nog steeds op een niet-correcte wijze worden verdeeld. Het verschillend — en in vele gevallen oneigenlijk — gebruik van dezelfde wettelijke normen blijft nog steeds leiden tot belangrijke transfers naar het Franstalig landsgedeelte. Niet alleen de transfers zijn een probleem, er is ook duidelijk verschil in de maatschappelijke visie op de evolutie van onder meer het gehandicaptenbeleid in een globaal welzijnsbeleid.

De problemen rond de revalidatiecentra en de beschutte werkplaatsen bevestigden dat recent nog maar eens. Het maar niet correct gefedera-

liseerd geraken van het globale Rijksfonds en de medicalisering, de RI-ZIV-isering van de sector, die zo typisch is voor het Waals welzijnsmodel, zijn hiervoor verantwoordelijk.

Geachte collega's, de federalisering van een groot deel van het Rijksfonds en van het volledig buitengewoon onderwijs biedt de Gemeenschappen echter wél een aantal belangrijke en verstrekkende mogelijkheden voor de uitbouw van een eigen gehandicaptenbeleid. Wij zouden voor een positieve benadering van deze mogelijkheden willen opteren tegenover een aantal negatieve kritieken die ons in feite weinig verder brengen.

Op dit cruciale moment, in dit grondige mutatieproces in de gehandicaptenzorg is, bij de bespreking van dit ontwerp van decreet, voor ons de voornaamste vraag : Zal Vlaanderen deze geboden kansen — dat zijn er heel wat — laten liggen of ze integendeel maximaal benutten ? Het gevaar is immers reëel — het wordt ook gedeeltelijk aangetoond door het debat van deze voormiddag — dat wij blijven steken in het stadium van de boedelscheiding waarbij alle aandacht gaat naar de verdeling van de financiële middelen. De mogelijkheden die worden geboden gaan nochtans verder dan het onder eigen verantwoordelijkheid zo doelmatig mogelijk aanwenden van gemeenschaps-gelden ten bate van onze gehandicapte Vlaamse medemens.

Het ontbreekt ons nog voor de komende decennia — ook andere sprekers hebben dit benadrukt — aan een blauwdruk voor de gehandicaptenzorg in Vlaanderen, een blauwdruk die de gegroeide verbrokkeling over zovele instanties overstijgt. Zelfs het fameuze EPOS uitvoerig besproken door collega Vogels, is eigenlijk reeds voor een groot stuk in dit belangrijke mutatieproces achterhaald. Men kan niet blijven doen alsof opvang en begeleiding, zowel medische, pedagogische als sociale, alsof onderwijs, revalidatie en tewerkstelling los staan van elkaar.

Voorzieningen organiseren zich meer en meer tot dienstencentra met een **gedifferentieerd** zorgaanbod. Lou-

ter bijsturen van de bestaande reglementeringen is dan ook onvoldoende om te komen tot een beleid dat is aangepast aan de huidige noden van onze Vlaamse medemensen met een handicap.

Radicale en meer diepgaande reflexie is nodig wil men de evolutie niet achterna hinken. Men dient ze vóór te blijven. De noden en behoeften van mensen met een handicap zijn niet onveranderlijk, zij evolueren met de golfbewegingen van de maatschappelijke veranderingen. Zo is ook bij de gehandicapten de gemiddelde levensduur sterk verlengd. Dit brengt met zich dat steeds meer gehandicapten de tweede en derde leeftijd bereiken. De **opvangmogelijkheden** voor volwassen gehandicapten zijn onvoldoende uitgebouwd. Wij worden meer en meer geconfronteerd met het probleem van de bejaarde gehandicapten naast het eveneens steeds groter wordende probleem van het stijgend aantal gehandicapte bejaarden.

Ook overleven meer en meer kinderen met een meervoudige handicap, wat bijkomende eisen stelt aan wie voor hen zorg draagt. Bovendien moeten we vaststellen dat bestaande categorieën en normen steeds vaker tekort schieten. Kortom, de maatschappelijke evolutie in de noden inzake gehandicaptenzorg is zo snel en ingrijpend dat de doelgroep die men 25 jaar geleden voor ogen had, vandaag niet meer dezelfde is.

Ook kwalitatief zijn de noden veranderd. De tender loving care van de sisters Nightingale volstaat al lang niet meer. Centraal staan meer en meer de ontwikkelingskansen die iedere gehandicapte, ondanks soms zeer ernstige beperkingen, toch potentieel in zich draagt en die tot maximale zelfredzaamheid van de gehandicapte moeten worden gevaloriseerd.

Dat stelt veel bijkomende eisen naar het zo zinvol mogelijk invullen van de tijdsbesteding, wat een steeds grotere beroepsbekwaamheid vergt van de zorgenverstrekkers. Bij deze professionalisering van de zorg en van de vereiste opleidingen kunnen trouwens nog heel wat bedenkingen wor-

W. Peeters

den geformuleerd. Wat de maximale valorisering van de zelfredzaamheid betreft moet onder meer ernstig worden nagedacht over de zin en de betekenis van arbeid en bezigheid voor de jonge volwassenen die hun plaats in het arbeidsproces willen innemen, wat meteen ook belangrijke bijkomende professionele bekwaamheid veronderstelt bij de zorgenverstrekkers die hen bij dit vaak ingewikkeld integratieproces moeten begeleiden.

Is het niet paradoxaal dat België tot nog toe mede aan de top staat wat de beschutte tewerkstelling betreft, maar tegelijk zeer laag scoort inzake tewerkstelling van gehandicapten in het normale arbeidscircuit? Blijft bovendien de vraag welke mogelijkheden tot arbeid, in de zin van maatschappelijk zinvolle activiteit, er kunnen en moeten worden gecreëerd voor deze gehandicapten die niet voldoen aan de economische maatstaven van produktiviteit.

Ook bij het bijzonder onderwijs rijzen meer en meer vragen. Waarop bereidt het bijzonder onderwijs onze gehandicapte kinderen eigenlijk voor? Als men het onderwijs levensscholing beoogt, dan is dit zeker niet langer te realiseren binnen het nog steeds geldende versterkte model van onderwijsdenken en -organisatie. Het wordt immers steeds duidelijker dat zeker kinderen met ernstige motorische en intellectuele beperkingen nood hebben aan een veel ruimere dan louter schoolse benadering. Dit zijn indicaties die aantonen dat — vooral kwalitatief — de noden in de gehandicaptenzorg in een diepgaande mutatiefase verkeren.

Een andere belangrijke evolutie is deze van de intramurale naar een meer ambulante hulpverlening. Thuishulp onder verschillende vormen en dagopvang zijn recente ontwikkelingen die even zovele uitdagingen vormen. En moet er ook geen sociale hulp worden voorzien voor gezinnen die een gezinslid, dat professioneel niet reclasseerbaar is, toch verder in hun gezin willen integreren? Nauw verbonden hiermee is de tendens naar gedeelde zorg, thuiszorg en mantelzorg in plaats van het

doorschuiven van de verantwoordelijkheid naar institutionele of residentiële zorg. Een grotere betrokkenheid en een toenemende responsabilisering zal vanzelfsprekend resulteren in een vraag naar meer inspraak en participatie in de besluitvorming. Dat realiseren vergt eveneens heel wat sociale creativiteit.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, wat in ieder geval vaststaat is dat vele van de zich steeds indringender stellende beleidsvragen niet langer kunnen worden beantwoord binnen de klassieke, nog grotendeels bestaande opdelingen en referentiekaders.

Aangepaste denkpijlers moeten worden uitgetekend, nieuwe modellen dienen te worden ontwikkeld die departementen en belangengroepen overstijgen.

Nu bevoegdheden en middelen — de bevoegdheden nog niet homogeen, de middelen niet globaal, maar toch voor een belangrijk deel — naar de Gemeenschappen zijn overgeheveld is het meer dan tijd dat wij in Vlaanderen een brede maatschappelijke dialoog op gang brengen over de dringende, noodzakelijke herstructureringen binnen de gehandicaptenzorg. De fusie van het Fonds-81 en het gefederaliseerde deel van het Rijksfonds voor Sociale Reclasseering tot één Vlaams Fonds voor Gehandicapten, met sterk verruimde coördinerende en financiële bevoegdheden, moet ons in de eerste plaats daartoe de kans bieden.

Wij staan dan ook volledig achter de beslissing van de Vlaamse Executieve om dit Vlaams Fonds op te richten in de vorm van een kaderdecreet. Het is de beleidsverantwoordelijkheid van ons, politiek gemandateerden, zoveel mogelijk voorbereidend denk- en opzoekingswerk op het zich snel en diepgaand wijzigend terrein, zo correct mogelijk om te zetten in een concrete blauwdruk voor de uitbouw van een geïntegreerde en kwalitatief hoogwaardige gehandicaptenzorg.

Daartoe biedt dit ontwerp van decreet het nodige kader, zonder dat

daarbij onmiddellijk premature beperkende beleidskeuzen worden gemaakt. Dat ook de Gemeenschapsminister zich daarvan terdege bewust is, blijkt uit het feit dat hij herhaaldelijk in de Commissie heeft beklemtoond dat — vooral bij het totstandkomen van de uitvoeringsbesluiten — alle betrokkenen vooraf zullen worden geraadpleegd, met als leidraad het hertekenen en het standvastig bijsturen van het Vlaams gehandicaptenbeleid, op basis van behoeftegerichte efficiëntie en doelgerichtheid, waarbij tegelijk ook de nodige ruimte moet worden gelaten voor vernieuwing en creativiteit. Bovendien moet rekening worden gehouden met de groeiende populatie die zich in de gehandicaptensector aanbiedt.

Volgens verschillende bronnen is de te verwachten stijging van de vraag naar opvangmogelijkheden voor in hoofdzaak volwassen gehandicapten jaarlijks zo een vijfhonderd bijkomende opvangplaatsen. Ook voor de budgettaire repercussies van deze dringende nood aan gehandicaptenzorg, heeft de Minister in de commissie geen enkele onduidelijkheid laten bestaan.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, hoe dan ook, dit ontwerp van decreet is een raamdecreet, een voorwaardenscheppend kader.

De SERV en een aantal collega's die tussenbeide kwamen in het debat, betreuren dat en ik citeer wat de SERV ter zake stelt: „... voorafgaand aan dit ontwerp van decreet geen globale beleidsvisie inzake Vlaamse gehandicaptenbeleid werd ontwikkeld en geëxpliciteerd”. Daartegenover dient te worden gesteld dat, binnen de huidige evolutie in de gehandicaptenzorg, een pasklare, afgeronde — wat de SERV noemt inbedding in een beleidsplan — een illusie is. Het zou trouwens niet eens werkzaam zijn zonder dat in een ontwerp van decreet, in een decreet, vooraf wordt voorzien „in de structurele uitbouw van de sociale integratie van de gehandicapten”. Dit ontwerp van decreet doet dit wel. De beleidsvisie moet daarvan de invulling wor-

W. Peeters

den, wat niet alleen de taak is van de politieke verantwoordelijken.

Belangrijk in dit ontwerp van decreet zijn in die zin heel wat elementen. Ik beperk mij tot de meest voor de hand liggende.

Er is de duidelijke afbakening van het toepassingsgebied waarbij door de Commissie, in akkoord met en op voorstel zelfs van de Minister de „aantasting van de psychische mogelijkheden” aan de definitie van „handicap” werd toegevoegd.

Belangrijk ook is de oprichting van één enkele gedecentraliseerde instelling daar waar de verregaande versnippering in het gehandicaptenbeleid tot nog toe één van de belangrijkste knelpunten is. Deze instelling, het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap, krijgt duidelijk omschreven opdrachten ook in de preventie, detectie, de diagnose van handicaps en de voorlichting en oriëntering van gehandicapten en hun gezinsleden. Preventie is tot nog toe een bijna braakliggend terrein; detectie en diagnose komen vaak zeer laattijdig; voorlichting en oriëntering gebeuren weinig efficiënt.

In de Raad van Bestuur zijn alle betrokkenen vertegenwoordigd, ook de gehandicapten zelf en hun verenigingen. Men kan een aantal detaildiscussies hernemen die ook in de Commissie, en hier, tijdens de algemene bespreking, ter sprake kwamen. Maar zij blijven detailkwesties. De samenstelling en de werking van dit orgaan zullen bepalend zijn voor de toekomst en de kwaliteit van de gehandicaptenzorg in Vlaanderen. De verantwoordelijkheid van deze Raad van Bestuur is dus enorm.

Door de Raad van Bestuur op te richten adviescomités zullen hierbij op verschillende domeinen, waar meer specifieke ervaring of deskundigheid van belang zijn, belangrijke beleidsvoorbereidende instrumenten zijn.

Belangrijk ook is dat het Fonds, onder duidelijk omschreven voorwaarden, onder controle staat van de Exe-

cutieve. Essentieel is de wijze waarop de toegang tot het Fonds, de inschrijving wordt geregeld. De multidisciplinair samengestelde evaluatiecommissie die het individueel integratieprotocol opstelt, op basis van een multi-disciplinair verslag en eventueel bijkomende onderzoeken van een instantie die het daartoe erkent, heeft hierbij de sleutelpositie in het nieuwe geïntegreerde Vlaamse gehandicaptenbeleid.

De rechtszekerheid van de gehandicapte wordt binnen een termijn van maximaal drie maanden, van aanvraag tot betekening van de beslissing en met de regeling van een herzienings- en beroepsprocedure, door het decreet gewaarborgd. Deze gewaarborgde rechtszekerheid lijkt ons trouwens één van de belangrijkste nieuwe elementen in het decreet.

Erkenning en programmatie van de voorzieningen gaven in de Commissie en ook in de openbare vergadering aanleiding tot heel wat discussie rond de erkenningsvoorwaarden die in het decreet zeer concreet maar niet limitatief worden opgesomd. Hier heeft de Minister een aantal belangrijke explicaties geformuleerd die in het uitstekend verslag van collega Deneir werden genoteerd.

Als Voorzitter van de Commissie maak ik van de gelegenheid gebruik collega Deneir te feliciteren met dit diepgaand en uitstekend verslag. Wij zijn dat intussen trouwens van hem gewend geraakt.

De uitvoeringsbesluiten zullen ook inzake de erkenningsvoorwaarden nog meer duidelijkheid moeten scheppen inzake concrete beleidsopties.

Nieuwe erkenningsvoorwaarden zijn nu niet vernoemd, maar kunnen toch als zeer belangrijk worden beschouwd, onder andere het gewaarborgd ideologisch pluralisme, de inspraak van de gehandicapten en hun wettelijke vertegenwoordigers, de behandeling van hun klachten en het beheer van hun goederen en gelden door een onafhankelijke toezichtsraad enzovoort.

De tussenkomsten en voorzieningen

van het Fonds aan gehandicapten worden door het decreet duidelijk omschreven en geregeld. Daarbij wordt ook ruimte geschapen voor het financieren van experimentele projecten, een essentiële voorwaarde om de zo noodzakelijke groei- en evolutiemogelijkheden binnen de gehandicaptensector zelf veilig te stellen en om bovendien het ontwikkelen van nieuwe inzichten, ook buiten de bestaande, vaak sterk verzuilde structuren mogelijk te maken.

Inzake integratie in het arbeidsmiddelen worden voor het Fonds in het decreet heel wat nieuwe mogelijkheden gecreëerd en vooral gecoördineerd, zowel inzake beroepskeuze en beroepsopleiding als inzake arbeidsbemiddeling en -plaatsing, zowel onder gewone als onder beschutte arbeidsvoorwaarden.

Op die wijze regelt het decreet volgens de mogelijkheden de taken van het Rijksfonds die aan de Vlaamse Gemeenschap werden overgedragen. De onvolledige overdracht van de bevoegdheden van het Rijksfonds, waarover mevrouw Duroi uitgebreid heeft gesproken, zal in de toekomst zeker nog voor een aantal moeilijkheden zorgen, zowel in de beschutte tewerkstelling als in de functionele revalidatie. Hieraan kan echter dit decreet van de Vlaamse Gemeenschap, rekening houdend met de gebrekkige federalisering van dit element van de welzijnszorg, vooralsnog geen oplossing geven, tenzij op de wijze die de Minister zopas heeft aangehaald en in de Commissie omstandig heeft toegelicht bij de bespreking van het desbetreffend artikel.

Van wezenlijk belang achten wij het bevorderen van de maatschappelijke integratie van de gehandicapten in het arbeidsmiddelen. Dit gebeurt wel degelijk via dit decreet. Belangrijk hierbij zal vooral zijn de nog uit te werken samenwerking tussen het Fonds en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling.

De financiering van het Fonds, in hoofdzaak door een jaarlijkse dotatie op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, wordt ten slotte in het decreet duidelijk vastgelegd. De Minister heeft in de Commissie trou-

W. Peeters

wens gewezen op de te verwachten snelle groei van deze dotatie.

Blijft de vraag naar de verdeling van de middelen van het Rijksfonds. Ook daarover heeft Mevrouw Duroi zeer uitgebreid gesproken. Ik meen dat het antwoord van de Minister hierop andermaal duidelijk zal zijn.

Dit is in grote trekken het kader dat door dit ontwerp van decreet voor het Vlaams gehandicaptenbeleid wordt vastgelegd. Wij hebben enkele, naar onze opvatting de belangrijkste, basiselementen ervan opgesomd.

Belangrijker echter, zodra dit ontwerp van decreet door de Vlaamse Raad zal zijn goedgekeurd, zal de invulling zijn van dit kader met goed doordachte en degelijk overlegde uitvoeringsbesluiten die de concrete uitdrukking zullen moeten zijn van een globaal maar tegelijk evolutief beleidsconcept. Hiervan hebben wij in het eerste deel van deze uiteenzetting enige basisprincipes geschetst die ons, rekening houdend met de ingrijpende maatschappelijke veranderingen en de diepgaande mutaties in de gehandicaptenzorg, belangrijk lijken.

Van nog groter belang zullen de inzet, de bekwaamheid, de creativiteit en de betrokkenheid zijn van degenen die, in het kader van dit decreet, het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap zullen moeten uitbouwen tot een flexibel beleidsinstrument voor een goed geïntegreerd en kwalitatief hoogstaande gehandicaptenzorg.

De instrumenten worden door dit decreet ter beschikking gesteld. Het orkest en de partituur ontbreken nog. Vooral daarvoor zal worden bepaald of het Vlaams gehandicaptenbeleid, waarvan morgen de première plaats heeft een harmonische symfonie zal worden of een storende cacofonie.

Ten slotte, mijnheer de Minister, zal het uw verantwoordelijkheid zijn daarbij, van inoefening tot uitvoering, de dirigeerstok in handen te hebben. **(Applaus)**

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, collega's, het klinkt misschien een beetje een-tonig, maar op mijn beurt sluit ik mij graag aan bij de dankwoorden en gelukwensen van de verslaggever, collega Deneir, voor zijn uitstekend verslag. Ik dank ook de Voorzitter en de leden van de Commissie voor de grondige manier waarop zij dit belangrijk ontwerp van raamdecreet — en de heer Peeters heeft gelijk het zo te noemen — hebben behandeld. Ik wijs erop dat een vijftal belangrijke amendementen in de Commissie werden ingediend en aanvaard en bijgevolg in de teksten werden opgenomen.

Mijnheer de Voorzitter, alvorens op enkele uiteenzettingen dieper in te gaan en een woord te zeggen over de opnieuw ingediende amendementen van de heer Devolder en van mevrouw Vogels, wens ik in het kort een paar beschouwingen te maken betreffende dit ontwerp van decreet.

Ik ben het met de heer Peeters eens wanneer hij zegt dat dit decreet als het ware het instrument creëert om tot een eenduidig Vlaams beleid te komen, zijnde het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap, dat decreetaal wordt belast met de uitvoering van het beleid inzake gehandicapten binnen de Vlaamse Gemeenschap en per definitie, zoals de titel het trouwens vermeldt, ook ingericht is op de maatschappelijke integratie van de gehandicapten. Dit houdt meteen in — en ook verscheidene collega's hebben erop gewezen — dat dit decreet geen volledige beleidsvisie inhoudt omtrent het gehandicaptenbeleid zoals de Vlaamse Regering het vandaag ziet.

Zoals ik in de Commissie heb aangekondigd ben ik een beleidsbrief aan het voorbereiden, die ik eerlang en uiterlijk na de vakantie, bij de Vlaamse Raad zal neerleggen. Dat zal ons de mogelijkheid bieden in de Commissie daarover uitvoerig van gedachten te wisselen. Ook dit debat zal niet neutraal zijn, vermits de inhoud van onze beleidsvisie door het Vlaams Fonds, dat via dit decreet wordt opgericht, zal moeten worden uitgevoerd.

Het doel van het Vlaams gehandicaptenbeleid blijft uiteraard de integratie waar deze mogelijk is, dat wil zeggen een maximale maatschappelijke integratie van elke gehandicapte op grond van het respect voor zijn menselijk waardigheid.

Daaruit vloeit voort dat wij de gehandicapten moeten begeleiden op een manier, die zo specifiek is als noodzakelijk, maar ook zo a-specifiek als mogelijk.

De vijf uitgangspunten van deze dienstverleningsvisie voor de gehandicapten zijn de volgende. Ten eerste, de kwaliteit van de zorg. Ten tweede, de preventie, die — zoals de heer Peeters ook heeft gezegd — verder moet worden ontwikkeld. Ten derde, een gezinsgericht karakter. Wanneer er minder ingrijpende begeleidingsmogelijkheden in de persoonlijke levenssfeer van de gehandicapten voorhanden zijn, dient deze dienstverlening te worden vooropgesteld. Ten vierde, de participatie van de persoon met een handicap en zijn vrije keuze. Ten vijfde, de geïntegreerde aanpak, die ik de zorg op maat zou willen noemen.

Dus geen verticale zuiltjes in de gehandicaptensector, waar allerlei instanties achter hoge muren werken, maar ook horizontaal meer doorstromingsmogelijkheden creëren. Dat zal in deze sector een grote aanpassing vergen, waarvoor ik in mijn beleidsprogramma ideeën heb opgenomen.

Inzake de krachtlijnen van dit Fonds hebben collega's mevrouw Duroi en de heer Didden — samen met nog andere sprekers — erop gewezen dat hier een bewuste keuze werd gemaakt. Immers, als Vlaamse Executieve wensen wij het gehandicaptenbeleid niet integraal te concipiëren en uit te voeren, maar het dagelijks beheer ervan uit te besteden aan een autonome instelling, waarvan de raad van bestuur en het bureau op pluralistische wijze en volgens de bepalingen van het decreet zullen worden samengesteld. Het gaat dus niet om een neutrale, maar om een bewuste keuze door een groot gedeelte van de uitvoerende beleidsbevoegdheid aan een participatief model ter beschikking te stellen. Het is bijkomstig

Lenssens

of wij dat een instelling van het type B, C of F noemen, maar de autonome beheersmogelijkheden evenals de relatie tussen deze instelling, de Vlaamse Executieve en de Vlaamse Raad zijn zeer belangrijk.

De tweede krachtlijn houdt verband met de participatie van alle betrokkenen, zoals blijkt uit verschillende artikelen, onder meer inzake de samenstelling van de raad van bestuur, de adviescommissies, en de provinciale evaluatiecommissies.

Het derde kenmerk is vooral de eenvoud van de structuren en de procedures. De heer Deneir heeft terecht gezegd dat er maar één ingangspoort mag zijn voor de gehandicapten en één enkel dossier. Dit is een oude droom, die wat de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap betreft inzake het gehandicaptenbeleid, nu kan worden gerealiseerd.

Het vierde kenmerk betreft de globale multi-disciplinaire benadering van de handicap, die zeer belangrijk is. Op deze wijze lassen wij een vernieuwing in, die de dynamiek van de sector kan in de hand werken, door een integratieprotocol ter beschikking te stellen van de persoon met een handicap.

Een laatste kenmerk is de toegankelijkheid. Ik herinner er de leden aan dat krachtens het decreet het nieuwe Vlaams Fonds een zetel zal hebben in elke provincie, net zoals de evaluatiecommissies. De toegankelijkheid en de gemakkelijke bereikbaarheid zijn derhalve gewaarborgd.

Ik kom nu tot een laatste inleidende facet, namelijk de financiering, waarover de heren Peeters en Didden, mevrouw Merckx en mevrouw Duroi hebben gesproken.

De gehandicaptensector is, in budgettaire termen gesproken, één van de groeisectoren in de Vlaamse Gemeenschap en dit door vier factoren die zich tegelijk voordoen en waaraan het beleid in de komende drie à vier jaar een antwoord zal moeten geven.

Er is ten eerste de behoefte aan ten

minste 2500 bij komende plaatsen voor volwassen mentaal gehandicapten tegen 1995. Deze bijkomende plaatsen moeten het mogelijk maken om een paar duizend zorgenkindjes die nu in thuisverband verblijven maar die om één of andere reden op deze wijze niet langer meer kunnen worden opgevangen, te plaatsen. Van die bijkomende plaatsen zijn er ook bestemd voor een aantal van de 2000 oligofrenen die van de psychiatrische sector naar de gehandicaptensector moeten worden overgebracht en voor een aantal van de méér dan duizend meerderjarigen — plus 21 jaar — die in de medisch-pedagogische instituten, de instellingen voor minderjarigen, sector onderwijs, zijn ondergebracht.

Wij zullen er dus moeten voor zorgen dat deze personen in de komende jaren in de gepaste instelling voor volwassen gehandicapten kunnen worden opgenomen. Die bij komende plaatsen zullen uiteraard geld kosten.

Ten tweede is er de personeelsomkadering. U herinnert zich wellicht het sociaal conflict van vorig jaar. Eén van de onderliggende oorzaken was de overdreven arbeidsbelasting voor allen die zwaar gehandicapten verzorgen. Dames en heren, ik voorspel dat de door ons geleverde inspanningen onvoldoende zullen blijken. In 1991, na afloop van de afspraken, zullen wij niet ontsnappen aan bijkomende inspanningen dienaangaande. Wij zullen de reglementair vastgelegde personeelsnormen na evaluatie wellicht op een hoger peil moeten brengen dan dat wat wij vandaag budgettair aankunnen. Daarvoor zal opnieuw veel geld nodig zijn.

Ten derde, niemand zal betwisten dat het personeel recht heeft op een volwaardig pecuniair statuut en op behoorlijke arbeidsvoorwaarden. Dit geldt niet enkel voor de gehandicaptensector, maar gaat ook op voor de bijzondere jeugdzorg, de bejaardensector, het hospitaalwezen, kortom alle werkers in de zachte sector. Zij moeten een vergelijkbaar statuut en dezelfde vergoedingen krijgen als die van de privé-sector. Anders zullen wij binnen vier à vijf jaar bijkomende plaatsen creëren, maar niet de perso-

Waarnemend CVP-fractievoorzitter J. De Seranno vroeg een aanvulling van de agenda om enkele door zijn fractie voorgestelde wijzigingen in de VNC-samenstelling mogelijk te maken

nen vinden die een dergelijk nobel, maar lastig werk zullen verrichten.

Ten vierde, er is in de sector van de beschutte werkplaatsen heel wat te doen. Daar zijn eveneens wachtlijsten van personen die niet aan hun trekken komen.

Dames en heren, het nieuwe Fonds zal starten met een dotatie van ongeveer 15 miljard, ingescheven op de begroting 1990. Die zal vóór 1995 met 7 miljard frank moeten worden opgetrokken. Dat is 50 procent in vijf jaar, precies omwille van de door mij opgesomde factoren.

Ik denk dat, als wij overeenkomstig onze beleidsvisie en het regeerakkoord willen handelen, wij ook daar de keuze zullen moeten maken want uiteindelijk zal het daarop neerkomen. De Vlaamse Regering en de Vlaamse Raad zullen in de komende jaren, te beginnen met 1991, samen een politieke keuze moeten maken en accenten moeten leggen. Eén van de sectoren waar wij dat zullen moeten doen is deze van de gehandicapten.

Mijnheer de Voorzitter, collega De-

Lenssens

volder heeft mij diep ontgoocheld omwille van zijn louter partijpolitieke benadering van een ontwerp van decreet dat veel meer inhoudelijk moet worden benaderd dan wel vanuit een toevallige oppositiesituatie waarin hij zich bevindt.

In 1986 is het voorontwerp van decreet, door de toenmalige coalitie van uw partij met deze waartoe ik behoor, eenparig goedgekeurd en naar de Raad van State gestuurd. Fundamenteel hebben wij in de opties niet zoveel veranderd. Nu komt u met sloganeske argumenten die kant noch wal raken maar die vooral — en dat vind ik erg — beledigend zijn voor de tienduizenden die in de sector werkzaam zijn hetzij als personeelslid, hetzij als lid van een raad van bestuur van één of andere voorziening.

De heer J. Devolder : Ik heb de positieve zaken ook onderstreept.

Minister J. Lenssens : Ja, maar u hebt gezegd dat er geen vrije keuze is, dat al het geld naar de instellingen gaat alsof de gehandicapten zelf niet centraal staan, alsof begeleid wonen, thuis begeleiding, opname in een nursing-tehuis, tewerkstelling in een beschutte werkplaats of een speciale beroepsopleiding niet aan de gehandicapte ten goede zou komen. Mijnheer Devolder, ik vind het beneden alle peil dat u op die wijze het ontwerp op een politieke wijze benadert. Dit ontwerp verdient een veel breder draagvlak, naar mijn oordeel althans, dan de politieke constellatie van het ogenblik.

De heer J. Devolder : Mijnheer de Minister, u gebruikt sloganeske antwoorden.

Minister J. Lenssens : U vergist zich en u hebt alleen slogans gebruikt. U zegt dat het alleen om de instellingen gaat. Kijk in de memorie van toelichting en u zult vaststellen dat het over een breed palet van voorzieningen gaat.

Wat u niet zegt, maar wat u zou willen is dat wij die 15 miljard individueel aan al de gehandicapten geven en

dat zij dan maar hun plan zouden trekken. Neen, wij gebruiken dit geld om mogelijkheden te creëren vanuit het vrij of het overheidsinitiatief om lokale voorzieningen of dienstverleningsvormen tot stand te brengen die, als ze aan bepaalde voorwaarden voldoen, door ons zullen worden gesubsidieerd en waarop de gehandicapte dan vrij een beroep kan doen, zoals hij ook vrij is een aanvraag te doen tot de provinciale dienst van het Vlaams Fonds en nadien ook vrij is om het handelingsplan waarvoor hij steeds beroepsmogelijkheid heeft al dan niet te aanvaarden.

Artikel 2, mijnheer de Voorzitter, van dit ontwerp-decreet, is een sleutelartikel. De collega's Merckx, Vogels, Devolder en Didden hebben dat terecht beklemtoond. Volledigheids halve wil ik hier verwijzen naar mijn uitvoerige verklaringen die volledig in het verslag van collega Deneir werden opgenomen en dit op de pagina's 20 tot 23.

Ten behoeve van mevrouw Merckx wens ik hier enkel te onderstrepen dat er inderdaad een aantal overgangsmatregelen nodig zullen zijn, artikel 75 laat dit toe, maar men mag ook de indruk niet wekken dat de nieuwe benadering van de notie gehandicapt zijn in het kader van dit decreet in de toekomst niets zou veranderen. Dit zal wel het geval zijn maar binnen de dynamische interpretatie van de notie handicap in relatie tot de beperking van kansen op sociale integratie die daaruit voortvloeien. Als u mij dan vraagt wat er gebeurt met kinderen met leerstoornissen dan antwoord ik u dat die alleen in aanmerking komen voor toegang tot het Vlaams Fonds in de mate dat de leerstoornis het gevolg is van een handicap die een beperking betekent van de kansen op sociale integratie van die categorie van kinderen. Is dat niet het geval dan gaan zij in toepassing van artikel 2 ook geen toegang krijgen tot het Vlaams Fonds. Dit is hetzelfde voor de sociaal gehandicapten. Ik heb daarop in de Commissie duidelijk geantwoord. Het gaat hier over gehandicapten in de zin van de notie zoals zij in artikel 2 is omschreven.

Collega Didden, wij vonden het in

dit geval minder belangrijk de internationale definities aan te houden. In de teksten hebben wij een eigen interpretatie gegeven aan de notie handicap en de begrippen belangrijk en langdurig.

In verband met artikel 41 hebben de heren Peeters en Devolder en de dames Duroi, Vogels en Merckx gewezen op het belang van de evaluatiecommissie. De heer Devolder ziet de vernieuwing niet zitten. Ik raad de heer Devolder aan na te gaan hoe het Fonds 81 en het Rijksfonds voor Sociale Reclassering tot nog toe werkten. De multidisciplinaire en veel dynamischer aanpak van de evaluatiecommissies getuigen van een fundamentele vernieuwing bij de beoordeling van de handicap.

Voor de bedenkingen die mevrouw Duroi ook al in de Commissie maakte, verwijs ik naar het verslag. Mevrouw Duroi heeft ook gewaarschuwd voor het debudgetteringsrisico dat dit ontwerp zou inhouden. Dit ontwerp zal wat mij betreft, geen aanleiding geven tot meer debudgettering. Ik zou zelfs zeggen integendeel. Het debudgetteringsprobleem stelt zich overigens alleen in de sector van de investeringstoelagen en niet in die van de lopende uitgaven. Gelukkig maar. Mevrouw Duroi heeft ook gewezen op het gevaar van de dubbele subsidiëring. De dubbele subsidiëring vanuit de overheid voor eenzelfde taak is onaanvaardbaar en moet maximaal worden uitgesloten.

Zowel de heer Devolder als mevrouw Vogels hebben in openbare vergadering opnieuw dezelfde amendementen als in de Commissie ingediend. Ten gronde verwijs ik dus naar het antwoord dat ik reeds in de Commissie gaf. Voor artikel 40 heeft de heer Devolder een amendement ingediend om het woord pluralistisch toe te voegen aan de provinciale evaluatiecommissie. Ik geef toe dat een pluralistische samenstelling maximaal moet worden nagestreefd, maar ik beklemtoon toch dat de kwaliteit van het beperkt aantal personen die de verschillende disciplines vertegenwoordigen, het meest fundamenteel is. Als de heer Devolder zijn amendement aanhoudt, dan vraag ik aan de Raad dit te verwerpen.

Lenssens

Voor artikel 2 vraagt de heer Devolder een andere definitie. Als wij de definitie van het begrip handicap die de heer Devolder voorstelt zouden aannemen, zouden wij dit sleutelartikel ten gronde wijzigen, wat ik niet wens. Dit artikel heeft betrekking op de handicap en op de kansen voor sociale integratie.

De amendementen van mevrouw Vogels willen dit decreet zoals zij zegt, meer EPOS-gericht maken. Ik denk echter dat de begrippen emancipatorisch, participatief en optioneel waarvoor de drie eerste letters van het letterwoord EPOS staan, maximale kansen krijgen met dit decreet.

Voorts stelt mevrouw Vogels voor „de vrijheid van de in de voorziening tewerkgestelde personen en de eerbiediging van hun ideologische, filosofische of godsdienstige overtuiging” in artikel 47 op te nemen. Het lijkt mij evident dat die vrijheid bestaat. Ik verwijs hier naar mijn antwoord in de Commissie. Het gaat over de arbeidsrechtelijke verhouding werkgevers-werknemers, die wordt geregeld door de wetten op de arbeidsovereenkomsten en ressorteert derhalve onder nationale bevoegdheid.

Wanneer dat principe wordt opgenomen in een decreet kan de vraag worden gesteld wat de afdwingbaarheid en de controleerbaarheid ervan is. Het aannemen van uw amendement zal niet beletten dat een werkgever totaal vrij zal zijn om personeel te selecteren en te werven die het meest aan zijn verwachtingen beantwoordt. Het is meer een theoretische waarborg die u wenst maar die zal in de praktijk geen enkel effect hebben. U motiveert uw voorstel vanuit het pluralistisch karakter voor de gebruikers. Ik wil er op wijzen dat zowel in artikel 5 als in artikel 47 van het ontwerp van decreet uitdrukkelijk het respect voor de ideologische, de filosofische en de godsdienstige overtuiging van de gebruikers moet worden gewaarborgd in al de voorzieningen wil men worden erkend door het nieuw op te richten Vlaams Fonds.

Mevrouw Vogels, u heeft ook een

amendement ingediend bij artikel 57 dat ertoe strekt in te voegen dat het personeel inspraak zou hebben. Ik ben voorstander van participatie van personeel, niet alleen in de sector die wij thans bespreken maar ook in onderwijs en op economisch gebied en wel op een betere wijze dan momenteel het geval is. Met de gedachte van participatie zelf heb ik bijgevolg geen moeite. Ik herhaal mijn verklaring daaromtrent in de Commissie. De Vlaamse Executieve zal bij het vaststellen van de **erkenningvoorwaarden** een advies moeten vragen aan de raad van bestuur van het Vlaams Fonds. Wanneer in het voorontwerp ter zake niets is voorzien op dat ogenblik, zal ik uitdrukkelijk aan de raad van bestuur van het Vlaams Fonds advies vragen over de opportuniteit en desgevallend de vorm van formules van participatie via werkoverleg opdat de Executieve dan, in kennis van het advies van de raad van bestuur, haar verantwoordelijkheid ter zake zou kunnen nemen. Daarom vraag ik dat het amendement niet zou worden aanvaard, maar dat vertrouwen zou worden gegeven aan de Executieve.

Het volgend amendement van mevrouw Vogels waarop ik wil ingaan is het amendement bij artikel 52. Wat betreft het principe dat de kosten ingevolge de handicap moeten worden gedragen door de gemeenschap heb ik in de Commissie geantwoord dat naar de geest van het decreet het Vlaams Fonds in principe die kosten inderdaad ten laste moet nemen. Dat moet echter niet beletten dat er een billijke persoonlijke tussenkomst van de gehandicapte kan zijn, bijvoorbeeld voor de hotelkosten die hij voor een stuk mee moet helpen dragen. Een onbeperkt recht op kosteloze dienstverlening kan een risico inhouden voor een kostenexplosie. Het moet bijgevolg mogelijk blijven een soort remgeld te innen. Daarom vraag ik de Vlaamse Raad ook dit amendement niet te aanvaarden.

In verband met de ombudsman kan ik het volgende antwoorden. Ik ben daarop uitvoerig in de Commissie ingegaan. Een aantal artikelen van het decreet bieden heel wat mogelijkheden om een klachtenprocedure op

gang te brengen. Ik ga ze niet opsommen maar verwijs naar het verslag. Wanneer wordt geopteerd voor een ombudsman kan die desgevallend worden opgenomen in de **personeelsformatie**, worden voorgesteld door de raad van bestuur van het Fonds en door de Executieve worden bevestigd.

Men kan zich perfect inbeelden dat binnen de administratie van het Fonds een personeelslid of een beperkte cel de klachtenbehandeling tot zijn bevoegdheid zou kunnen krijgen zodat het onderbrengen in het decreet zelf overbodig is. Dit staat los van de andere argumenten die ik in de Commissie heb ontwikkeld.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik denk dat ik hiermee op de belangrijkste aspecten van de uiteenzettingen van dit debat heb geantwoord. Ik sluit mij vanzelfsprekend aan bij de collega's die hier hebben gesteld dat de goedkeuring van dit ontwerp van kaderdecreet een belangrijke kans biedt mits het gepaard gaat met een vernieuwde beleidsvisie verwoord in een beleidsbrief waarmee ik binnen enkele weken zal komen, op een betere en kwalitatief meer hoogstaande zorg voor de mensen met een handicap. Dit blijft uiteindelijk toch de enige doelstelling van wat wij deze voormiddag samen hebben onderzocht. Ik dank de Raad voor zijn samenwerking en medewerking en vooral voor het goedkeuren van dit ontwerp-decreet. **(Applaus)**

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de Minister, ik voel mij schuldig dat ik niet heel uw antwoord heb gehoord, daarom geef ik slechts een korte reactie. Het idee pluralisme is voor ons zeer belangrijk en ons amendement heeft dan ook niets te maken met wat er in de arbeidswetgeving staat. Dit amendement heeft een dubbel doel.

Ten eerste, deze Raad stelt het principe van pluralisme ten aanzien van de gebruiker, de cliënt. Iedereen — welk ook zijn overtuiging is — moet terecht kunnen in elke erkende voor-

Vogels

ziening. Wij moeten het principe stellen dat wij dit ook aannemen voor het personeel omdat men slechts pluralistische opvang kan garanderen ten aanzien van het pluralistisch georganiseerd cliënteel wanneer men dat ook voor het personeel doet. Het is in eerste instantie dus een principiële verklaring.

Ten tweede, het geeft hoe dan ook aan personeelsleden die, om welke redenen van persoonlijke overtuiging dan ook door hun werkgever onder druk worden gezet, een instrument in handen ten opzichte van het Vlaams Fonds om te stellen dat de instelling die dat oplegt niet meer in orde is met de **erkenningvoorwaarden**. Een van de **erkenningvoorwaarden** is namelijk de mogelijkheid van het personeel om zijn eigen persoonlijke en geloofsovertuiging te beleden. Dat zijn de twee redenen. Het heeft niets met arbeidswetgeving te maken

De goedkeuring van dit amendement is een stap in de richting van de Raad die streeft naar een meer pluralistisch en open Vlaanderen. Ik pleit hier niet voor het indelen van het personeel in verschillende categorieën. Het is een minimaal amendement dat een zeer belangrijke **principiële verklaring** inhoudt.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens : Mijnheer de Voorzitter, de inlassing van dit amendement zou het probleem waaraan mevrouw Vogels een oplossing wil bieden helemaal niet oplossen omdat zulke principiële tekst geen enkele afdwingbaarheid, laat staan controle op de toepassing zou hebben, ook niet in het kader van de **erkenningvoorwaarden**.

Hoe zou het Vlaamse Fonds kunnen oordelen op grond van welke redenen een kandidaat-personeelslid van een van die honderden voorzieningen al of niet is aangenomen ? Als men doorredeneert over de consequenties van dergelijke bepaling en ze ook willen toegepast zien, dan zal men zeker komen tot een verkapte à la **cultuur-**

pact, dus politieke partijkaart van het personeel. Als men dat wil moet men dat duidelijk zeggen, maar ik denk dat dit zeker uw bedoeling niet is. De oplossing die u voorstelt voor dit probleem zou volledig aan zijn doel voorbijgeschieten.

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de Minister, uw uitspraak is verregaand in vergelijking met de andere **erkenningvoorwaarden** die u wel opneemt, wat ook **principiële verklaringen** zijn. Hoe kan een Vlaams Fonds uitmaken dat een instelling omwille van de geloofsovertuiging van een cliënt zich niet pluralistisch opstelt. Een en ander kan hard worden gemaakt als u mijn tweede amendement inzake de ombudsfunctie zou aanvaarden. U zou dan een systeem hebben waarbij u mogelijkheden hebt dat cliënten en personeel voor een gedeelte in rechte optreden.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (**Neen**)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap.

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegen-

heid als bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

§ 1. Dit decreet is van toepassing op de personen met een handicap die de volle leeftijd van vijftien jaar niet hebben bereikt op het ogenblik van hun aanvraag tot inschrijving en op de voorzieningen die bijstand tot sociale integratie verlenen.

§ 2. Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° handicap : elke langdurige en belangrijke beperking van de kansen tot sociale integratie van een persoon ten gevolge van een aantasting van de mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke mogelijkheden ;

2° bijstand : elke dienstverlening en hulp die in het kader van dit decreet met het oog op hun sociale integratie aan personen met een handicap wordt verstrekt ;

3° voorziening : elke organisatievorm die de bijstand organiseert en verleent ;

4° het Fonds : het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap ;

5° de Executieve : de Vlaamse Executieve.

Op dit artikel is er een amendement van de heer Devolder dat luidt als volgt :

„In § 2, de bepaling onder 1° vervangen door wat volgt :

„1° handicap : is een blijvend of tijdelijk geheel of gedeeltelijk niet meer of minder functioneren van de geestelijke, lichamelijke of zintuiglijke vermogens waardoor een individu niet meer optimaal kan deelnemen aan het maatschappelijk leven”.

De stemmingen over artikel 2 en het amendement op dit artikel worden aangehouden.

Voorzitter

HOOFDSTUK II

Oprichting, opdrachten
en gerechtigheden

AFDELING 1

Oprichting

Artikel 3

Er wordt een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht, te noemen Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap. Het Fonds heeft tot doel de sociale integratie van personen met een handicap te bevorderen.

De Executieve bepaalt de vestigingsplaats van de zetel van het Fonds. Het Fonds heeft een afdeling in elke provincie.

— **Aangenomen.**

AFDELING II

Opdrachten

Artikel 4

Het Fonds heeft tot opdracht :

1° de voorlichting en oriëntering van de personen met een handicap en hun gezinsleden te bevorderen ;

2° de personen met een handicap die om bijstand verzoeken in te schrijven ;

3° ervoor te zorgen dat de personen met een handicap, hun familieleden of, bij ontstentenis van familieleden, degenen die voor hen instaan, het voordeel van de bijstand en de voorzieningen kunnen ontvangen ;

4° de preventie, detectie en diagnose van handicaps, alsmede de kennis van de weerslag van de handicap op het totaal functioneren van de personen met een handicap te bevorderen ;

5° de opvang, de behandeling of de begeleiding van personen met een handicap en hun gezinsleden te bevorderen ;

6° de scholing, beroepsopleiding of omscholing van personen met een handicap te bevorderen ;

7° de integratie van de personen met een handicap in het arbeidsmidden te bevorderen ;

8° de integratie van de personen met een handicap in de maatschappij te bevorderen ;

9° studie en onderzoek te verrichten of te laten verrichten in het kader van zijn opdrachten ;

10° documentatie en informatie te verzamelen en te verspreiden betreffende de sociale integratie van personen met een handicap.

— **Aangenomen.**

Artikel 5

In het kader van dit decreet en de door de Executieve uitgevaardigde reglementen kan het Fonds alle mogelijke activiteiten ontwikkelen, opzetten en realiseren, vereist voor de uitvoering van zijn opdracht.

Voor de gehele of gedeeltelijke uitvoering van zijn opdrachten doet het Fonds een beroep op de medewerking van de daartoe door de Executieve gemachtigde of overeenkomstig artikel 46 erkende voorzieningen.

Het Fonds en de door het Fonds gesubsidieerde voorzieningen eerbiedigen bij het volbrengen van hun opdracht de ideologische, filosofische en godsdienstige overtuiging van de personen en verenigingen tot dewelke zij zich richten.

In het kader van de doelstelling van het Fonds, zoals bepaald in artikel 3 van dit decreet, kan de Executieve te allen tijde specifieke opdrachten aan het Fonds geven.

— **Aangenomen.**

Artikel 6

De tussenkomst van het Fonds kan worden geweigerd of verminderd indien de persoon met een handicap op basis van andere wettelijke of regle-

mentaire bepalingen aanspraak heeft op bijstand tot sociale integratie tot dekking van dezelfde behoefte en op grond van dezelfde handicap als in toepassing van dit decreet.

De persoon met een handicap moet zijn aanspraak op de in het eerste lid bedoelde uitkeringen doen gelden.

— **Aangenomen.**

AFDELING III

Gerechtigden

Artikel 7

§ 1. De persoon met een handicap die aanspraak maakt op de toepassing van dit decreet moet werkelijk in België verblijven en op het ogenblik van de aanvraag ofwel een ononderbroken verblijf van vijf jaar in België bewijzen, ofwel een verblijf van tien jaar in de loop van zijn leven. Voor kinderen beneden de vijf jaar moet de voorwaarde van voorafgaand verblijf vervuld zijn in de persoon van hun ouders, of bij ontstentenis van deze, in de persoon van hun wettelijke vertegenwoordiger.

§ 2. Hij moet ingeschreven worden in het Fonds overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk V van dit decreet.

§ 3. De Executieve kan de toepassing van de bepalingen van dit decreet, onder de voorwaarden die zij vaststelt, uitbreiden tot de personen met een handicap, andere dan degenen bedoeld in § 1.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK III

De bestuursorganen en het personeel

AFDELING 1

De Raad van Bestuur

Artikel 8

Het Fonds wordt beheerd door een Raad van Bestuur samengesteld uit :

Voorzitter

1° een voorzitter ;

2° twee ondervoorzitters ;

3° twaalf leden, gekozen uit personen die actief zijn in of bevoegd zijn inzake de werking van voorzieningen die op het vlak van de opdrachten van het Fonds werkzaam zijn en uit personen actief in of bevoegd inzake de werking van verenigingen die de personen met een handicap of hun gezinnen vertegenwoordigen ;

4° zes leden, gekozen uit de organisaties die vertegenwoordigd zijn in de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen.

— **Aangenomen.**

Artikel 9

De Vlaamse Executieve kan een of meerdere adviescomités oprichten die de Raad van Bestuur bijstaan, en waarvan de Executieve de opdrachten en samenstelling bepaalt en de leden benoemt. Elk adviescomité heeft als voorzitter een lid van de Raad van Bestuur.

— **Aangenomen.**

Artikel 10

§ 1. De Executieve benoemt de voorzitter, de twee ondervoorzitters en de leden van de Raad van Bestuur.

§ 2. De voorzitter en de twee ondervoorzitters moeten de volgende voorwaarden vervullen :

1° Belg zijn ;

2° niet onder het hiërarchisch gezag staan van een lid van een Executieve of een lid van de Nationale Regering ;

3° geen beheersfunctie uitoefenen in, noch tot het personeel behoren van een voorziening gesubsidieerd door het Fonds.

§ 3. De voorzitter, de twee ondervoorzitters en de leden van de Raad van Bestuur worden benoemd voor

een periode van zes jaar. Hun mandaat kan hernieuwd worden.

Binnen drie maanden wordt door de Executieve in de vervanging voorzien van elk lid dat opgehouden heeft deel uit te maken van de Raad van Bestuur voor de beëindiging van zijn mandaat. In dit geval voltooit het nieuw lid het mandaat van het lid dat het opvolgt.

— **Aangenomen.**

Artikel 11

De Raad van Bestuur vergadert op initiatief van de voorzitter.

Hij komt eveneens samen op verzoek van de Executieve of van een vierde van de leden.

— **Aangenomen.**

Artikel 12

De Executieve vraagt het advies van de Raad van Bestuur over elk voorontwerp van decreet of ontwerp van organiek of reglementair besluit dat het Fonds betreft. De Raad van Bestuur is verplicht zijn advies binnen een maand na de aanvraag mede te delen, tenzij de Executieve een andere termijn heeft bepaald.

Na het verstrijken van deze termijn mag deze formaliteit als vervuld worden beschouwd.

De Raad van Bestuur legt aan de Executieve alle voorstellen voor die hij nuttig acht.

— **Aangenomen.**

Artikel 13

De Raad van Bestuur stelt zijn huishoudelijk reglement op en legt dit ter goedkeuring aan de Executieve voor.

— **Aangenomen.**

AFDELING II

Het dagelijks bestuur

Artikel 14

De Executieve wijst onder de leden

van de Raad van Bestuur en op hun voorstel vier leden aan die samen met de voorzitter en de twee ondervoorzitters het bureau uitmaken.

Het bureau bereidt de vergaderingen van de Raad van Bestuur voor en houdt toezicht op het dagelijks beheer van het Fonds.

— **Aangenomen.**

Artikel 15

Het Fonds staat onder de leiding van de leidend ambtenaar. Hij is belast met het dagelijks beheer, zoals het huishoudelijk reglement van de Raad van Bestuur het bepaalt, en met de uitvoering van de beslissingen van de Raad van Bestuur.

Hij leidt het personeel en zorgt voor de werking van het Fonds.

De leidend ambtenaar vertegenwoordigt het Fonds in gerechtelijke en buitengerechtelijke handelingen overeenkomstig de bepalingen van het huishoudelijk reglement, en treedt rechtsgeldig in naam en voor rekening van het Fonds op.

De Raad van Bestuur kan, binnen de grenzen en voorwaarden die hij vaststelt, de leidend ambtenaar machtigen een deel van de hem verleende bevoegdheden en het ondertekenen van sommige stukken en brieven over te dragen aan één of meerdere leden van het personeel, met inbegrip van de bevoegdheden om op te treden namens het Fonds voor elke bevoegde rechterlijke instantie in de geschillen omtrent de rechten voortvloeiend uit dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.

De leidend ambtenaar wordt bijgestaan door twee adjuncten, die hem vervangen wanneer hij verhinderd is. Zij worden alle drie benoemd door de Executieve, die hun graad en statuut vaststelt.

— **Aangenomen.**

Artikel 16

De leidend ambtenaar geeft aan de Raad van Bestuur alle inlichtingen en

Voorzitter

onderwerpt hem alle voorstellen die voor de werking van het Fonds nuttig zijn. De leidend ambtenaar en de twee adjuncten wonen met raadgevende stem de vergaderingen van de Raad van Bestuur en van het bureau bij. De leidend ambtenaar neemt het secretariaat van de Raad van Bestuur en van het bureau waar.

— **Aangenomen.**

Artikel 17

De leidend ambtenaar verstrekt aan de Executieve alle inlichtingen die hem gevraagd worden alsmede van ambtswege alle inlichtingen die nodig of nuttig zijn voor de behoorlijke uitoefening van de voogdij over het Fonds, inzonderheid in het kader van de bepalingen van hoofdstuk IV van dit decreet.

— **Aangenomen.**

AFDELING III

Het personeel

Artikel 18

De Executieve stelt de **personeelsformatie** en het statuut van het personeel van het Fonds vast.

— **Aangenomen.**

Artikel 19

Met uitzondering van de ambtenaren bedoeld in artikel 15, benoemt, bevordert en ontslaat de Raad van Bestuur het personeel van het Fonds.

De Raad van Bestuur is verplicht alle door de Executieve gevraagde inlichtingen in verband met de administratieve en geldelijke toestand van het personeel te verstrekken.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK IV

Controle op het Fonds

AFDELING 1

Begroting

Artikel 20

Er wordt voor het Fonds een jaarlijkse begroting opgemaakt, met opgave van alle ontvangsten en alle uitgaven, welke de herkomst en de oorzaak ervan ook mogen zijn.

Het begrotingsjaar valt samen met het kalenderjaar. De comptabiliteit wordt gevoerd volgens het stelsel van beheer.

Met instemming van de Executieve kan de begroting niet-limitatieve kredieten omvatten.

— **Aangenomen.**

Artikel 21

Het ontwerp van begroting wordt opgemaakt door de Raad van Bestuur en goedgekeurd door de Executieve. De begroting wordt als bijlage aan het ontwerp van begroting van de Vlaamse Gemeenschap aan de Vlaamse Raad meedeeld.

Het maximumbedrag van de **vastleggingen** inzake investeringen wordt ingeschreven in een bijzondere schikking in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De Executieve stelt de datum vast waarop het ontwerp van begroting wordt opgemaakt en regelt de mededeling hiervan aan de bevoegde overheden.

— **Aangenomen.**

Artikel 22

De Executieve ziet erop toe dat het Fonds zijn ontvangsten en uitgaven in overeenstemming brengt met het beleid van de Gemeenschap.

Te dien einde wordt de begroting van het Fonds bij de Executieve aanhangig gemaakt hetzij om, voor goedkeuring, de algemene strekking ervan vast te leggen, hetzij om richtlijnen voor uitvoering vast te stellen. Met het oog hierop zal de Raad van Bestuur de activiteitenvooruitzichten

van het Fonds meedelen alsmede de hieraan verbonden budgettaire gevolgen.

— **Aangenomen.**

Artikel 23

Indien op de eerste dag van het begrotingsjaar de begroting niet is goedgekeurd, belet zulks niet de kredieten die op het ontwerp van begroting zijn ingeschreven aan te wenden, tenzij het principieel nieuwe uitgaven betreft waarvoor geen machtiging verleend is bij de begroting van het vorig jaar.

— **Aangenomen.**

Artikel 24

Overdracht en overschrijding van de limitatieve kredieten uitgetrokken op de begroting moeten, voor enige tenuitvoerlegging, worden toegestaan door de Executieve. Indien de kredietoverschrijdingen een hogere financiële tussenkomst van de Gemeenschap kunnen meebrengen dan degene waarin de begroting van de Gemeenschap voorziet, moeten zij vooraf door de aanneming van een overeenstemmend krediet in de begroting van de Gemeenschap worden goedgekeurd.

— **Aangenomen.**

Artikel 25

§ 1. De Raad van Bestuur legt aan de Executieve trimestriële toestandsopgaven over, en een jaarverslag over de werkzaamheden van het Fonds, volgens de regels vastgesteld door de Executieve. Hij verstrekt aan de Executieve alle andere inlichtingen, die door haar worden gevraagd.

§ 2. Hij maakt, uiterlijk op 31 maart van het volgend jaar, de jaarlijkse uitvoeringsrekening op van zijn begroting, en een toestandsopgave van het actief en passief op 31 december van het betrokken jaar.

§ 3. Hij verstrekt aan de Executieve

Voorzitter

alle andere inlichtingen die door haar worden gevraagd.

— Aangenomen.

Artikel 26

De Raad van bestuur maakt de rekeningen op, die worden goedgekeurd door de Executieve.

De Executieve zendt de rekeningen, uiterlijk op 31 mei van het jaar na dat van het beheer, voor toezicht naar het Rekenhof.

Het Rekenhof kan ter plaatse een controle organiseren van de comptabiliteit en de verrichtingen van het Fonds.

De Executieve keurt binnen dezelfde termijn ook de toestandsopgaven van het actief en het passief goed, de balans en de resultatenrekeningen.

Het Rekenhof kan de rekeningen in zijn opmerkingenboek bekendmaken.

— Aangenomen.

De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, de Raad van Bestuur maakt haar rekeningen op, die worden goedgekeurd door de Executieve. De Executieve zendt haar rekeningen ten laatste op 31 mei van het jaar na dat van het beheer, voor toezicht naar het Rekenhof. Wanneer zal de Vlaamse Raad inzage krijgen van die rekeningen ? Indien dit gebeurt bij de begroting van het daaropvolgend jaar, betekent dit dat de Vlaamse Raad pas na een jaar hierop zicht krijgt. Mag ik aannemen dat men de rekeningen zal voegen bij de begroting van de Vlaamse Executieve ? Ik heb in het artikel geen enkele aanwijzing daarover gevonden.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens : Mijnheer de Voorzitter, de rekeningen die de Vlaamse Executieve van het Vlaams Fonds zal ontvangen zullen worden gevoegd bij het ontwerp van de eerst-

volgende begroting van het Vlaams Fonds, dat op zijn beurt als bijlage bij de begroting aan de Vlaamse Raad wordt medegedeeld.

De Voorzitter : Bovendien kan het Rekenhof altijd opmerkingen maken, zoals het artikel bepaalt, waarop de Vlaamse Raad dan kan reageren.

Artikel 27

De Executieve kan het Fonds voorschrijven volgens door haar vastgestelde regels een comptabiliteit van de vastgelegde uitgaven te voeren.

— Aangenomen.

Artikel 28

De Executieve kan de algemene en bijzondere regelen bepalen betreffende :

1° vorm en inhoud van de begrotingen ;

2° de comptabiliteit ;

3° de overlegging van de rekeningen ;

4° de periodieke toestandsopgaven en verslagen.

Behoudens andersluidende bepalingen van of in uitvoering van dit decreet, stelt het Fonds, met de goedkeuring van de Executieve de regels vast inzake :

1° de vaststelling van de winsten ;

2° de wijze van schatting van de bestanddelen van het vermogen

3° de wijze van berekening en de vaststelling van het maximum bedrag

a) van de afschrijvingen ;

b) van de dotaties voor de vernieuwingsfondsen ;

c) van de speciale reserves en andere provisies die noodzakelijk zijn volgens de aard van de werkzaamheden van het Fonds.

— Aangenomen.

AFDELING II

Controle

Artikel 29

Het Fonds staat onder controle van de Executieve.

Deze controle wordt uitgeoefend door twee gemeenschapscommissarissen die de Executieve benoemt.

Een plaatsvervanger kan door de Executieve worden aangesteld voor het geval een gemeenschapscommissaris verhinderd is.

— Aangenomen.

Artikel 30

Iedere gemeenschapscommissaris woont, met raadgevende stem, de vergaderingen van de bestuurs- en adviesorganen bij.

Hij beschikt voor het vervullen van zijn opdracht over de ruimste bevoegdheid.

— Aangenomen.

Artikel 31

Iedere gemeenschapscommissaris kan binnen een termijn van vier werkdagen beroep instellen tegen elke beslissing die hij met de wet, het decreet, de ordonnantie of het algemeen belang strijdig acht. Het beroep is opschortend.

Deze termijn gaat in de dag van de vergadering waarop de beslissing genomen werd, voor zover de gemeenschapscommissaris daarop regelmatig uitgenodigd werd en, in het tegenovergestelde geval, de dag waarop hij er kennis van heeft gekregen.

— Aangenomen.

Artikel 32

Voor de gemeenschapscommissaris staat beroep open bij de Executieve.

Heeft de Executieve bij wie beroep werd ingesteld, binnen een termijn

Voorzitter

van twintig werkdagen, ingaand dezelfde dag als de in artikel 31 bedoelde termijn, de nietigverklaring niet uitgesproken, dan wordt de beslissing definitief. Deze termijn kan bij beslissing van de Executieve worden verlengd met tien werkdagen. Deze beslissing van de Executieve wordt aan de Raad van Bestuur betekend.

De nietigverklaring van de beslissing wordt aan de Raad van Bestuur betekend.

— Aangenomen.

Artikel 33

De Executieve bepaalt de nadere regels voor de uitoefening van de opdracht van de **gemeenschapscommissarissen**.

Zij bepaalt eveneens de vergoeding van de **gemeenschapscommissarissen**, die ten laste is van het Fonds.

— Aangenomen.

Artikel 34

Het Fonds gebruikt zijn tegoeden en beschikbare gelden slechts om de in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten bepaalde verrichtingen en beleggingen te doen.

Onverminderd de beleggingswijzen die door de wet of decreet zijn geregeld, moeten de beschikbare gelden worden belegd in door het Rijk uitgegeven of gewaarborgde effecten of in openbare fondsen waarvan de Executieve de lijst vaststelt.

Voor de belegging op zicht of op korte termijn van een gedeelte van de beschikbare gelden kan de Executieve andere beleggingsmodaliteiten vaststellen. De Executieve kan het gedeelte van de beschikbare fondsen bepalen dat, jaarlijks, bij voorrang, moet worden besteed aan door haar vastgestelde beleggingen, gekozen uit die, welke het Fonds gemachtigd is te verwezenlijken.

Het Fonds verschaft aan de Executieve, volgens regels door haar bepaald,

volledige inlichtingen betreffende de leningen van alle aard die het aangaat, het beleggen van de tegoeden en de beschikbare gelden.

— Aangenomen.

Artikel 35

De Executieve kan bij het Fonds één of meer bedrijfsrevisoren aanwijzen. De Executieve bepaalt hun vergoeding, die ten laste is van het Fonds.

De bedrijfsrevisoren zijn gelast op de geschriften controle uit te oefenen en ze juist en echt te verklaren.

Zij kunnen kennis nemen van de boekhouding en de desbetreffende bescheiden, de briefwisseling, de notulen, de periodieke **toestandsopgaven** en, in het algemeen, van alle geschriften nodig voor de uitoefening van hun opdracht. Zij zien de samenstelling na van de goederen en van de waarden die aan het Fonds toebehoren of waarvan het Fonds het gebruik heeft of waarover het Fonds het beheer voert. Zij mogen zich niet met het beheer van het Fonds inlaten.

Zij sturen ten minste eenmaal per jaar, ter gelegenheid van het opmaken van de balans en van de **verlies- en winstrekening** of van de jaarlijkse rekening, aan de Executieve en aan de Raad van Bestuur een verslag over het actief en het passief en over de resultaten.

Zij wijzen onverwijld op elk verzuim, op elk onregelmatigheid en, in het algemeen, op elke toestand die de solvabiliteit en de liquiditeit van het fonds in het gedrang kan brengen.

De uit de controle van hun verrichtingen voortvloeiende uitgaven zijn ten laste van het Fonds.

— Aangenomen.

Artikel 36

Bij ontstentenis van een door het personeelsstatuut van het Fonds bepaalde leeftijdsgrens, is het koninklijk besluit van 14 oktober 1937, houdende vaststelling van een leeftijdsgrens

voor elk persoon bij koninklijk of ministerieel besluit benoemd in de inrichtingen, organismen of **actiëvenootschappen** van het moederland of de kolonie, die bij de wet of een koninklijk besluit werden tot stand gebracht of opgericht, of waarin Rijk of kolonie vertegenwoordigd zijn krachtens een wet, een koninklijk besluit, een concessie, een overeenkomst of statuten, getroffen in toepassing van de wet van 10 juni 1937, gewijzigd en bekrachtigd door de wet van 16 juni 1947, eveneens toepasselijk :

1° op iedere persoon die effectief of waarnemend een mandaat of eender welke functie uitoefent, inzonderheid die van voorzitter, ondervoorzitter, lid, secretaris, adjunct-secretaris, griffier of schatbewaarder :

a) in de organen zoals raden, comités, commissies, colleges, belast met de administratie, het beheer of de controle in het Fonds ;

b) in de organen speciaal opgericht in of bij het Fonds, zoals raden, comités, commissies, colleges, en die bevoegdheid hebben inzake beslissing of advies ;

c) in de organen speciaal opgericht in of bij het Fonds zoals raden, comités, commissies, en die belast zijn te beslissen in geschillen betreffende zaken die onder de bevoegdheid van het Fonds vallen ;

2° op ieder persoon belast met de controle van de geschriften van het Fonds en ze juist en echt te verklaren.

De Executieve kan de personen, bedoeld onder het hierboven aangehaald 1°, die effectief of waarnemend een mandaat of eender welke functie uitoefenen in de organen zoals raden, comités, commissies, colleges, die een eenvoudige bevoegdheid hebben inzake advies, ontslaan van de toepassing der bepalingen van het koninklijk besluit van 14 oktober 1937.

— Aangenomen.

Artikel 37

Het Hoog Comité van Toezicht kan,

Voorzitter

onder de voorwaarden bepaald in zijn organiek statuut, gelast worden zijn opdracht in het Fonds uit te oefenen op verzoek van de Executieve.

— Aangenomen.

Artikel 38

Wanneer het algemeen belang of de naleving van de wet, het decreet of de reglementen het eist, kan de Executieve of, in voorkomend geval, de daartoe gemachtigde gemeenschapscommissaris, de Raad van Bestuur van het Fonds verplichten om, binnen de door haar gestelde termijn, te beraadslagen over iedere door haar bepaalde aangelegenheid.

Heeft de Raad van Bestuur, bij het verstrijken van deze termijn, geen beslissing genomen of stemt de Executieve met de door de Raad genomen beslissing niet in, dan kan de Executieve de beslissing nemen in plaats van de Raad van Bestuur. Van haar beslissing wordt onmiddellijk een afschrift overgezonden aan de Vlaamse Raad.

— Aangenomen.

HOOFDSTUK V

De inschrijving bij het Fonds

Artikel 39

Personen met een handicap die aan de voorwaarden vastgesteld in het artikel 7 van dit decreet beantwoorden of hun wettelijke vertegenwoordiger kunnen bij het Fonds een aanvraag tot inschrijving indienen.

Zij moeten hun woonplaats hebben in het Nederlandse taalgebied of met het oog op de verstrekking van bijstand tot sociale integratie zich in Brussel-Hoofdstad wenden tot een voorziening die wegens haar organisatie moet worden beschouwd als uitsluitend behorend tot de Vlaamse Gemeenschap.

Kunnen niet ingeschreven worden de personen met een handicap die aan-

spraak maken op bijstand tot sociale integratie geheel of gedeeltelijk verstrekt op kosten van de Franse of Duitstalige Gemeenschap.

De Executieve bepaalt op welke wijze de aanvraag wordt ingediend.

Artikel 40

§ 1. De aanvragen tot inschrijving en tot het verkrijgen van bijstand tot sociale integratie worden onderzocht door een evaluatiecommissie die daartoe in elke provincie bij het Fonds wordt opgericht.

§ 2. De provinciale evaluatiecommissie is multidisciplinair samengesteld volgens de regels bepaald door de Executieve. Het Fonds regelt de werking van de evaluatiecommissie en benoemt de leden.

§ 3. De evaluatiecommissie bepaalt of de aanvrager getroffen is door een handicap in de zin van artikel 2, § 2, 1° en of hij behoefte heeft aan bijstand tot sociale integratie. Zij stelt een individueel integratieprotocol op.

§ 4. De evaluatiecommissie steunt haar beoordeling op het multidisciplinaire verslag van een van de instanties die daartoe door het Fonds zijn erkend. De Executieve bepaalt de voorwaarden voor de erkenning. De evaluatiecommissie kan daarnaast bijkomende onderzoeken verrichten of laten verrichten. Zij kan de persoon met een handicap horen.

§ 5. De evaluatiecommissie maakt haar beoordeling en haar beslissing met betrekking tot het integratieprotocol over aan het Fonds binnen twee maanden na het indienen van de aanvraag.

§ 6. Het Fonds kan, op basis van de criteria en onder de voorwaarden bepaald door de Executieve, voor bepaalde vormen van bijstand afwijken van de in dit artikel vastgestelde procedure.

§ 7. De Executieve stelt de nadere regelen voor het indienen en behandelen van de aanvragen vast.

Op dit artikel is er een amendement

van de heer Devolder dat luidt als volgt :

„In paragraaf 2 tussen de woorden „is” en „multidisciplinair” de woorden „pluralistisch en” invoegen”.

De stemmingen over artikel 40 en het amendement op dit artikel worden aangehouden.

Artikel 43

De beslissing over de tenlasteneming gebeurt door het Fonds op grond van de door de evaluatiecommissie meegedeelde beoordeling van de handicap en een door haar opgesteld individueel integratieprotocol.

De beslissing moet, op straffe van nietigheid, met redenen worden omkleed.

Zij wordt betekend aan de persoon met een handicap, zijn wettelijke vertegenwoordiger en desgevallend aan de voorziening die aan de persoon met een handicap bijstand verleent, binnen dertig dagen na datum van beslissing van de evaluatiecommissie.

— Aangenomen.

Artikel 42

Het Fonds kan een beslissing genomen met toepassing van artikel 41 herzien, indien zich een wijziging voordoet in de toestand van de persoon met een handicap.

De Executieve regelt de herzieningsprocedure.

— Aangenomen.

Artikel 43

Binnen dertig dagen na de betekening van de beslissing van het Fonds kan de aanvrager of zijn wettelijke vertegenwoordiger per aangetekende brief beroep aantekenen tegen de beslissing bij een beroepscommissie.

— Aangenomen.

De heer M. Didden en mevrouw T. Merckx-Van Goey, CVP-woordvoerders in het debat rond het ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een handicap

Artikel 44

De beroepscommissie bestaat uit vijf leden, wordt multidisciplinair samengesteld en wordt voorgezeten door een magistraat. De Executieve stelt de benoemingsvoorwaarden van de leden van de beroepscommissie vast, benoemt de leden van de beroepscommissie en regelt haar werking.

Er is onverenigbaarheid tussen het lidmaatschap van de evaluatiecommissie of van de Raad van Bestuur en dat van de beroepscommissie.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK VI

Erkenning van de voorzieningen

Artikel 45

Het bouwen, het inrichten en oprichten, het ingebruik nemen van, het exploiteren, het wijzigen van de opnamecapaciteit van door het Fonds subsidieerbare voorzieningen wordt

onderworpen aan een voorafgaande vergunning verleend door het Fonds in het kader van de in artikel 50 voorziene programmatie.

De Executieve bepaalt voor welke categorieën voorzieningen de vergunning verplicht is, evenals de modaliteiten van deze verplichting en van het toezicht erop.

In geval de vergunning wordt geweigerd kan de aanvrager tegen deze beslissing beroep aantekenen bij de Executieve op de wijze door deze bepaald.

– **Aangenomen.**

Artikel 46

Om door het Fonds te kunnen worden gesubsidieerd, moet een voorziening door het Fonds zijn erkend. Deze erkenning geldt voor een periode van minimum 1 en van maximum 10 jaar.

Zij kan worden vernieuwd.

– **Aangenomen.**

De Executieve stelt, per categorie van voorziening, de algemene erkenningsvoorwaarden vast. Die voorwaarden hebben tenminste betrekking op :

1° het opname- en onthaalbeleid van personen met een handicap ;

2° de vrijheid van de in de voorziening verblijvende personen en de eerbiediging van hun ideologische, filosofische of godsdienstige overtuiging ;

3° de voeding, de hygiëne en de te verstrekken zorg ;

4° de materiële infrastructuur ;

5° het aantal en het opleidingsniveau van de personen werkzaam in de voorziening ;

6° de inspraak van de personen met een handicap of van hun wettelijke vertegenwoordigers ;

7° het beheer, de boekhouding en de verslaggeving van de voorziening ;

8° het onderzoek en het behandelen van de klachten van de bewoners ;

9° het reglement van orde ;

10° het protocol van verblijf, opvang, behandeling of begeleiding ;

11° het beheer van de goederen en gelden van de personen met een handicap.

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw Vogels dat luidt als volgt :

„A. In fine van 2° de volgende woorden toevoegen :

„, , de vrijheid van de in de voorziening tewerkgestelde personen en de eerbiediging van hun ideologische, filosofische of godsdienstige overtuiging ;”

B. In fine van 6° de woorden „, , de inspraak van het personeel ;” toevoegen”.

De stemmingen over artikel 47 en het amendement op dit artikel worden aangehouden.

Voorzitter

Artikel 48

De erkenning van een voorziening, waarvan de beheerders of personeelsleden gelden of goederen beheren van de personen met een handtap, wordt afhankelijk gesteld van de oprichting van een toezichtsraad, waarvan de werking en samenstelling bepaald wordt door de Executieve.

— Aangenomen.

Artikel 49

De Executieve bepaalt de regels inzake de indiening en behandeling van de aanvraag tot erkenning. Zij bepaalt eveneens volgens welke regels de erkenning kan worden verleend, verlengd, geweigerd, geschorst of ingetrokken.

Ingeval de erkenning wordt geweigerd, geschorst of ingetrokken kan de aanvrager tegen de beslissing beroep aantekenen bij de Executieve op de wijze door deze bepaald.

— Aangenomen.

Artikel 50

De erkenning bedoeld in artikel 46 kan niet worden verleend wanneer de voorziening niet past in het kader van de programmatie die door de Executieve is vastgesteld, na advies van het Fonds.

— Aangenomen.

Artikel 51

Om erkend te worden moet de voorziening opgericht zijn door een vereniging zonder winstoogmerk, of door een ondergeschikt bestuur zoals een provincie, een gemeente, een intercommunale van gemeenten, een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of een vereniging bedoeld bij artikel 118 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, of door een publiekrechtelijk rechtspersoon of een instelling van openbaar nut.

Indien voormelde rechtspersoon ook voorzieningen organiseren die geen taak opnemen in het kader van dit decreet, moet de inhoudelijke en administratieve autonomie van de voorzieningen waarvoor erkenning binnen dit decreet wordt aangevraagd, gewaarborgd zijn.

— Aangenomen.

HOOFDSTUK VII

Tussenkomsten aan gehandicapte personen en aan voorzieningen

Artikel 52

Het Fonds draagt de kosten van de bijstand tot sociale integratie verleend aan een persoon met een handicap in de gevallen door de Executieve bepaald :

1° door de kosten voor sociale integratie gedragen door de persoon met een handicap of door welbepaalde derden geheel of gedeeltelijk ten laste te nemen ;

2° door het toekennen van toelagen aan de erkende voorzieningen om de kosten van de bijstand tot sociale integratie geheel of gedeeltelijk te dekken ;

3° door het toekennen van toelagen voor aankoop, bouw, verbouwingswerken, uitrusting en apparatuur betreffende een erkende voorziening.

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw Vogels dat luidt als volgt :

„In fine van 1° de zinsnede „en dit zodat minimaal het principe dat de kosten voortvloeiend uit een handicap, gemeenschapskosten zijn, wordt gerespecteerd ;” toevoegen.”

De stemmingen over artikel 52 en het amendement op dit artikel worden aangehouden.

Artikel 53

De Executieve bepaalt de criteria, de modaliteiten en het bedrag van de

tussenkomsten inzake sociale integratie en van de toelagen aan de erkende voorzieningen.

— Aangenomen.

Artikel 54

§ 1. Het Fonds kan binnen de perken van zijn overeenkomstig artikel 21 goedgekeurde begroting, op de in § 2 aangegeven wijze tegemoetkomen in de financiering van de aankoop, bouw en verbouwingswerken alsook in de kosten van uitrusting en apparatuur van de door haar erkende voorzieningen die in het kader van de programmatie ter zake hiervoor in aanmerking komen.

§ 2. De tussenkomsten in de financiering kunnen omvatten :

a) het verlenen van toelagen met betrekking tot de in § 1 bedoelde verrichtingen ;

b) het toekennen van leningen voor de financiering van de in § 1 bedoelde verrichtingen ;

c) de tegemoetkoming in de financiële lasten van de leningen aangegaan voor de financiering van de in § 1 bedoelde verrichtingen ;

d) het verlenen van waarborg voor de schuldvorderingen die verband houden met de financiering van de in § 1 bedoelde verrichtingen.

De in d) van deze paragraaf bedoelde waarborg wordt in de door de Executieve bepaalde voorwaarden afhankelijk gesteld van de storting door de kredietinstellingen of door degenen die een lening verkregen hebben van een bijdrage op de gewaarborgde sommen die bestemd is tot dekking van de gemeenschapswaarborg.

§ 3. De Executieve bepaalt de nadere regels volgens welke de tussenkomsten worden verleend en teruggevorderd met inachtneming van de gelijkheid van de rechten en verplichtingen van alle bedoelde voorzieningen en personen met een handicap.

De gezamenlijke toepassing van de bepalingen van § 2 mag er niet toe leiden dat de tussenkomsten de voor

Voorzitter

de investeringen gestelde maxima, zoals bepaald in uitvoering van § 4, overschrijden.

§ 4. De Executieve bepaalt tot welk maximumbedrag de kostprijs van werken, leveringen en diensten voor de in § 1 bedoelde tussenkomsten in aanmerking komt.

Dat maximumbedrag omvat de belasting op de toegevoegde waarde en de algemene kosten.

§ 5. De bestemming van de gebouwen waarvoor een in § 1 bedoelde tussenkomst wordt verleend, mag niet worden gewijzigd zonder het voorafgaand akkoord van de Executieve, op straffe van terugbetaling van de als tegemoetkoming ontvangen sommen.

§ 6. De aankoop, het bouwen en het verbouwen of het inrichten van een bestaand gebouw met het oog op de oprichting van een voorziening die hiervoor een beroep wil doen of doet op subsidies van het Fonds, zijn onderworpen aan de voorafgaande vergunning van het Fonds.

§ 7. Het Fonds kan door de Executieve ertoe gemachtigd worden langlopende, halflange en kortlopende, hetzij openbare, hetzij particuliere leningen te sluiten voor de onder § 2 vermelde financiering. De Executieve legt de modaliteiten ervan vast, rekening houdend met artikel 49 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten. De leningen worden door de Vlaamse Gemeenschap gewaarborgd.

— **Aangenomen.**

Artikel 55

Het Fonds kan aan voorzieningen die projecten organiseren waarvoor geen programmatie of geen algemene criteria of modaliteiten voor subsidiëring zijn vastgelegd, een bijzondere werkingstoelage toekennen. De Executieve bepaalt daartoe de voorwaarden en modaliteiten.

— **Aangenomen.**

Artikel 56

§ 1. De rechtsvordering vanwege een erkende voorziening tot betaling van een tussenkomst verjaart drie jaar na het einde van de periode waarin de subsidieerbare bijstand werd verleend ; de bedoelde periode is deze die in aanmerking wordt genomen voor de basisberekening van de tussenkomst.

De rechtsvordering tot betaling van sommen welke die tussenkomst tot een hoger bedrag zouden opvoeren, verjaart twee jaar na het einde van het jaar waarin de tussenkomst werd berekend en betekend.

De rechtsvordering tot betaling van een tussenkomst bedoeld in artikel 54 verjaart drie jaar te rekenen vanaf de eerste januari van het begrotingsjaar waarvoor de tussenkomst werd vastgelegd.

§ 2. De verjaring wordt gestuit door een aangetekende brief, een gerechtsdeurwaardersexploot of ook door een schulderkenning van het Fonds voor wat de in artikel 53 bedoelde tussenkomst betreft.

— **Aangenomen.**

Artikel 57

Het Fonds stelt een bestendige controle in om na te gaan of de voorwaarden en modaliteiten van de tussenkomsten geëerbiedigd worden.

Indien blijkt dat de tussenkomst niet meer gerechtvaardigd is, kan het Fonds beslissen tot terugbetaling van het geheel of een gedeelte van de ontvangen sommen.

Indien de tussenkomst niet meer gerechtvaardigd is gelet op de evolutie van de handicap van de persoon met een handicap, wordt het eensluidend advies van de evaluatiecommissie vereist.

— **Aangenomen.**

Artikel 58

§ 1. De rechtsvordering tot terugbetaling van tussenkomsten verjaart

twee jaar na het einde van de maand waarin de tussenkomst werd betaald ongeacht of zij betaald werd via een derde of een voorziening. Voor de in artikel 54 bedoelde tussenkomst wordt de termijn op vijf jaar gebracht.

In de artikel 54, § 5 bedoelde gevallen loopt de termijn vanaf de wijziging van bestemming van het gebouw.

§ 2. Elke tussenkomst van het Fonds waartoe besloten is of die gehandhaafd blijft op grond van gegevens die bedrieglijk, onjuist of onvolledig bevonden zijn, kan aanleiding geven tot een vordering tot terugbetaling. Deze vordering verjaart vijf jaar na het einde van de maand waarin de tussenkomst werd betaald ; voor de in artikel 54 bedoelde tussenkomst wordt de termijn op 10 jaar gebracht.

In de in artikel 54, § 5 bedoelde gevallen loopt de termijn vanaf de wijziging van bestemming van het gebouw.

§ 3. Benevens de redenen waarin is voorzien in het Burgerlijk Wetboek wordt de verjaring gestuit door een gerechtsdeurwaardersexploot indien het om de in artikel 54 bedoelde tussenkomst gaat of door middel van een ter post aangetekende brief in de andere gevallen.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK VIII

De integratie in het arbeidsproces

Artikel 59

De integratie in het arbeidsproces kan ondermeer bestaan uit :

— gewone of gespecialiseerde voorlichting bij studie- of beroepskeuze ;

— een beroepsopleiding, omscholing of herscholing ;

— opvang in een voorziening voorbereidend op of aanvullend bij de tewerkstelling ;

— de plaatsing onder gewone of beschermde arbeidsvoorwaarden.

Voorzitter

De Executieve kan deze opsomming uitbreiden met andere door haar bepaalde vormen van integratie in het arbeidsproces.

— *Aangenomen.*

Artikel 60

Gedurende hun beroepsopleiding, omscholing en herscholing kunnen de personen met een handicap door de personen die deze beroepsopleiding, omscholing en herscholing verzekeren, slechts aangeworven worden krachtens

1° een leerovereenkomst gesloten overeenkomstig de wetgeving op het leerlingwezen voor beroepen uitgeoefend door arbeiders in loondienst of de reglementen betreffende de voortdurende vorming in de middenstand, met inbegrip van de opleiding tot ondernemingshoofd ;

2° een bijzondere leerovereenkomst voor de personen die wegens de aard of de ernst van hun handicap geen leerovereenkomst zoals bedoeld in 1° kunnen sluiten ;

3° een overeenkomst voor beroepsopleiding of omscholing gesloten met een daartoe door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding opgericht centrum of met een daartoe door het Fonds erkende voorziening.

De Executieve bepaalt de bedingen en vermeldingen welke iedere onder 2° en 3° bedoelde overeenkomst moet bevatten.

— *Aangenomen.*

Artikel 61

De in artikel 60 bedoelde overeenkomsten worden uitgevoerd onder de controle van het Fonds. De vorderingen die ontstaan uit de overeenkomsten vermeld in artikel 60, eerste lid, 2° en 3° verjaren één jaar na de beëindiging van deze overeenkomsten.

— *Aangenomen.*

Artikel 62

§ 1. Het Fonds is in samenwerking met de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding belast met de plaatsing van de ingeschreven personen met een handicap die eventueel hun beroepsopleiding, omscholing of herscholing hebben beëindigd en die geschikt zijn om te werken.

Te dien einde vraagt het Fonds de inschrijving als werkzoekende bij de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding van de personen met een handicap die geschikt zijn om te werken.

§ 2. Het Fonds kan een toelage verlenen aan werkgevers die de bij het Fonds ingeschreven personen met een handicap tewerkstellen, in de voorwaarden bepaald door de Executieve.

— *Aangenomen.*

Artikel 63

Personen met een handicap, die wegens de aard of de ernst van hun handicap onder de gewone arbeidsvoorwaarden voorlopig of definitief geen beroepsactiviteiten kunnen uitoefenen, kunnen hetzij voltijds, hetzij deeltijds in een beschutte werkplaats tewerkgesteld worden.

De in de beschutte werkplaatsen tewerkgestelde personen met een handicap worden aangeworven, hetzij krachtens een bij artikel 60, eerste lid, 2° bedoelde leerovereenkomst, hetzij krachtens een arbeidsovereenkomst voor arbeiders of voor bedienden.

De beschutte werkplaats kan aan de personen met een handicap, die zich onmogelijk of moeilijk kunnen verplaatsen, huisarbeid verschaffen. In dit geval worden zij aangeworven krachtens een arbeidsovereenkomst voor huisarbeiders.

Indien de personen met een handicap deeltijds in een beschutte werkplaats worden tewerkgesteld, kunnen zij buiten de arbeidsuren opgevangen worden in een voorziening die daar-

toe erkend en gesubsidieerd wordt, volgens criteria en modaliteiten vastgesteld door de Executieve.

— *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IX

De financiering

Artikel 64

§ 1. De lasten die voortvloeien uit de vervulling van de opdrachten van het Fonds worden gedekt door :

1° een jaarlijkse toelage volgens de daartoe op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap ingeschreven kredieten ;

2° de bedragen van de terugbetaling van de in artikel 54, § 2, b) bedoelde leningen ;

3° schenkingen en legaten ;

4° toelagen door overheden, openbare besturen en internationale instellingen ;

5° de opbrengst van het patrimonium en de tegoeden uit de belegging van de beschikbare gelden van het Fonds ;

6° de opbrengst van verkoop of verhuur van goederen die verband houden met het uitoefenen van de opdrachten en alle andere dan de hiervoor vermelde exploitatieontvangsten.

§ 2. De Raad van Bestuur kan leningen aangaan onder de voorwaarden door de Executieve bepaald.

Aan deze leningen kan de Gemeenschapswaarborg worden gehecht.

— *Aangenomen.*

HOOFDSTUK X

Toezicht

Artikel 65

Onverminderd de rechten en plichten van de officieren van de gerechtelijke politie, oefenen de door de Executieve

Voorzitter

ve aangewezen ambtenaren toezicht uit op de toepassing van de bepalingen van dit decreet en van de krachtens dit decreet genomen besluiten.

— Aangenomen.

Artikel 66

De bij artikel 65 bedoelde ambtenaren mogen bij de uitvoering van hun opdracht :

1° zonder voorafgaande verwittiging vrij binnegaan in alle inrichtingen, gedeelten van inrichtingen, lokalen of andere werkplaatsen, waar personen tewerkgesteld zijn die onder de toepassing van de bepalingen van dit decreet en van de uitvoeringsbesluiten ervan vallen, evenals in alle plaatsen waar diensten worden verstrekt in uitvoering van dit decreet, de woningen uitgezonderd ;

2° elk onderzoek, elke controle en enquête instellen en alle inlichtingen inwinnen, die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen dat de wettelijke en reglementaire bepalingen werkelijk worden nageleefd.

— Aangenomen.

Artikel 67

De bij artikel 65 bedoelde ambtenaren hebben het recht waarschuwingen te geven en voor de overtreder een termijn te bepalen om zich in orde te stellen.

Zij stellen de overtredingen vast in processen-verbaal. Afschrift wordt de overtreders, op straffe van nietigheid, toegezonden uiterlijk binnen zeven vrije dagen na vaststelling van de overtreding.

Het proces-verbaal wordt overgezonden aan het Fonds dat overeenkomstig artikel 49 van dit decreet, de erkenning van de betrokken voorzieningen kan schorsen of intrekken.

Door mevrouw Vogels werd een amendement ingediend houdende invoeging van een nieuw artikel 67bis dat luidt als volgt :

„In hoofdstuk X — Toezicht, een nieuw artikel 67bis invoegen dat luidt als volgt :

„Artikel 67bis

De Executieve benoemt binnen het kader van het Fonds een ambtenaar, toegevoegd aan de in artikel 15 genoemde ambtenaar, die de taak krijgt van ombudsman. Deze ombudsman heeft als taak :

1. het onderzoeken en het behandelen van klachten van gebruikers van door het Fonds erkende voorzieningen of van hun wettelijke vertegenwoordigers ;

2. het onderzoeken en het behandelen van vragen en klachten van erkende voorzieningen.

Voor het vervullen van zijn taak kan hij zich alle nodige inlichtingen laten verstrekken door de in artikel 65 genoemde ambtenaren en hen opdracht geven een onderzoek of enquête in te stellen in door het Fonds erkende voorzieningen. Hij kan vanuit zijn functie optreden als bemiddelaar en hiertoe de nodige partijen rond de tafel roepen. Structurele tekorten die hij ondervindt bij de uitvoering van zijn opdracht, worden overgemaakt aan de Raad van Bestuur van het Fonds. Hij maakt jaarlijks een rapport op ten behoeve van de Raad van Bestuur van het Fonds”.

De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

HOOFDSTUK XI

Strafbepalingen

Artikel 68

Onverminderd de toepassing van de in het Strafwetboek gestelde straffen, wordt gestraft met gevangenisstraf van 8 dagen tot 3 maanden en met geldboete van 26 frank tot 2.000 frank of met één van die straffen alleen :

1° degene die, werkzaam in of verbonden aan een voorziening, het beheer van de gelden of de goederen

waarneemt van een persoon met een handicap die op een voorziening beroep doet, behoudens in het geval hij dit doet in de voorwaarden vastgesteld krachtens artikel 48 ;

2° degene die als voorwaarde tot opvang, verblijf of begeleiding in of door een voorziening een waarborgsom of om het even welke financiële verplichting oplegt, andere dan bepaald door de Executieve ;

3° degene die het toezicht verhindert zoals voorzien in hoofdstuk X ;

4° degene die, zonder de voorafgaande vergunning vereist in uitvoering van artikel 45 een door het Fonds subsidieerbare voorziening bouwt, wie deze opricht, in gebruik neemt, exploiteert of de opnamecapaciteit ervan wijzigt.

— Aangenomen.

HOOFDSTUK XII

Slotbepalingen

AFDELING 1

Algemene bepalingen

Artikel 69

De Executieve bepaalt het presentiegeld en de vergoedingen die het Fonds kan toekennen aan de Voorzitters en de leden van de Raad van Bestuur en van de adviescomités bedoeld in artikel 9, van de evaluatiecommissie bedoeld in artikel 40 en van de beroepscommissie bedoeld in artikel 44.

— Aangenomen.

Artikel 70

De openbare besturen en de openbare instellingen die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest zijn verplicht zonder kosten aan het Fonds alle inlichtingen te verschaffen welke nodig zijn met het oog op de toepassing van dit decreet en van zijn uitvoeringsbesluiten.

— Aangenomen.

Voorzitter

Artikel 71

De taken, de goederen, de personeelsleden, de rechten en de verplichtingen die door het Rijk als gevolg van de afschaffing van het Rijksfonds voor de Sociale Reclassing van de Minder-Validen aan de Vlaamse Gemeenschap worden overgedragen, worden aan het Fonds toegewezen.

— **Aangenomen.**

AFDELING II

Wijzigings-, opheffings- en overgangsbepalingen

Artikel 72

Artikel 3, 1°, van het decreet van 1 juni 1983 houdende oprichting van het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen wordt aangevuld als volgt :

„met uitsluiting van de medisch-pedagogische inrichtingen”

— **Aangenomen.**

Artikel 73

Wat de Vlaamse Gemeenschap betreft worden opgeheven :

1° de wet van 16 april 1963 betreffende de sociale reclassing van de minder-validen, met uitzondering van de artikelen 3, 2° en 3° en 4°, artikel 18, artikel 21, en de artikelen 31, 32, 33, 34 en 35 ;

2° het koninklijk besluit nr. 81 van 10 november 1967 tot instelling van een Fonds voor Medische, Sociale en Pedagogische Zorg voor Gehandicapten.

— **Aangenomen.**

Artikel 74

De uitvoeringsbesluiten en de reglementaire beslissingen die krachtens de wet en het koninklijk besluit in artikel 73 vermeld, werden uitgevaardigd, blijven van kracht tot op het ogenblik dat zij door de Executieve worden opgeheven.

De bevoegdheden die in deze uitvoeringsbesluiten zijn toegewezen aan de Koning, de Minister en de Administrateur-directeur, worden uitgeoefend door respectievelijk de Executieve en de leidend ambtenaar van het Fonds.

— **Aangenomen.**

Artikel 75

§ 1. De gemotiveerde beslissingen houdende vaststelling van het omscholings- en sociale reclassingsproces genomen door het Rijksfonds voor Sociale Reclassing van de Minder-Validen, de beslissingen van de gouverneurs en de ministeriële beslissingen in het kader van de wetgeving op het Fonds voor Medische, Sociale en Pedagogische Zorg voor Gehandicapten genomen voor de datum van inwerkingtreding van dit decreet, blijven van kracht tot het einde van de in elke beslissing voorziene periode.

§ 2. De aanvragen, ingediend voor de datum van inwerkingtreding van dit decreet, om het voordeel te ontvangen van de bepalingen van de wet en het koninklijk besluit bedoeld in artikel 73, blijven geldig.

— **Aangenomen.**

Artikel 76

De bepalingen van het decreet van 1 juni 1983 houdende oprichting van het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen zijn niet van toepassing op de in het kader van dit decreet erkende voorzieningen, behalve voor de voorzieningen die een beroep doen op een principiële akkoord tot subsidiëring door het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen gegeven vóór de inwerkingtreding van dit decreet.

— **Aangenomen.**

Artikel 77

§ 1. De principiële akkoorden of beslissingen die door de Executieve ten laste van het Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medico-Sociale Instellingen gegeven werden vóór datum van 1 januari 1987 en geen aanleiding geven op datum van inwerkingtreding van dit decreet, tot een vastlegging van kredieten, zijn automatisch vervallen.

§ 2. De door de Executieve genomen definitieve beslissingen houdende toekenning van toelagen ten laste van het Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medico-Sociale Instellingen zijn vervallen zonder enige schadeloosstelling, indien de werken niet werden aangevat ten laatste 1 jaar na de inwerkingtreding van dit decreet.

§ 3. De beslissingen houdende de toekenning van toelagen voor oprichting, vergroting en inrichting genomen door het Rijksfonds, krachtens artikel 80 van het koninklijk besluit van 5 juli 1963 betreffende de sociale reclassing van de minder-validen, zijn vervallen zonder enige schadeloosstelling, indien de werken niet werden aangevat ten laatste 1 jaar na de inwerkingtreding van dit decreet ; voor de beslissingen die uitsluitend betrekking hebben op uitrusting moet de levering geschied zijn uiterlijk 1 jaar na voornoemde datum.

— **Aangenomen.**

Artikel 78

Tot de Executieve het statuut van het personeel heeft vastgelegd overeenkomstig artikel 18 van dit decreet zal het koninklijk besluit van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut van toepassing zijn op het personeel van het Fonds.

— **Aangenomen.**

Artikel 79

Binnen de betrekkingen waarin de personeelsformatie voorziet kunnen

Voorzitter

de vastbenoemde ambtenaren, geaffecteerd op de betrekkingen van de personeelsformatie van het Bestuur voor Minder-Validen van de Administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn, zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse Executieve van 28 januari 1987 houdende de vaststelling van de personeelsformatie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, op hun verzoek een overplaatsing naar de administratie van het Fonds aanvragen, volgens de modaliteiten door de Executieve bepaald.

Onverminderd het eerste lid kan de Executieve de voorwaarden bepalen waaronder personeel van voornoemd Bestuur van rechtswege kan worden overgeplaatst naar de administratie van het Fonds.

Onverminderd de toepassing van artikel 78, kan alleen het personeelslid dat dezelfde graad bekleedt of een graad gelijkwaardig met die van het te begeven ambt bekleedt en dat voldoet aan de voorgeschreven voorwaarden om dat ambt uit te oefenen worden overgeplaatst.

Na de overplaatsing is het personeelslid niet meer onderworpen aan de statutaire en geldelijke bepalingen die in zijn dienst van herkomst op hem toepasselijk waren.

Het verliest het genot van **welkdanige** voordelen ook die in zijn dienst van herkomst op hem toepasselijk waren.

De overplaatsing naar een **bevoordeeringsbetrekking** sluit van rechtswege de benoeming in in de graad van de betrekking waarin het personeelslid wordt overgeplaatst, zonder dat de procedure betreffende de verande-

ring van graad dient te worden toegepast.

De overplaatsing naar een **wervingsbetrekking** betekent van rechtswege de benoeming in de betrekking.

— **Aangenomen.**

Artikel 80

De Executieve kan, tijdens een door haar te bepalen overgangperiode, de bepalingen van dit decreet afzonderlijk van toepassing maken op :

1° de taken, de goederen, de personeelsleden, de rechten en de verplichtingen die door het Rijk als gevolg van de afschaffing van het **Rijksfonds** voor de Sociale Reclassering van de Minder-Validen aan de Vlaamse Gemeenschap worden overgedragen ;

2° de taken, de rechten en de verplichtingen van het Fonds voor Medische, Sociale en Pedagogische Zorg voor Gehandicapten.

— **Aangenomen.**

Artikel 81

De Executieve stelt de datum van inwerkingtreding van de bepalingen van dit decreet vast.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de aangehouden stemmingen en de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, de CVP-fractie vraagt de agenda van vanmiddag aan te vullen met een aantal door de fractie voorgestelde wijzigingen in de samenstelling van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie, zowel voor de effectieve als voor de plaatsvervangende leden.

De Voorzitter : Gehoord het verzoek van de heer De Seranno zal ik om 16 uur de Raad een voorstel doen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

Wij komen deze middag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— **De vergadering wordt gesloten om 12.55 uur.**